

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 117

**Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı
(1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/541 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
- Madde Gerekçeleri	6
• Alt Komisyon Raporu	19
• Muhalefet Şerhleri	27
• Alt Komisyon Metni	47
• Alt Komisyon Metnine Ekli Cetvel	61
• Adalet Komisyonu Raporu	62
• Muhalefet Şerhleri	70
• Tasarı Metni	99
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	99
• Tasarı Metnine Ekli Cetvel	124
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Cetvel	125

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-580-249

18/1/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 4/1/2016 tarihinde kararlaştırılan "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/541)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kişisel veri, bireylerin kimliklerini belirli hale getirmeye elverişli her türlü bilgi olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda kişinin kimlik, iletişim, sağlık ve mali bilgileri ile özel hayatına, dini inancına ve siyasi görüşüne ilişkin bilgiler, kişisel veri olarak nitelendirilmektedir.

Günümüzde bu veriler, gerek özel sektör ve gerekse kamu sektörü tarafından bilişim sistemleri üzerinden otomatik yollarla sıkça kullanılmaktadır. Bu bilgilerin kullanılması bireyler ile mal ve hizmet sunanlar bakımından bazı kolaylıklar veya avantajlar sağlasa da, bu durum söz konusu bilgilerin istismar edilme riskini de beraberinde getirmektedir. Bu verilerin yetkisiz kişiler tarafından elde edilmesi, kullanılması ve ifşa edilmesi gerek taraf olduğumuz sözleşmeler ve gerekse Anayasamızda koruma altına alınan temel hakların ihlali olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iki menfaat arasında makul bir dengenin oluşturulması gerekmektedir.

Kişisel verilerin işlenebilmesi hususunda özel bir kanun ve etkin bir denetim mekanizmasının bulunmaması toplumumuzda olumsuz bir algının oluşmasına sebebiyet vermektedir. Oluşan bu algının ortadan kaldırılması için kişisel verilerin belli şartlar dahilinde işlenmesine, muhafaza edilmesine ve kontrolüne ilişkin esasların belirlenmesi gerekmektedir.

Çağımızda insan haklarının korunması bilincinin gelişmesine paralel olarak, kişisel verilerin korunmasının da önemi her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle günümüzde gelişmiş ülkelerde kişisel verilerin korunması alanında detaylı kanuni düzenlemelerin uygulanmakta olduğu görülmektedir.

Buna karşın ülkemizde, kişisel verilerin korunmasına ilişkin alanı bütüncül olarak düzenleyen bir kanun bulunmamakta, bu konuya ilişkin hükümler farklı kanunlarda yer almaktadır. Ayrıca ülkemizde kişisel verilerin işlenmesi sürecini kontrol edecek ve denetleyecek bir kurum da bulunmamaktadır. Bunun bir sonucu olarak, halen kişisel veriler yeterli düzenleme ve denetime tabi olmaksızın, birçok kişi veya kurum tarafından kullanılabilmekte ve bu durum bazı hak ihlallerinin yaşanmasına sebep olabilmektedir.

Ülkemizde kişisel verilerin korunmasını sağlayacak bir kanunun yürürlüğe girmesini gerektiren değişik sebepler bulunmaktadır. Öncelikle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ve devamı maddelerinde, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmesi, kaydedilmesi veya ifşa edilmesi fiilleri suç olarak düzenlenmiş ve yaptırıma bağlanmıştır. Bununla birlikte, kişisel verilerin işlenmesine yönelik özel bir kanunun bulunmaması sebebiyle, bu fiillerin ne zaman hukuka aykırı, ne zaman hukuka uygun olduğunun belirlenmesinde tereddütlerin yaşandığı görülmektedir.

Öte yandan 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilen 5982 sayılı Kanunla Anayasanın 20 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle, kişisel verilerin korunması temel bir insan hakkı olarak güvence altına alınmış ve detayların kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür.

Yine ülkemizle ilgili olarak devam etmekte olan Avrupa Birliği tam üyelik sürecinde, müzakere fasıllarından dördü, doğrudan kişisel verilerle ilgilidir. Bu fasıllarla ilgili sürecin ilerleyebilmesi için ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel bir kanunun yürürlüğe girmesi gerekmektedir. Avrupa Birliğinin Türkiye ile ilgili olarak hazırladığı ilerleme raporlarında Türkiye’de veri koruma alanındaki kanuni boşluğa işaret edilmektedir.

Ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanuni bir düzenleme olmaması sebebiyle, polis birimleri arasında etkin bir işbirliğini hayata geçiren EUROPOL ile ülkemiz güvenlik birimleri arasında operasyonel işbirliği anlaşması yapılamamakta ve elektronik bilgi değişimi gerçekleştirilememektedir.

Benzer şekilde, sınır aşan suçlarla ilgili değişik ülkelerin yargı mercilerinin ortak operasyonlar yapabilmesi amacıyla oluşturulan EURO JUST ile çok sayıda sınır aşan suçun işlendiği geçiş güzergahında bulunan ülkemiz arasında bu suçlarla mücadeleyle yönelik işbirliği yapılamamaktadır.

Sağlık kuruluşlarında hastalara ilişkin çok sayıda özel nitelikli veri tutulmakta olup, bu verilerin tutulmasına ilişkin kanuni dayanağın olmayışı, verilerin güvenliğinin sağlanmasına yönelik yeterli önlemlerin alınmaması ve yetkisiz kişilerce bu nitelikteki bilgilerin ifşa edilmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince özel hayatın gizliliğine müdahale olarak nitelendirilmekte ve ihlal kararları verilebilmektedir.

Aynı şekilde, ülkemizde yaşayan yabancılar ile yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları bakımından Dışişleri Bakanlığı askerlik, vatandaşlık, kimlik ve malvarlığı gibi konularda veri paylaşımında sorunlar yaşamaktadır.

Ayrıca, kişisel verilerin korunması konusunda kanun hazırlanması, ülkemizin Katılım Ortaklığı Belgesine cevap olarak hazırladığı 2003 Ulusal Programında taahhüt ettiği yükümlülüklerdendir.

Diğer taraftan, 64. Hükümet 2016 yılı Eylem Planında üç ay içerisinde gerçekleştirilecek reformlar arasında kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanuni düzenlemelerin hayata geçirileceği yer almaktadır.

Kişisel verilerin korunması konusu ekonomik alanla da yakından ilgilidir. Zira yabancı sermayenin ülkemizde yatırım yapması ve başka ülkelerdeki yatırımları ile ülkemizdeki yatırımlarını etkin bir şekilde yönetebilmesi için ihtiyaç duyduğu veri aktarımı, ülkemizde kanuni düzenleme olmaması sebebiyle gerçekleştirilememekte ve bu durum yabancı sermayenin ülkemizde yatırım yapması bakımından caydırıcı bir etken olarak değerlendirilmektedir. Yine işadamlarımızın yabancı ülkelerdeki yatırımları ve ortaklıklarıyla ilgili ihtiyaç duydukları veri aktarımında sorunlar yaşanmaktadır.

Tüm bu açıklamalar, ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunun bir an önce yürürlüğe girmesini gerekli kılmaktadır.

Kişisel verilerin korunması konusu 1980’li yıllardan itibaren uluslararası belgelerde yer almaya başlamıştır. İlk olarak, ülkemizin de üyesi bulunduğu, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 23/9/1980 tarihinde “Kişisel Alanın ve Sınır Aşan Kişisel Bilgi Trafikinin Korunmasına İlişkin Rehber İlkeler” kabul edilmiştir.

Avrupa Konseyi tarafından, tüm üye ülkelerde kişisel verilerin aynı standartlarda korunması ve sınır ötesi veri akışı ilkelerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan 108 sayılı “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi”, 28 Ocak 1981 tarihinde imzaya açılmış ve ülkemiz tarafından da imzalanmıştır.

Avrupa Konseyi ayrıca, kişisel verilerin korunmasına yönelik, tıbbi veri bankaları, bilimsel araştırma ve istatistik, doğrudan pazarlama, sosyal güvenlik, sigorta, polis kayıtları, istihdam, elektronik ödeme, telekomünikasyon ve internet gibi çeşitli sektörlerde uygulanacak ilkeleri belirleyen tavsiye kararları da kabul etmiştir. Tasarının hazırlanması sırasında, söz konusu tavsiye kararları gözönüne alınmakla beraber, Tasarının “çerçeve tasarı” niteliği korunmuştur. Tüm sektörlerle ilgili düzenlemelere yer verilmesi halinde, Tasarının hacminin çok genişleyeceği düşünülerek, söz konusu tavsiye kararları Tasarıya alınmamıştır. Bu tavsiye kararlarında yer alan ilkelere, ilerleyen süreçte, değişik sektörlerle ilgili yapılacak düzenlemelerde yer verilebileceği değerlendirilmiştir.

Öte yandan, Avrupa Birliği, üye ülkelerin kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatı arasında uyum sağlamak üzere, 24/10/1995 tarihinde “Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafikliği Direktifi”ni (95/46/EC) yürürlüğe koymuştur. Bu Direktifle, üye ülkelerdeki bireylerin kişisel verilerinin üst düzeyde korunması ve kişisel verilerin Avrupa Birliği içerisinde özgür dolaşımını sağlayacak açık ve kalıcı bir düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

Kişisel verilerin korunmasına yönelik uluslararası belgeler gözönüne alındığında; bu konuya ilişkin hazırlanacak kanunda, kişisel verilerin işleme şartlarının, bireylerin aydınlatılmasının, bu alanı denetleyecek ve düzenleyecek bir otoritenin oluşturulmasının, veri güvenliğine ilişkin gerekli tedbirlerin alınmasının temel ilkeler olarak kabul edildiği görülmektedir.

Uluslararası belgeler, mukayeseli hukuk uygulamaları ve ülkemiz ihtiyaçları gözönüne alınmak suretiyle hazırlanan Tasarıyla, kişisel verilerin çağdaş standartlarda işlenmesi ve koruma altına alınması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Kanunun amacı belirlenmektedir. Amaç, kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınması ve Anayasada öngörülen başta özel hayatın gizliliği olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin korunmasıdır. Son yıllarda önem kazanan kişinin mahremiyet hakkı ile bilgi güvenliği hakkının korunması da bu kapsamda değerlendirilmektedir. Ayrıca, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasların da düzenlenmesi Kanunun amaçları arasında yer almaktadır.

Madde 2- Maddeyle, Kanunun kapsamı belirlenmektedir. Buna göre Kanun, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacaktır. Özel sektör ile kamu sektörü bakımından bir ayırım yapılmamış olup, öngörülen usul ve esasların her iki sektörde de uygulanması benimsenmektedir. Kişisel verilerin otomatik olan veya herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenmesi bakımından da herhangi bir fark öngörülmektedir. Veri kayıt sistemi, Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere kişisel verilere ulaşımı kolaylaştıracak şekilde, belirli bir kritere göre yapılandırılmış kayıt sistemini ifade etmektedir. Bir dosyalama sistemi olarak nitelenebilecek veri kayıt sistemi sadece dijital yahut elektronik ortamda

oluşturulması gereken bir sistem değildir. Bu kapsamda, otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel veriler bir veri kayıt sisteminin parçası değilse Kanun kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, bu hüküm anılan verilerin kişisel veri niteliğini etkilemeyeceğinden, bu tür verilere ilişkin hukuka aykırı eylemler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uyarınca suç teşkil etmeye devam edecektir.

Madde 3- Maddeyle, Kanunda kullanılan bazı terimlerin tanımları yapılmıştır. Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Bu bağlamda sadece bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgiler değil, aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin bilgiler de kişisel veridir. Bir kişinin belirli veya belirlenebilir olması, mevcut verilerin herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmesi suretiyle, o kişinin tanımlanabilir hale getirilmesini ifade eder. Yani verilerin; kişinin fiziksel, ekonomik, kültürel, sosyal veya psikolojik kimliğini ifade eden somut bir içerik taşıması veya kimlik, vergi, sigorta numarası gibi herhangi bir kayıtle ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm halleri kapsar. İsim, telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, genetik bilgiler gibi veriler dolaylı da olsa kişiyi belirlenebilir kılabilmeye özellikleri nedeniyle kişisel verilerdir.

Kişisel verilerin işlenmesi kavramı geniş bir alanı kapsamaktadır. Buna göre kişisel verilerin işlenmesi, verilerin ilk defa elde edilmesinden başlayarak veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm işlem türlerini ifade etmektedir.

Açık rıza, 95/46 EC sayılı Direktif dikkate alınarak tanımlanmaktadır. Buna göre, açık rıza ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta ve sadece o işlemle sınırlı olarak verdiği onay beyanı şeklinde anlaşılmalıdır.

Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, verilerin başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesini ifade etmektedir. Bu kapsamda, elde kalan veri üzerinden bir izleme yapılarak başka verilerle eşleştirme ve destekleme sonrasında verinin kime ait olduğu anlaşılabiliriyorsa, bu verinin anonim hale getirildiği kabul edilemez.

Veri kayıt sistemi, kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade etmektedir. Bu sistemler elektronik yahut fiziki ortamda oluşturulabilir. Buna göre, veri kayıt sisteminde kişisel veriler, ad, soyad veya kimlik numarası üzerinden sınıflandırılabilirliği gibi, kredi borcunu ödemeyenlere ilişkin oluşturulacak sınıflandırma da bu kapsamda değerlendirilecektir.

Veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olanlardır. Bu kişiler, gerçek kişiler olabileceği gibi, kamu kurumları, şirketler, dernekler veya vakıflar gibi tüzel kişiler de olabilmektedir.

Veri işleyen, veri sorumlusu adına verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerdir. Bu kişiler, kişisel verileri kendisine verilen talimatlar çerçevesinde işleyen çalışanlar olabileceği gibi, veri sorumlusunun hizmet satın almak suretiyle belirlendiği ayrı bir gerçek veya tüzel kişi de olabilir. Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi aynı zamanda hem veri sorumlusu, hem de veri işleyen olabilir. Örneğin, bir muhasebe şirketi kendi personeliyle ilgili tuttuğu verilere ilişkin olarak veri sorumlusu sayılırken, müşterisi olan şirketlere ilişkin tuttuğu veriler bakımından ise veri işleyen olarak kabul edilecektir.

Madde 4- Maddeyle, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin genel ilkeler düzenlenmektedir. Buna göre kişisel veriler ancak Kanunda ve diğer Kanunlarda öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde işlenebilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler sayılmaktadır. Bu ilkeler; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmektir.

Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme ilkesi, veri sorumlusunun, veri işleme amacını açık ve kesin olarak belirlemesini ve bu amacın meşru olmasını zorunlu kılmaktadır. Veri sorumluları, belirttikleri bu amaçlar dışında, başka amaçlarla veri işlemleri halinde, bu fiillerinden dolayı sorumlu olacaklardır. Amacın meşru olması, veri sorumlusunun işlediği verilerin, yapmış olduğu iş veya sunmuş olduğu hizmetle bağlantılı ve bunlar için gerekli olması anlamına gelmektedir. Örneğin, bir hazır giyim mağazasının, müşterilerinin kimlik ve iletişim bilgilerini işleme meşru amaç kapsamındayken, kan gruplarının işleme meşru amaç kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Kişisel verilerin, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ilkesi, işlenen verilerin, belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesine elverişli olmasını, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmasını gerektirmektedir. Yine, sonradan ortaya çıkması muhtemel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik veri işlenebilmesi için, işlemeye ilk kez başlıyor gibi, 5 inci maddede düzenlenmiş olan kişisel verilerin işleme şartlarından birinin gerçekleşmesi gerekecektir. Ayrıca işlenen veri, sadece amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olanla sınırlı tutulacaktır.

Kişisel verilerin, ancak ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi zorunludur. Buna göre, veri sorumluları, ilgili mevzuatta verilerin saklanması için öngörülen bir süre varsa bu süreye uyacak; yoksa verileri, ancak işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edebilecektir. Bir verinin daha fazla saklanması için geçerli bir sebep olmaması durumunda, o veri silinecek veya anonim hale getirilecektir. Gelecekte kullanma ihtimalinin varlığına dayanarak veri saklanamayacaktır. Veri sorumlusu, Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca Sicile kayıt için başvuru yaparken kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi bildirmek zorundadır.

Madde 5- Maddeyle, kişisel verilerin işleme koşulları düzenlenmektedir.

Kural olarak kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası veya maddede sayılan istisnalar dışında işlenmesi yasaktır, 95/46 EC sayılı Avrupa Birliği Direktifine göre rıza, ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta ve sadece o işleme sınırlı olarak verdiği onay beyanıdır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi bazı hallerde kişisel verilerin işlenebilmesi öngörülmektedir.

Fıkranın (a) bendine göre ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi kanunlarda açıkça öngörülen hallerde kişisel veri işlenebilecektir. Örneğin, kolluk tarafından bir suç soruşturması sebebiyle, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 5 inci maddesi uyarınca şüphelilerin parmak izlerinin alınması; 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu uyarınca Adalet Bakanlığının kişilerin ceza mahkûmiyetlerine ilişkin verilerini işleme gibi.

Fıkranın (b) bendine göre, rızanın açıklanamadığı ya da geçerli olmadığı hallerde, kişilerin hayat veya beden bütünlüğünün korunması için kişisel verilerin işlenmesi öngörülmektedir. Örneğin kişinin şuurunun yerinde olmadığı veya akıl hastası olması sebebiyle rızasının geçerli olmadığı bir durumda, hayat veya beden bütünlüğünün korunması amacıyla, tıbbi müdahale yapılması sırasında, kişisel verileri işlenebilecektir. Bu bağlamda kan grubu, geçirilen hastalıklar ve ameliyatlar, kullanılan ilaçlar gibi veriler, ilgili sağlık sistemi üzerinden işlenebilecektir. Yine hürriyeti tahdit edilen bir kişinin kurtarılması amacıyla, kendisinin veya şüphelinin taşımakta olduğu telefon, bilgisayar, kredi kartı, banka kartı veya diğer teknik bir araç üzerinden yerinin belirlenmesi için bu veriler işlenebilecektir.

Fıkranın (c) bendine göre, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla ilgili olarak kişisel veri işlenebilecektir. Örneğin, yapılan bir sözleşme gereği paranın ödenmesi için alacaklı tarafın hesap numarası alınabilecektir. Yine bir bankayla kredi sözleşmesi yapılması sırasında bankanın, o kişiye ait maaş bordrosunu, tapu kayıtlarını, icra borcu olmadığına dair belgeyi edinmesi bu kapsamda değerlendirilecektir.

Fıkranın (ç) bendine göre, veri sorumlusu, hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olan verileri, ilgili kişinin rızası olmasa dahi işleyebilecektir. Örneğin bir şirketin çalışanına maaş ödeyebilmesi için, banka hesap numarası, evli olup olmadığına bakmakla yükümlü olduğu kişiler, eşinin çalışıp çalışmadığı, sosyal sigorta numarası gibi verileri işlemesi bu bendin verdiği yetkiye istinaden olacaktır.

Fıkranın (d) bendine göre, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilen bir başka ifadeyle herhangi bir şekilde kamuoyuna açıklanmış olan kişisel verileri işlenebilecektir. Çünkü ilgili kişi tarafından alenileştirilen ve böylelikle herkes tarafından bilinebilecek hale gelen bu tür verilerin işlenmesinde, korunması gereken hukuki yararın ortadan kalktığı kabul edilmektedir.

Fıkranın (e) bendine göre, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması durumunda kişisel veriler işlenebilecektir. Bu bağlamda, bir şirketin kendi çalışanı tarafından açılan bir davada ispat için bazı verileri kullanması veya kısıtlı bir kişinin haklarının korunması amacıyla vasinin veya kayımanın, kısıtlının mali bilgilerini tutması hukuka uygun sayılacaktır.

Fıkranın (f) bendine göre, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması durumunda da açık rıza şartı aranmaksızın kişisel veriler işlenebilecektir. Buna göre, örneğin bir şirket sahibi, çalışanlarının temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, onların terfileri, maaş zamları yahut sosyal haklarının düzenlenmesinde ya da işletmenin yeniden yapılandırılması sürecinde görev ve rol dağıtımında esas alınmak üzere çalışanların kişisel verilerini işleyebilecektir. Burada, işletmenin yeniden yapılandırılması ya da ehliyetli ve liyakatli çalışanların terfi almaları, veri sorumlusu statüsündeki şirket sahibinin meşru menfaati cümlesindedir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkelere uyulması ve veri sorumlusu ile ilgili kişinin menfaat dengesinin gözetilmesi gerekmektedir.

Madde 6- Maddeyle, kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, biyometrik verisi veya haklarında verilen ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verilerinin, özel nitelikli kişisel veri olduğu belirtilmektedir. Bu verilerin, başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olabilmesine veya ayrımcılığa maruz kalabilmesine neden olabilecek nitelikte veriler olmaları dikkate alınmakta, bu sebeple bu tür veriler özel nitelikli (hassas) veri olarak kabul edilmektedir.

Kurul tarafından belirlenen yeterli önlem alınmaksızın özel nitelikli verilerin işlenememesi öngörülmekte, ayrıca kural olarak bu tür verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın da işlenememesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında tahdidi olarak sayılan şartların varlığı halinde, yeterli önlem alınması şartı baki kalmak kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine imkân tanınmaktadır.

Dördüncü fıkranın (a) bendine göre, ilgili kişinin rızası olmasa bile, kanunlarda açıkça öngörülen hallerde özel nitelikli kişisel veriler işlenebilecektir. Örneğin, askerlik yapacak kişilerin bazı özel sağlık bilgilerinin ilgili kanun hükümleri uyarınca işlenmesi, yine hastanelerin, eczanelerin ya da Sosyal Güvenlik Kurumunun hastalarla ilgili veri işlemesi bu kapsamda değerlendirilecektir.

Fıkranın (b) bendinde, siyasi parti, vakıf, dernek veya sendika gibi kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumlar tarafından, özel nitelikli kişisel verilerden bazılarının işlenebilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, bu kuruluş ve oluşumlar, kendi üye ve mensuplarının özel nitelikli verilerini, kuruluş amaçlarına

ve tabi oldukları mevzuata uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla işleyebileceklerdir. Örneğin, bir siyasi partinin veya sendikanın üyelerine ilişkin kimlik ve iletişim bilgilerini, fıkrada belirtilen şartlarla tutması, bu bent kapsamında değerlendirilecektir. Bu kuruluşlar, sadece kendi faaliyet alanlarıyla sınırlı olarak özel nitelikli veri işleyebileceklerdir. Örneğin, bir sendika, kendi faaliyet alanına ve amacına ilişkin olarak sadece sendika üyeliğiyle ilgili verileri işleyebilecektir. Buna karşın üyelerin sağlık veya din ya da mezhebine yönelik kişisel verileri, faaliyet alanıyla ve amacıyla ilgisi olmaması sebebiyle işleyemeyecektir.

Fıkranın (c) bendine göre, ilgili kişinin kendisi tarafından kamuoyuna açıklanmış olan özel nitelikli kişisel verileri işlenebilecektir. Zira ilgili kişi tarafından alenileştirilen ve böylelikle herkes tarafından bilinen bu tür verilerin işlenmesinde, korunması gereken hukuki yararın ortadan kalktığı kabul edilmektedir.

Fıkranın (ç) bendinde, özel niteliği olan kişisel verilerin, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için işlenmesinin zorunlu olması hali düzenlenmektedir. Örneğin, bir işverenin, engelli çalıştırma zorunluluğu kapsamında, işyerinde, bu statüde çalıştırdığı kişilere ilişkin rapor ve belgeleri işlemesi bu kapsamda değerlendirilecektir. Yine engelli bir kişinin özel tüketim vergisinden muaf özel donanımlı araç almak hakkından yararlanabilmesi için, engelliliğine ilişkin sağlık raporlarının vergi dairesi tarafından edinilmesi ve işlenmesi de bu bent kapsamında değerlendirilecektir.

Fıkranın (d) bendiyle, özel nitelikli verilerin; kamu sağlığıının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi düzenlenmektedir. Bu bağlamda, Sağlık Bakanlığı ile her türlü sağlık kuruluşunun ve Sosyal Güvenlik Kurumunun bu bentte yazılı amaçlarla tuttıkları veriler ve kayıtlar bu kapsamda değerlendirilecektir.

Madde 7- Maddeyle, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, hukuka uygun olarak işlenmiş olup da işlenmesini gerektiren sebepler ortadan kalkmışsa, söz konusu veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine silinecek, yok edilecek veya anonim hale getirilecektir. Kişisel verilerin silinmesiyle, bu verilerin tekrar hiçbir şekilde kullanılmayacak ve geri getirilemeyecek şekilde imhası amaçlanmaktadır. Buna göre veriler, kayıtlı oldukları evrak, dosya, CD, disket, hard disk gibi araçlardan geri dönüştürülemeyecek şekilde silinecektir. Verilerin yok edilmesi ise, bilgilerin tekrar geri getirilemeyecek ve kullanılmayacak şekilde, verilerin kaydedildiği evrak, dosya, CD, disket, hard disk gibi veri saklamaya elverişli materyallerin imha edilmesini ifade etmektedir. Verilerin anonim hale getirilmesiyle, kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesi kastedilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümlerin saklı tutulması öngörülmektedir. Bu kapsamda, örneğin Adli Sicil Kanununda verilerin silinmesini veya yok edilmesini düzenleyen hükümler Kanuna göre öncelikli olarak uygulanacaktır.

Maddenin son fıkrasında, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin usul ve esasların yönetmelikte düzenlenmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 8- Maddeyle kişisel verilerin, üçüncü kişilere aktarılması düzenlenmektedir. Kanunun hem 5 inci maddesinde düzenlenen kişisel veriler hem de 6 ncı maddesinde düzenlenen özel nitelikli (hassas) kişisel veriler madde kapsamındadır. Kanunun 9 uncu maddesinde kişisel verilerin yurtdışına aktarılması düzenlendiğinden bu maddede belirtilen üçüncü kişiler yurtiçindeki kişilerdir.

Maddenin birinci fıkrasında, kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılamayacağına ilişkin ilke hükme bağlanmaktadır. Kanunun 3 üncü maddesinin birinci

fıkrasının (d) bendi uyarınca verilerin aktarılması veya devralınması kişisel verilerin işlenmesi olarak tanımlandığından; verileri alanların, kişisel verilerin işlenmesi için Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde öngörülen şartları yerine getirmeleri ve bu kapsamda özel nitelikte veriler yönünden yeterli önlem almaları da gerekmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenleme yapılırken 5 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmesine izin veren şartlar aranmakta ve bu şartların birinin varlığı halinde, kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Özel nitelikli kişisel veriler yönünden ise yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin (b) bendi hariç olmak üzere dördüncü fıkrasında belirtilen verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmesine izin veren şartlar esas alınmaktadır. Bir başka ifadeyle, 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi hariç olmak üzere ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilen kişisel verilerin, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında öngörülen yeterli önlemler alınmak kaydıyla ilgili kişinin rızası aranmaksızın üçüncü kişilere aktarılmasına izin verilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümlerin saklı olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Madde 9- Maddeyle kişisel verilerin, yurtdışına aktarılması düzenlenmektedir. Kanununun hem 5 inci maddesinde düzenlenen kişisel veriler hem de 6 ncı maddesinde düzenlenen özel nitelikli (hassas) kişisel veriler madde kapsamındadır.

Maddenin birinci fıkrasında, kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın yurtdışına aktarılamayacağına ilişkin ilke hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın yurtdışına aktarılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenleme yapılırken 5 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki kişisel veriler ile 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (a), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen özel nitelikli kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmesine izin veren şartlar esas alınmakta ve bu şartlardan birinin varlığı halinde, kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede, yeterli korumanın bulunması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurtdışına aktarılmasına imkân tanınmaktadır. Şayet ilgili yabancı ülkede yeterli koruma bulunmuyorsa, Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına imkân verilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasına göre yabancı ülkelerde yeterli koruma bulunup bulunmadığı Kurulca belirlenerek ilan edilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, Kurulun, yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına karar ve verilerin yurtdışına aktarılmasına izin verirken hangi kriterleri dikkate alacağı düzenlenmektedir. Buna göre Kurul, maddede sayılan hususları değerlendirecek, ihtiyaç duyması halinde ilgili kurum ve kuruluşların da görüşünü almak suretiyle bir karar verecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında, kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına ilişkin ilgili kanunlarda yer alan hükümlerin saklı olduğu hüküm altına alınmaktadır. Buna göre, örneğin 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun, uluslararası bilgi değişimi konusunda Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanına yetki veren 12 nci ve 19 uncu maddeleri öncelikli olarak uygulanacaktır.

Madde 10- Maddeyle, 95/46/EC sayılı Direktife uygun olarak, veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü düzenlenmektedir. Veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında; veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile 11 inci maddede sayılan diğer hakları konusunda, ilgili kişiyi bilgilendirecektir.

Madde 11- Maddeyle, kişisel verileri işlenen kişinin hakları düzenlenmektedir. Buna göre, kişi kendisiyle ilgili kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, işlenmişse buna ilişkin bilgileri talep etme, verilerin işlenme amacı ile bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, yurtiçinde veya yurtdışında verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, 7 nci maddede öngörülen koşullar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini, yok edilmesini veya verinin muhtevasının eksik ya da gerçeğe aykırı olması hallerinde bunların düzeltilmesini isteme hakkına sahiptir.

Yine ilgili kişi, talebi doğrultusunda yapılan düzeltme, silme ve yok etme işlemlerinin, verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, verilerinin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması halinde, zararın giderilmesini talep etme hakkına da sahiptir.

Maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde, işlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle aleyhe bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz hakkı düzenlenmektedir. Örneğin, bir çalışanın performansının, onun tarafından yapılan işlerin, otomatik bir sisteme işlenip analiz edilerek, analiz sonucuna göre değerlendirilmesine, çalışanın itiraz edebilmesi bu kapsamda değerlendirilecektir.

Madde 12- Maddeyle, veri sorumlusunun, veri güvenliğinin sağlanmasına ilişkin yükümlülükleri düzenlenmektedir. Buna göre, veri sorumlusu, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, ayrıca verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlü tutulmaktadır.

İkinci fıkrada, veri sorumlusunun, verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi durumunda, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumlu olacağı düzenlenmektedir. Buna göre, veri sorumlusu, örneğin şirketine ilişkin kayıtları bir muhasebe şirketine tutturuyorsa, verilerin işlenmesine ilişkin birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda muhasebe şirketiyle birlikte müştereken sorumlu olacaktır.

Üçüncü fıkrada, veri sorumlusunun, kendi kurum veya kuruluşunda, Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlama ve kişisel verilerin Kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenmesi amacıyla gerekli denetimleri yapma veya yaptırma yükümlülüğü düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada, veri sorumluları ile veri işleyenlerin sır saklama yükümlülüğü düzenlenmektedir. Buna göre, veri sorumluları ile veri işleyenler, öğrendikleri kişisel verileri, Kanuna aykırı olarak başkalarına açıklayamayacak veya şahsi çıkarları için kullanamayacaklardır. Bu yükümlülük görevden ayrılımlarından sonra da devam edecektir.

Beşinci fıkrada, işlenen verilerin kanunî olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde, veri sorumlusunun bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildireceği düzenlenmektedir. Kurul, gerekmesi halinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yolla ilan edebilecektir.

Madde 13- Maddeyle, veri sorumlusuna başvuru yolu düzenlenmektedir. Buna göre, ilgili kişilerin, Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini, öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur. İlgili kişilerin, taleplerini veri sorumlusuna yazılı olarak ya da uygulamada oluşacak ihtiyaca göre Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle iletebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Bu talebi alan veri sorumlusunun, ücretsiz olarak veya işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde, Kurul tarafından belirlenen tarifeye göre alacağı ücret mukabilinde en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde talebi incelemesi; kabul veya gerekçesini açıklayarak reddetmesi, ayrıca cevabını ilgili kişiye bildirmesi öngörülmektedir. Veri sorumlusunun gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişisi olabileceği ve bunların 7201 sayılı Tebligat Kanununa tabi olmamaları dikkate alınarak, veri

sorumlusunun cevabını ilgili kişiye “bildirmesi” hükme bağlanmaktadır. Bu bildirim, bir ispat sorunu olup gerektiğinde yargı mercilerince ele alınacaktır. 7201 sayılı Kanuna tabi kurum ve kuruluşların bu bildirimleri anılan Kanun hükümleri uyarınca resmi tebligat yoluyla yapacakları da açıktır.

Veri sorumlusunun talebi kabul etmesi halinde, gereğini yerine getirmesi; şayet ilgili kişinin, Kanunun uygulanmasıyla ilgili talebine konu hususta veri sorumlusu hatalıysa, alınan ücretin ilgiliye iade edilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 14- Maddeyle, şikâyet yolu düzenlenmektedir. Buna göre, 13 üncü madde uyarınca yapmış olduğu başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyette bulunabilir.

İkinci fıkrada, 13 üncü maddede öngörülen başvuru müessesesinin, zorunlu bir başvuru yolu olduğu ve bu yol tüketilmeden şikâyet yoluna gidilemeyeceği hükme bağlanmaktadır. Böylece uyumsuzlukların belirli bir kısmının veri sorumluları tarafından giderilmesi ve bu suretle Kurulun yoğun bir iş yüküyle karşı karşıya kalmasının önlenmesi amaçlanmaktadır. Başvuru yoluna gitmenin zorunlu, şikâyet yoluna gitmenin ise ihtiyari olması sebebiyle, başvurusu zımnen veya açıkça reddedilen ilgili kişinin bir yandan Kurula şikâyette bulunabilmesi, diğer yandan doğrudan adli veya idari yargı yoluna gidebilmesi mümkün olacaktır. Ancak, ilgililerin masrafsız ve daha hızlı sonuç alınması mümkün olan şikâyet yolunu tercih edecekleri değerlendirilmektedir.

Üçüncü fıkrada, kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklı tutulmaktadır. Veri sorumlusunun hukuki statüsüne göre ilgililer adli ya da idari yargıda dava açabileceklerdir.

Madde 15- Maddeyle, Kurul tarafından yapılacak incelemenin usul ve esasları düzenlenmektedir. Buna göre, Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi halinde resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapabilecektir. Bu inceleme şikâyete ya da resen öğrenilen şikâyet konusuna münhasır olacaktır. Kurulun resen genel inceleme yetki ve görevi bulunmamaktadır. Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler incelemeye alınmayacaktır. Veri sorumluları, Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, talep edilen bilgi ve belgeleri, Kurula onbeş gün içinde göndermek veya gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

Kurulun, şikâyet üzerine yapacağı inceleme sonunda cevap vermesi öngörülmekte, şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talebin reddedilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır. Buna göre, şikâyet tarihinden itibaren altmış günlük sürenin geçmesiyle idari yargıda dava açma süresi başlayacaktır.

Kurulun, şikâyet üzerine yapacağı inceleme için altmış günlük süre öngörülmüş ise de resen yapacağı incelemeler yönünden herhangi bir süre öngörülmemektedir.

Kurul, şikâyet üzerine veya resen yapılacak inceleme sonucunda, Kanun hükümlerinin ihlal edildiği kanaatine varırsa, tespit ettiği hukuka aykırılıkların ilgili veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar verir ve kararı ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilecektir.

Yine şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, kanuna aykırı uygulamanın yaygın olduğunun Kurul tarafından tespit edilmesi üzerine ilgili kurum ve kuruluşların görüşü de alınmak suretiyle bu konuda ilke kararı alınır ve bu karar yayımlanır.

Ayrıca Kurula, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde, nihai karardan önce veri işlenmesinin veya verinin yurtdışına aktarılmasının durdurulmasına karar verme yetkisi verilmektedir.

İlgililerin, Kurulca verilen kararlara karşı idare mahkemelerinde dava açabilmeleri mümkündür.

Madde 16- Maddeyle, veri sorumlularının kaydedileceği Veri Sorumluları Sicili düzenlenmektedir. Buna göre Veri Sorumluları Sicili, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulacaktır. Veri sorumluları veri işlemeye başlamadan önce bu Sicile kaydolacaklardır. Ancak işlenen verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler gözönüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Sicile kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasında Sicile kayıt başvurusunda bildirilmesi gereken hususlar düzenlenmektedir. Bu kapsamda, örneğin veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, kişisel verilerin aktarılabilmesi için gerekli olan azami süre gibi hususlar Sicile kayıt başvurusunda bildirilmelidir. Ayrıca, üçüncü fıkra uyarınca bildirilmesi gerekli bilgilerde meydana gelen değişiklikler de derhal Başkanlığa bildirilecektir. Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenecektir.

Madde 17- Maddeyle, kişisel verilere ilişkin suçlar ve cezai yaptırımlar 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine atf yapılmak suretiyle düzenlenmektedir. Kişisel verileri silmeyen veya anonim hale getirmeyenlerin ise Türk Ceza Kanununun 138 inci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılmaları öngörülmektedir.

Madde 18- Maddeyle, Kanunda öngörülen yükümlülükler aykırı davranılması halinde uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Bu kapsamda aydınlatma ve veri güvenliğini sağlama, Kurul kararlarını yerine getirme ve Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüklerine aykırı davranılması kabahat olarak öngörülmekte ve idari para cezası yaptırımına bağlanmaktadır. İdari yaptırımlara Kurul tarafından karar verilecektir. Verilen yaptırım kararlarına karşı idari yargı yolu açıktır.

Maddede kabahatler karşılığında öngörülen idari para cezalarının alt ve üst sınırları arasındaki makas bilinçli olarak geniş tutulmuştur. Kurul karar verirken kabahatler hususunda genel kanun niteliğinde olan 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği üzere kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumunu dikkate alacaktır. Bu şekilde düzenleme yapılmak suretiyle, söz konusu kabahatlerin çok farklı ekonomik güce sahip gerçek veya tüzel kişiler hakkında uygulanacak olması nedeniyle yaptırım uygulanmasında hakkaniyeti sağlamak amaçlanmıştır. Buna göre örneğin, küçük bir şehirde faaliyet gösteren bir aile şirketiyle ülke çapında faaliyet gösteren bir holdingin Kanun hükümlerini ihlal etmesi durumunda belirlenecek idari para cezalarının miktarı söz konusu şirketlerin ekonomik durumlarına göre farklı olacaktır.

İdari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanacaktır. Maddede kabahat olarak düzenlenen eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Kanunda kabahatlerle ilgili hüküm bulunmayan hallerde genel kanun niteliğindeki 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanacağı açıktır.

Madde 19- Maddeyle, Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kuruluşu düzenlenmektedir. Avrupa Konseyinin 108 sayılı Sözleşmesi ve Avrupa Birliğinin 95/46/EC sayılı Direktifi, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkelerin uygulanmasını izlemek ve yönlendirmek üzere fonksiyonel olarak

bağımsız bir şekilde görev yapacak otoritelerin oluşturulmasını öngörmektedir. Avrupa Birliği üyesi tüm ülkelerde veri koruma kurulları görevlerinde bağımsız otoriteler şeklinde yapılandırılmıştır. Sayılan uluslararası belgeler ve mukayeseli hukuk uygulamaları gözönüne alınmak suretiyle, Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur. Kurumun Başbakanlıkla ilişkili olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Madde 20- Maddeyle, Kurumun görevleri belirlenmektedir. Buna göre Kuruma, görev alanı itibarıyla, başlıca ulusal ve uluslararası düzlemde uygulama ve mevzuattaki gelişmeleri takip ederek araştırma ve inceleme faaliyetlerinde bulunma ve ulusal ve uluslararası; kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapma ve ihtiyaç duyulan hususlarda önerilerde bulunma görevleri verilmektedir.

Ayrıca, Kurum faaliyetleri hakkında hazırlanan yıllık faaliyet raporlarının Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunulması, Kurumun şeffaflığının ve hesap verebilirliğinin sağlanmasına yardımcı olacaktır. Kurumun etkin ve verimli bir şekilde çalışabilmesi için hizmet alımı yapabilmesi de hüküm altına alınmaktadır.

Madde 21- Maddeyle, Kişisel Verileri Koruma Kurulu düzenlenmekte ve Kurulun, Kurumun karar organı olduğu belirtilmektedir. Avrupa Konseyinin 108 sayılı Sözleşmesi ve Avrupa Birliğinin 95/46/EC sayılı Direktifine uygun şekilde Kurul bağımsız olarak kurgulanmaktadır. Kurulun, Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getireceği ve kullanacağı, görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hüküm altına alınmaktadır. Bu hüküm, Kurumun görevini, bağımsız bir şekilde yerine getirebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Ayrıca, Kurulun yedi üyeden oluşması öngörülmekte ve üyelerin nitelikleri, seçimi ve görev süreleri düzenlenmektedir. Üyelerin Cumhurbaşkanınca ve Bakanlar Kurulunca seçilmesi Kurulun demokratik meşruiyetini güçlendirmektedir. Öte yandan, üyelerin seçiminde, özel sektör ile kamu sektöründe on yıl çalışmış olma, dört yıllık lisans mezunu olma ve Devlet memuru olmaya ilişkin genel şartları taşıma dışında özel başka bir şart aranmayarak üyelerin çok geniş bir alandan seçilmesi imkânı getirilmektedir. Maddede ayrıca, Kurul üyelerinin ilk toplantının başında yemin etmeleri düzenlenmekte ve Kurul Başkanı ile İkinci Başkanın, üyeler arasından Bakanlar Kurulunca seçilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar bakımından soruşturma usulü düzenlenmektedir. Buna göre üyeler hakkında görevleri sebebiyle işledikleri suçlar bakımından soruşturma yapılabilmesi Başbakanın iznine bağlanmakta ve Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan herhangi bir şekilde görevlerine son verilemeyeceği öngörülmek suretiyle üyelerin, dolayısıyla Kurulun bağımsızlığı teminat altına alınmaktadır.

Madde 22- Maddeyle Kurulun görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Buna göre, kişisel verilerin temel hak ve özgürlükleri koruyacak şekilde işlenmesi, kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerinin karara bağlanması, Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasının sağlanması, kişisel verilerin işlenmesi konusunda gerekli düzenleyici işlemlerin yapılması, kişisel verilerin Kanuna uygun olarak işlenip işlenmediğinin incelenmesi, idari yaptırımların uygulanması, stratejik planın ve bütçenin kabul edilmesi gibi görevler Kurulun görevleri arasında sayılmaktadır. Kurul, özel nitelikli kişisel verilerin yeterli önlem alınmaksızın işlenemeyeceğine ilişkin Kanunun 6 ncı maddesinde düzenlenen hüküm uyarınca yeterli önlemin ne olduğunu verinin niteliği ve sektörün özelliğine göre belirleyecektir.

Ayrıca, Başkanlık tarafından hazırlanan Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve diğer özel rapor taslakları Kurul tarafından onaylanacak, Kurumun ihtiyaç duyduğu taşınmazların alım ve satımı ile kiralanması konularındaki önerileri karara bağlayacaktır.

Madde 23- Maddeyle Kurulun çalışma esasları düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Kurulun toplantı ve karar yeter sayısı, Kurul üyelerinin kendilerini ve yakınlarını ilgilendiren konularda yasaklılıkları ve sır saklama yükümlülükleri düzenlenmektedir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenecektir.

Madde 24- Maddeyle Kurum Başkanının görevleri düzenlenmektedir. Kurumun üst yöneticisi ve Kurulun da Başkanı olan Kurum Başkanının, Kurumu yönetmek ve temsil etmek, stratejik planın uygulanmasını sağlamak, Kurumun ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasını temin etmek yanında, Kurul toplantılarının gündemini belirleyerek toplantılara başkanlık etmek, Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini takip etmek ve Kurumun mali tabloları ile bütçesini hazırlamak başlıca görevleri arasındadır. Ayrıca, Kurum Başkanının yokluğunda Başkana, İkinci Başkanın vekalet edeceği öngörülmektedir.

Madde 25- Maddeyle Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığının oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir. Başkanlık, Kurumun ve Kurulun idari ve mali işleri ile sekreteryaya hizmetlerini yerine getirecektir. Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Maddeyle, Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanlarının nitelikleri ve atanma usulü ile Başkanlığın görevleri ayrıntıları olarak düzenlenmektedir. Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenecektir.

Madde 26- Kurum görevlerinin daha etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için, bu görevlerin, konusunda uzmanlaşmış kişiler tarafından yürütülmesi şarttır. Bu kapsamda Kurumda Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı çalıştırılacaktır. Maddeyle, Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı kadrolarına atanmak için gereken şartlar bakımından 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesine atıf yapılmaktadır.

Madde 27- Maddeyle, Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin mali ve sosyal hakları düzenlenmektedir. Bununla birlikte başka kurum ve kuruluşlarda çalışanlardan uzmanlığına ihtiyaç duyulanların Kurumda görevlendirilmesine ilişkin düzenleme hüküm altına alınmaktadır.

Maddeyle ayrıca, Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları da belirlenmektedir.

Madde 28- Maddeyle, Kanunun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada, tamamen Kanun kapsamı dışında tutulan hususlar düzenlenmektedir. Buna göre kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler uyulmak kaydıyla, gerçek kişilerin kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetleri kapsamında; anonim hale getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla; milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği veya kişilik haklarını ihlal etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla veya ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi Kanunun tamamen kapsamı dışında tutulmaktadır.

Bunun gibi kişisel verilerin, milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi istisna olarak düzenlenmektedir. Buna göre Milli İstihbarat Teşkilatı ile diğer istihbarat birimlerinin milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini ve ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik faaliyetler kapsamında işlediği veriler Kanun kapsamı dışında tutulmaktadır. Aynı şekilde belirtilen amaçlarla, suç gelirlerinin aklanması, terörizmin finansmanının önlenmesi ve mali suçların araştırılması konusunda; yetkili birim tarafından yürütülen faaliyetler kapsamında işlenen veriler de bu istisna kapsamındadır. Bu konulardaki yetkili birimin; milli savunmayı, milli güvenliği kamu güvenliğini, kamu düzenini ve ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olmak üzere mali araştırma yapmak, mali istihbarat elde etmek ve üretmek, veri toplamak, şüpheli işlem bildirimleri ve diğer

bildirimleri almak, analiz etmek, değerlendirmek, inceleme yapmak ve ilgili kurumlarla paylaşmak suretiyle işlediği veriler de kapsam dışında tutulmaktadır. Ayrıca, kişisel verilerin; soruşturma, kovuşturma, yargılama ve infaz mercileri ile disiplin soruşturma ve kovuşturma makamları tarafından ilgili kanun hükümleri uyarınca işlenmesi de kapsam dışında tutulmuştur.

Maddenin ikinci fıkrasında, kısmen Kanun kapsamı dışında kalan hususlar düzenlenmektedir. Buna göre, kural olarak bu fıkra da sayılan haller kanun hükümlerine tabi olmakla birlikte, sadece fıkra da belirtilen kanun maddelerinde düzenlenen hükümler bakımından istisna tutulmaktadır. Bu bağlamda ikinci fıkra da, Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla; veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Sicile kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddelerinin uygulanmayacağı haller düzenlenmektedir. Bu haller; veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olması; ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş verilerin işlenmesi; veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi için gerekli olması şeklinde tespit edilmektedir.

Madde 29- Maddeyle Kurumun bütçesi ve gelirleri düzenlenmektedir.

Madde 30- Maddeyle, Kanun sebebiyle diğer kanunlarda yapılacak değişiklikler ile eklemeler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Kişisel Verileri Koruma Kurumu, 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvele eklenmektedir.

İkinci fıkrayla, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmak suretiyle, birinci fıkra da işlenen suçun konusunun özel nitelikli (hassas) veriler olması halinde verilecek cezanın yarı oranında artırılması öngörülmektedir.

Ayrıca, elektronik haberleşme ve veri kayıt sistemlerinde meydana gelen gelişmeler doğrultusunda 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde değişiklik yapılarak kayıt ve bildirim sisteminin elektronik ortamda da yapılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrayla, 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47 maddesi değiştirilmektedir. Yapılan değişiklikle, sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat eden kişilerin verilerinin işlenebilmesi hükme bağlanmakta, işlenen bu verilerin; sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve finansmanı amacıyla Sağlık Bakanlığınca toplanarak işlenebileceği düzenlenmektedir. Sağlık Bakanlığınca toplanan bu verilere, ilgili kişilerin kendileri veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurmaları da ayrıca hüküm altına alınmaktadır.

Öte yandan, kişisel sağlık verisi kayıtlarının tutulduğu bu sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Sağlık Bakanlığınca belirlenecek, elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli olan tedbirler Bakanlıkça alınacak ve bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığına denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi yine adı geçen Bakanlıkça kurulacaktır. Ayrıca, veri güvenliğini sağlamak amacıyla sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettikleri personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlü olacaktır.

Son fıkra da ise kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususların Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir.

Madde 31- Maddeyle, Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerin, Kurum tarafından yürürlüğe konulması öngörülmektedir,

GEÇİCİ MADDE 1- Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyelerinin seçilmesi ve Başkanlığın kurulması ve teşkilatlanmasının tamamlanması düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, veri sorumlularının Kurul tarafından belirlenecek ve ilan edilecek süre içinde Sicile kayıt olmaları öngörülmektedir. Bu düzenlemeyle Kurumun, Sicile yönelik gerekli fiziki ve teknik altyapıyı tamamlaması amaçlanmaktadır.

Üçüncü fıkrayla, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş olan kişisel verilerin iki yıl içinde Kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun hale getirilmesi öngörülmektedir. Kanunda öngörülen usul ve esaslara aykırı olduğu anlaşılan kişisel verilerin ise derhal silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrayla, Kanunda öngörülen yönetmeliklerin bir yıl içinde yürürlüğe konulması hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrayla, kamu kurum ve kuruluşlarında Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilmesi hususu düzenlenmektedir.

İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen bir üyenin altı yıl, diğer dört üyenin ise dört yıl görev yapması öngörülmekte ve böylelikle, Kurum hafızasının devamı için Kurul üyelerinin dönüşümlü olarak görev yapmaları amaçlanmaktadır.

Öte yandan, Kişisel Verileri Koruma Kurumuna bütçe tahsis edilene kadar Kurumun giderlerinin Başbakanlık bütçesinden karşılanacağı, hizmetin yerine getirilmesi için gerekli desteğin Başbakanlıkça sağlanacağı ve hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekretarya hizmetlerinin Başbakanlık tarafından yürütüleceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 32- Yürürlük maddesidir.

Madde 33- Yürütme maddesidir.

Alt Komisyon Raporu

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

“Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541)” 19/1/2016 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza ve tali komisyon olarak da Anayasa Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı, Ankara Milletvekili ve Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya başkanlığında gerçekleştirilen Komisyonumuzun 2’nci toplantısında görüşülmüştür. Toplantıya Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber, Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci katılmıştır. Tasarı detaylı incelenebilmesi amacıyla dokuz üyeden oluşan Alt Komisyonumuza havale edilmiştir.

Alt Komisyon görüşmelerinde fikir ve görüşlerini almak üzere Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bankalar Birliği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Mobil Servis Sağlayıcı İşadamları Derneği (MOBİLSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber ile Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci toplantıya çağırılmıştır.

Tasarı, Alt Komisyonumuzun 1/2/2016 ve 2/2/2016 tarihli toplantılarında görüşülmüştür.

1/2/2016 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bankalar Birliği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Mobil Servis Sağlayıcı İşadamları Derneği (MOBİLSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber ve Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci katılmıştır.

2/2/2016 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bankalar Birliği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED), Mobil Servis Sağlayıcı İşadamları Derneği (MOBİLSİAD) temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk ve Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci katılmıştır.

Müzakereler esnasında Tasarı hakkında dile getirilen itirazlar şöyledir:

Tasarı ile kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkeler ile izlenmesi gereken usul ve esasların belirlenmesi ve bunun yanında bu konuda çeşitli görevleri ifa etmek üzere Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulması amaçlanmaktadır. Kişisel verilerin korunması noktasında mevzuatımızda gerekli ve yeterli düzenlemelerin olmadığı yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla bu eksikliklerin giderilmesi ve kişisel verilerin en üst düzeyde korunabilmesi için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur. Düzenleme yapılırken bu tedbirleri hayata geçirecek kimi temel ilkelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bu bağlamda Tasarıya ilişkin tartışmalar öncelikle ve özellikle kurulması öngörülen Kişisel Verileri Koruma Kurumu etrafında cereyan etmektedir. Şöyle ki; kurulması amaçlanan Kurum, karar organı Kurul olmak üzere Kurul ve Başkanlıktan oluşmaktadır. Tasarı uyarınca Kurul, dördü Bakanlar Kurulu ve üçü Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek toplam yedi üyeden oluşmaktadır. Kurul, Tasarının 22’nci maddesinde hükme bağlandığı üzere kişisel verilerin işlenmesi ve korunması konusunda çok ciddi yetki ve görevlerle donatılmıştır. Bu nedenle de Kurulun tarafsız ve bağımsız olması özellikle zaruridir. Zira kişisel veriler konusunda yetkili ve görevli kılınan Kurulun, siyasi otoriteden bağımsız olarak faaliyette bulunması, kişisel verilerin korunması dolayısıyla da kişinin temel hak ve özgürlüklerinin teminat altına alınması noktasında büyük önem arz etmektedir.

Diğer taraftan Kişisel Verileri Koruma Kuruluna seçilecek üyeler bakımından 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48’inci maddesinin atfı yapılan ilgili hükümlerindeki vasıfları taşımak ile kamu veya özel sektörde en az on yıl süreyle çalışmış olmak dışında herhangi bir kıstas belirlenmemiştir. Kişisel verilerin korunması konusunda gerekli bilgi düzeyine sahip olmak başta olmak üzere kimi somut kıstaslara Tasarıda açıkça yer verilmesi uygun olacaktır.

Tasarının genel gerekçesinde düzenlemenin amacı genel olarak şu şekilde ifade edilmektedir:

“Kişisel verilerin işlenebilmesi hususunda özel bir kanun ve etkin bir denetim mekanizmasının bulunmaması toplumumuzda olumsuz bir algının oluşmasına sebebiyet vermektedir. Oluşan bu algının ortadan kaldırılması için kişisel verilerin belli şartlar dahilinde işlenmesine, muhafaza edilmesine ve kontrolüne ilişkin esasların belirlenmesi gerekmektedir.”

Tasarının özellikle “Amaç” başlıklı 1’inci, “Kapsam” başlıklı 2’nci ve “İstisnalar” başlıklı 28’inci maddeleri bir arada değerlendirildiğinde, Tasarının çok geniş bir alanda kişisel verileri, koruma kalkanının dışında bıraktığı gözlemlenmektedir. İstisnalar hükmü, gerek Anayasa’da gerekse uluslararası mevzuatta belirtilen temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması için öngörülen düzenlemelerle uyumlu hâle getirilmelidir. Böylece kişisel verilerin korunması hakkı ile istisnalar konusunda ölçülülük ilkesine uygun bir düzenleme yolu seçilmiş olacaktır.

Kişisel verileri bir veri kayıt sisteminin parçası olmaksızın otomatik olmayan yollarla işleyenler, kapsam dışında bırakılmıştır. Bunların tuttuğu kişisel veriler de kapsam dışında olduğundan, korumasız bir alanın hukuki zemini bunlar açısından da oluşturulmuş olacaktır.

Tasarının 18’inci maddesinde, kabahatler için öngörülen idari para cezası yaptırımında, yaptırımın alt ve üst sınırları arasında ciddi bir fark vardır. Her ne kadar fiilin işleniş biçimine, meydana gelen zararın büyüklüğüne veya diğer bireyselleştirme nedenlerine bağlı olarak alt ve üst sınırlar arasında bir ceza belirlenebilirse de alt ve üst sınır arasındaki büyük farklar (örneğin 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar [m.18/1-6]) takdir yetkisi ve orantılılık ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Tasarının, Başkanlığın oluşumu başlıklı 25'inci maddesinde yediği geçmemek üzere aynı maddenin dördüncü fıkrasında sayılan görevleri yerine getirmek üzere daire başkanlıklarının kurulacağı öngörülmüş olsa da hangi görevlerin hangi başkanlık tarafından yerine getirileceği belirtilmemiştir. Bu durumda da Kurul Başkanına, daire başkanlıkları arasında görevlendirme konusunda çok geniş bir takdir yetkisi verilmiş olmaktadır. Kanun düzeyinde hangi görevin hangi başkanlık tarafından yerine getirileceğinin açıkça düzenlenmesi gerekir. Aksi takdirde yasama yetkisinin devri bağlamında kimi sonuçların doğması söz konusu olabilir.

Tasarı hakkında ileri sürülen tüm görüşler, bir bütün halinde Alt Komisyonumuz tarafından değerlendirilmiş ve aşağıda belirtilen neticelere ulaşılmıştır:

Kişisel veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlanmaktadır (Tasarı m. 3/1-d, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi¹ m. 2 ve benzeri). Bu bağlamda kişisel veri kavramı kapsamı itibarıyla çok geniş bir alanda tezahür etmekte ve yalnızca bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgileri değil aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin birçok bilgileri de içermektedir. Bu kadar geniş bir çerçevede tezahür eden ve kişinin hayatını çok yakından ilgilendiren veriler, bugün hayatın her alanında gerek kamu ve gerekse özel sektör tarafından yaygın olarak kaydedilmekte, başkalarına aktarılmakta ve paylaşılmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte özellikle bilgisayar ve internet aracılığıyla bu bilgilerin yaygın olarak kullanıldığı ve işleme tabi tutulduğu aşikârdır.

Kişisel verilerin bu kadar yaygın olarak işleme tabi tutulması karşısında kişisel verilerin korunması uzunca bir zamandır bir hak olarak kabul edilmekte ve hukuki düzenlemelere konu olmaktadır. Kişisel verilerin korunması hakkı bu bağlamda gerek kamu gerekse özel sektör tarafından kişisel veriler kaydedilirken, kişisel veri sahibini, kişisel veri işleme faaliyetinin nesnesi olmaktan kurtarmakta ve ona hak süjesi olma vasfı sağlamaktadır. Kişisel verilerin korunması hakkı, gerek uygulamada gerekse doktrinde genel itibarıyla özel hayatın bir alt unsuru olarak kabul edildiğinden, başta özel hayatının gizliliği (Anayasa m. 20) olmak üzere birçok temel hak ve özgürlüğün hayata geçirilebilmesinin de bir ön şartını oluşturmaktadır.

Bu kapsamda kişisel verilerin korunması hakkı, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 2'nci maddesi ile Anayasa'nın 20'nci maddesine eklenen son fıkra kapsamında anayasal zeminde bir hak olarak tanınmıştır. Anayasa'nın kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceğine dair hükmü ve bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılmasını ve ilgili hükümlerin iç hukukumuzda aktarılmasını öngören taraf olduğumuz kimi uluslararası sözleşme hükümleri, Komisyon gündeminde yer alan Tasarıyı zorunlu kılmıştır.

Tasarı, kişisel verilerin elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi içeren bir sürece ilişkin kapsamlı düzenlemeler içermektedir.

---

¹ Sözleşmenin onaylanması 30/1/2016 tarihli ve 6669 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun ile uygun bulunmuştur.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin iç hukukta gerekli düzenlemeler yapılmadığı takdirde ülkeler arasında kişisel veri paylaşımı ve kişisel veri aktarılması noktasında ciddi sorunlar yaşanabilmektedir. Kişisel veri paylaşımı ve kişisel veri aktarılması ile ilgili olarak yaşanan bu sorunlar, başta adli ve ekonomik alanlarda olmak üzere birçok alanda uluslararası iş birliğini olumsuz etkilemektedir. Gerek uluslararası iş birliğini gerektiren konularda yaşanan bu sıkıntıların giderilmesi gerekse kişi hak ve özgürlüklerinin teminat altına alınması için bu alandaki mevzuat eksikliğinin giderilmesinin ciddi bir ihtiyaç olduğu tartışmasızdır.

İç hukukumuz bakımından kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen sistematik bir kanun olmayıp, bazı kurumların organik kanunlarında bu konuya ilişkin kısmi düzenlemeler yer almaktadır. Türk Ceza Kanununun 135 ilâ 140'ıncı maddelerinde de konunun ceza hukukuna ilişkin boyutu, kimi eksikliklere rağmen düzenlenmiştir.

Komisyonumuz bu bağlamda gündeminde olan kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen bir norm ihtiyacının olduğu ve en üst düzeyde korumanın ivedi olarak sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği noktasında hemfikirdir.

Günümüzde gerek kamu gerekse özel sektörde çeşitli vesilelerle kişisel veriler bir biçimde kaydedilmekte, depolanmakta ve dahi üçüncü kişilere aktarılmakta, bir diğer ifadeyle Tasarıdaki tanım çerçevesinde işlenmektedir. Ancak kişisel veriler, yoğun bir biçimde bu eylem ve işlemlere konu olmasına ve korunmaları için kısmi bir takım mevzuat hükümleri olmasına rağmen kişisel verilerin işlenmesi, fiilî bir durum olarak devam etmektedir. Tasarı fiilî olarak devam eden bu duruma ilişkin usul ve esasları belirlemek suretiyle söz konusu uygulamaları hukuki bir zemine taşımayı amaçlamaktadır. Tasarı, hem yürürlük tarihinden sonra işlenecek kişisel verilere ilişkin hükümleri hem de yürürlük tarihinden önce işlenmiş olan kişisel verilerin iki yıl içinde Tasarı hükümlerine uygun hâle getirilmesi yönündeki intikal hükmü ile kişisel veriler bakımından tam bir koruma sağlamayı amaç edinmiştir.

Tasarı ile kurulması öngörülen Kurulun üyelerinin dördünün Bakanlar Kurulu ve üçünün de Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek olması, Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığını etkileyecek bir etken olarak görülmemelidir. Kurulun bağımsız ve tarafsızlığını sağlayacak gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığını tespit edebilmek için Tasarının konuya ilişkin hükümleri bir bütün hâlinde değerlendirilmelidir. Kişisel Verileri Koruma Kurulunun tanzim edildiği 21'inci maddede öncelikle, görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafından Kurula emir ve talimat verilemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunulamayacağı hükme bağlanmaktadır. Bu bağlamda Kurula tam bir bağımsızlık sağlanması amacıyla mahkemelerin bağımsızlığı konusunda Anayasa'nın 138'inci maddesi aynen tekrarlanmak suretiyle tam bir bağımsızlık ve tarafsızlık temin edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanında Kurul üyelerinin kanunlarda belirlenenler hariç olmak üzere resmî veya özel başka bir görev alamayacakları ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamayacakları ve görev süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemeyeceği şeklindeki hükümler de Kurulun bağımsızlık ve tarafsızlığını sağlama amacına yönelik ciddi önleme mekanizmalarının tasarlandığını göstermektedir. Yine Tasarıda Kurulun tüzel kişiliğe sahip olması ve idari ve mali açıdan bağımsız bir biçimde teşkilatlandırılması da bu amaç doğrultusunda alınmış başkaca tedbirler olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurulun oluşumuna ve işleyişine ilişkin bu ve benzeri diğer önlemler göz önünde bulundurulduğunda, Tasarı sistematigi içerisinde, bağımsızlık ve tarafsızlık bakımından gerekli tüm tedbirlerin alındığı görülmektedir.

İstisnalar hükmünün çok geniş tutulduğu, dolayısıyla kişisel verilerin çok geniş bir alanda korumasız bırakıldığı ifade edilmiş ise de bu iddiaların çeşitli düzenlemeler de göz önünde bulundurularak değerlendirilmesinin doğru bir neticeye ulaşılması bakımından daha isabetli olacağı kuşkusuzdur.

Bu kapsamda;

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında herkesin, özel hayatın gizliliğine saygı gösterilmesi hakkını haiz olduğu hükme bağlanmıştır. Akabinde de ikinci fıkrasında bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesinin ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın ve ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için demokratik bir toplumda zorunlu olan ölçüde kanunla öngörülmüş olmak koşuluyla mümkün olabileceği düzenlenmiştir. Kişisel verilerin gerek iç hukukumuzda gerekse uluslararası hukukta yaygın olarak özel hayatın alt unsuru kabul edilmesi nedeniyle, kişisel veriler, bir yandan bu korumadan istifade ederken bir yandan da maddede belirtilen istisnalar kişisel veriler bakımından cari olmaktadır.

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'nin "İstisnalar ve Kısıtlamalar" başlıklı 9'uncu maddesinde hangi durumlarda bu hakka istisna getirilebileceği açıklanmıştır. Maddede taraf Devletlerin kanunlarında öngörülmüş olmak kaydıyla demokratik bir toplumda; devlet güvenliğinin korunması, kamu güvenliği, devletin mali menfaatleri veya suçların önlenmesi veya ilgili kişinin veya başkasının hak ve özgürlüklerinin korunması için kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel ilkelerin belirlendiği 5'inci, 6'ncı ve 8'inci maddelerde belirtilen güvencelere istisna getirilebileceği düzenlenmiştir. Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında ilgili kişilerin özel yaşamlarına tecavüz tehlikesi bulunmadığının açık olduğu bazı durumlarda, kanunla öngörülmek kaydıyla kişisel verilerin istatistiki ve bilimsel amaçlar için kullanılabilceği hükme bağlanmıştır.

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen 95/46/EC sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına Dair Bireylerin Korunması Hakkında Direktifin "İstisnalar ve Sınırlamalar" başlıklı 13'üncü maddesinde kanunla öngörülmüş olmak kaydıyla üye devletlerin, hangi durumlarda hakka ilişkin istisna ve sınırlamalar getirebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda üye devletler; milli güvenlik, milli savunma, kamu güvenliği, suç işlenmesinin önlenmesi, suçların soruşturulması ve kovuşturulması, Avrupa Birliği'nin veya üye devletin mali, bütçe veya vergi konularında önemli bir ekonomik veya finansal menfaatinin olması, belli durumlarda resmî makamların inceleme ve denetleme yapabilmeleri veya ilgili kişi ile diğer kişilerin haklarının korunması amacıyla sınırlamalar getirebilirler.

Tasarıda öngörülen istisna hükmü, tüm iç hukuk ve özellikle yukarıda belirtilenlerle birlikte diğer uluslararası hukuk verileri göz önünde bulundurulduğunda, iddia edildiği gibi geniş bir korumasız alan bırakmamakta aksine korunması gereken hak ile diğer kamusal ve kişisel menfaat arasında denge ve ölçülülük temelinde bir düzenleme öngörmektedir.

Kişisel verileri bir veri kayıt sisteminin parçası olmaksızın otomatik olmayan yolla işleyenlerin kapsam dışında bırakıldığı doğrudur. Ancak, bunların işlediği kişisel veriler, hukuk sistemimiz bir bütün olarak ele alındığında korumasız bırakılmamıştır. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, kapsam dışında bırakılanların işlediği veriler, esasen ilgili kişinin rızasına dayalı olarak işlenmektedir. Böyle bir rıza olmaksızın veya ilgilinin rızasına muhalif olarak işlenen veriler bakımından ise öncelikle Türk Ceza Kanununun 135 ilâ 140'ıncı maddeleri işletilebilir. Bunun yanında bu şekilde işlenen veriler bakımından herhangi bir zarar doğması durumunda bu zararın tazmini yoluna gidilmesi de mümkündür.

Tasarının 18'inci maddesinde kabahatler için öngörülen idari para cezası yaptırımında, yaptırımın alt ve üst sınırları arasında ciddi farklar olduğu doğru olmakla birlikte maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda ileride meydana gelebilecek muhtemel ihlaller göz önünde bulundurulduğunda,

ölçülülük ilkesinin ihlal edilmediği görülecektir. Bu bağlamda örneğin Tasarının 12’nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyen veri işleyenlerin, bu ihlalleri nedeniyle tüm ilgililerin -özellikle de ilgililerin sayısının çok büyük miktarlarda olabilme ihtimali karşısında- bundan zarar görmesi durumunda, üst sınırın çok da yüksek olmadığı görülecektir.

Tasarının 25’inci maddesinde hangi görevin hangi başkanlık tarafından yerine getirileceğinin açıkça düzenlenmesi gerektiği, aksi takdirde yasama yetkisinin devri bağlamında kimi sonuçların doğmasının söz konusu olabileceği ifade edilmişse de Tasarıda faaliyet, görev ve yetkilerin ayrıntılı olarak düzenlendiği açıktır. Bu hususlar ayrıntılı olarak düzenlendikten sonra hizmet birimlerinin belirlenmesinde bu düzenlemelerin göz önünde bulundurulacağı şüphesizdir. Bu nedenle Tasarıda belirtilen genel ilkeler ve esaslar doğrultusunda, teknik ve uygulamayı esas alan detayların belirlenmesi konusunda idareye yetki verilmesi kesinlikle yasama yetkisinin devri niteliğinde anlaşılamaz (Anayasa Mahkemesi, 2012/24 E, 2013/133 K, 14/11/2013 T).

Ayrıca Komisyonumuz, bir noktaya burada özellikle işaret etmeyi gerekli görmüştür. Şöyle ki, alenileştirmeye ilişkin istisnai ve ilkesel hükümler ayrı kalmak üzere, kişisel verilerin bazı nedenlerle başkaları tarafından bilinebilir hâle gelmesi, bilginin salt bu nedenle kişisel veri olma niteliğini kaybetmesine neden olmaz. Zira bu durumda söz konusu bilgiye kişisel veri olma niteliğini kazandıran husus, o bilgi hakkında başkalarının bilgi sahibi olması veya olamaması değil, aksine ilgilinin o bilgiyi kişisel veri olarak tutma yönünde bir iradeye sahip olmasıdır. Dolayısıyla örneğin ilgilisi tarafından alenileştirilmemiş olmasına rağmen bir biçimde başkaları tarafından hakkında bilgi sahibi olunabilir hâle gelen kişisel veri, salt bu nedenle bu niteliğini kaybetmez ve korumadan yararlanır.

Yapılan görüşmeler sırasında maddeler üzerinde yapılan değişiklik ve kabuller aşağıdaki gibidir:

Tasarının 1’inci ve 2’nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan açık rıza kavramının özellikle açık bilgilendirme unsurunu taşımaması ve hangi yollarla açık rızanın alınabileceğinin açıkça belirtilmemiş olması dolayısıyla müphem noktalar barındırdığından, bu noktaların açıklığa kavuşturulması amacıyla değiştirilmiş ve madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 4’üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 5’inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi, bentte yer alan “meşru menfaat” kavramının çok geniş bir istisnaya neden olması ve veri sorumlusunun meşru menfaati kavramının sınırlarının ve kapsamının neler olduğunun uygulamada ciddi sorun ve endişelere neden olabilmesi ihtimaline binaen metinden çıkarılmış ve madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ilâ 11’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 12’nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “kendi şahsi çıkarları için” ibaresi, özellikle özel sektörde faaliyet gösteren veri sorumlusu gerçek kişilerin kendi faaliyetleri ile ilgili olarak işlemeleri gereken verileri işlemelerine engel olacağı ve faaliyetlerinin ifa edilemez hale geleceği düşüncesiyle “işleme amacı dışında” şeklinde değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 13’üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde geçen “kişiye bildirir” ibaresi, veri sorumlusunun ilgili kişinin talebi ile ilgili olarak kabul veya gerekçesini açıklamak suretiyle ret şeklindeki cevabının ilgiliye ne şekilde bildirileceği hususunun açıklığa kavuşturulmasını amacıyla “kişiye yazıyla bildirir” şeklinde değiştirilmiş ve madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 14 ilâ 17’nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 18'inci maddesinin dördüncü fıkrası, maddede düzenlenen kabahatler hakkında uygulanacak yaptırımlar hakkında idare mahkemelerinde dava açma usulünden vazgeçilmesi ve bu konuda 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun benimsediği usulün uygulanması amacıyla metinden çıkarılmış ve madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 19 ve 20'nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 21'inci maddesi, Kişisel Verileri Koruma Kuruluna üye olarak seçileceklerde aranacak niteliklerin daha somut hale getirilmesi, üyelerin farklı kaynaklardan seçilmesi, özellikle Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olanların üye olmaları, mevcut üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala seçim yapılması, Kurul üyelerinin yapamayacakları işlerin belirlenmesi ve Kurul üyeliği görevi sona erenlerin atanma ve mali haklarının ödenmesine ilişkin düzenlemelerin yapılması amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 22 ilâ 27'nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 28'inci maddesi, istisnalara ilişkin hükümlerde oluşan tereddütlerin ve duraksamaların giderilmesi amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 29'uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendindeki "Kurula" ibaresi, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzelkişiliğine haiz olan birimin Kişisel Verileri Koruma Kurumu olması nedeniyle "Kuruma" şeklinde değiştirilmiş ve madde değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 30'uncu maddesi ile 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilmesi öngörülen 47'nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları Sağlık Bakanlığının, sağlık alanındaki tüm sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartları değil yalnızca üçüncü fıkra hükmü uyarınca kendi kurmuş olduğu sistemlerin güvenliğini ve buna ilişkin standartları sağlayacağı ve sağlık hizmetlerinin maliyet hesaplarının yapılabilmesi amacıyla kişisel veri işlenebilmesi konularının açıklığa kavuşturulması amacıyla değiştirilmiştir.

Yine maddeye Türk Ceza Kanununda konuyla ilgili kimi değişikliklerin yapılabilmesi amacıyla üç fıkra eklenmiştir. Bu bağlamda;

İlk olarak 5237 sayılı Kanunun 226'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılarak müstehcen ürünlerin üretiminde çocukları kullanmanın yanı sıra, çocuk görünümü taşıyan kişilerin veya çocukların animasyon görüntülerinin kullanılması da suçun maddi unsurları arasına alınmıştır.

İkinci olarak Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesinin 3'üncü maddesiyle, üye ülkeler, yasadışı araya girme eylemini cezalandırmaya davet edildiğinden, 5237 sayılı Kanunun 243'üncü maddesinde değişiklik öngörülmüştür. Böylece bilişim sistemlerinin bütününe veya bir kısmına hukuka aykırı olarak girmekle birlikte belirli bir süre kalmak da suçun unsuru olarak düzenlenmiş olmasına rağmen Sözleşmeye uyum amacıyla sadece sisteme/sistemlere girmek fiili suç olarak düzenlenmektedir. Verilerin izlenmesi eylemi, bilişim sistemlerine herhangi bir müdahalede bulunmaksızın teknik araçlarla bilişim sistemleri arasındaki veri nakillerinin takip edilmesini ifade etmektedir. Bütün elektronik veri transferleri, bu çerçevede korunması amaçlanan veri transferinin gizliliği kapsamında kalmaktadır. Yasadışı araya girme eylemleri, temelde bilişim sistemlerine girilmeksizin işlenen fiillerdendir. Bu doğrultuda Sözleşmeye uyum amacıyla yine aynı maddenin birinci fıkrasına hüküm eklemek suretiyle, bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla izleyen kişinin altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması öngörülmüştür. Ayrıca 243 üncü maddeye eklenen dördüncü fıkrayla, kamu kurum

veya kuruluşlarına karşı işlenenler hariç olmak üzere, suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete tabi hale getirilmektedir. Böylelikle, somut olayın özelliklerine göre mağdurun iradesi dâhilinde suçun soruşturulup soruşturulmayacağına karar verilecek ve mağdur bakımından ortaya çıkması muhtemel zararlar engellenecektir.

Son olarak 5237 sayılı Kanuna “Yasak cihaz veya programlar” başlıklı 245/A maddesinin eklenmesi öngörülmüştür. Böylece bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bir bilişim suçunun işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran fâillerin cezalandırılması amaçlanmaktadır. Mezkûr Sözleşmenin 6’ncı maddesiyle sözleşmecî taraflar, bilişim alanında suç işlenmesini kolaylaştıran cihazların kötüye kullanılmasını cezalandırmaya davet edilmektedir. Bilişim suçları ile bilişim sistemleri araç kılınarak işlenen suçlarla etkin ve caydırıcı bir şekilde mücadele edebilmek için bu tür eylemlerin suç ve ceza politikaları bakımından sınırlandırılması ve yaptırıma bağlanmasında yarar görülmektedir. Maddede tanımlanan suçun oluşumunda kişinin suç işleme kastı dikkate alınmak zorundadır. Buna göre, bu tür cihaz ve programların, bilişim sistemlerinin güvenliğini test etmek amacıyla yapılması veya oluşturulması halinde belirtilen suç oluşmayacaktır. Ayrıca, failin cezalandırılabilmesi bakımından söz konusu cihaz, program, şifre veya güvenlik kodunun suçun işlenmesine elverişli olması gerekir.

Tasarımın 30’uncu maddesi yukarıda belirtilen gerekçelerle yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarımın 31’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın geçici 1’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın 32’nci ve 33’üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarı hem imla kuralları hem de kanun yapım tekniği bakımından redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz Komisyon Başkanlığına saygı ile arz olunur.

4/2/2016

Başkan	Üye	Üye
<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Ali Özkaya</i>	<i>Mizgin Irgat</i>
Kastamonu	Afyonkarahisar	Bitlis
		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Cahit Özkan</i>	<i>Mehmet Gökdağ</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>
Denizli	Gaziantep	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Süha Aldan</i>	<i>Murat Göktürk</i>	<i>Hilmi Bilgin</i>
Muğla	Nevşehir	Sivas
(Muhalefet şerhim vardır)		

MUHALEFET ŞERHİ

27.01.2016 günü Adalet Komisyonunca görüşülmeye başlanan KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU TASARISI komisyon üyeleri tarafından Alt Komisyonunda görüşülmesi kararı verilmiştir.

01.02.2016-02.02.2016 günlerinde yapılan Alt Komisyon görüşmelerine muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı adı üstünde “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı”dır. Yani temel amaç kişisel verilerin korunmasıdır.

Gelişen Dünya da birçok nedenle elde edilen kişisel verilerin sorumsuzca dolaşması ve bu durumun kişi temel hak ve hürriyetini tehdit eder hale gelmesi, bireyi korumayı amaçlayan bir yasanın gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Ancak kişi temel hak ve hürriyetini ciddi anlamda etkileyecek olan ve ilk defa düzenlenen bir yasanın oldu-bitti ye getirilmeden, ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin tasarı hakkında gerekli araştırmaları yapıp, kendi içinde tartışarak oluşturdukları görüşlerini ve önerilerini aldıktan sonra komisyonumuzda görüşülmeye başlanması sürecinin yaşanması gerekmektedir.

CHP olarak tasarının bu hali ile yasalaşmasının ciddi sıkıntılar getireceğini, temel amaç olan BİREYİ KORUMA ANLAYIŞINDAN uzak olduğunu gerek esas komisyonunda gerekse alt komisyonunda ifade ettik.

Özellikle;

1-5.ve 6.madde de düzenlenen Kişisel verilerin işlenme şartları ile Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları sayıldıktan sonra ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenebileceği halleri ayrıntılı sayılarak kişinin iradesi yok sayılmıştır.

2-6.madde de işlenebilecek veriler sayılırken “Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbiriyle ilgili verileri ile biyometrik verileri” sayılarak kamuoyunda FİŞLEME YASASI değerlendirilmelerine haklılık kazandırılmıştır.

3-8.ve 9. Madde de düzenlenen Kişisel verilerin 3. Kişilere ve yurtdışına aktarılması konusunda ilgili kişinin açık rızası olmadan aktarılabileceği haller

sayılarak kişinin iradesi yok sayılmıştır. Ayrıca bu aktarmaların kapsamının ne olacağı da şüphelidir.

4-28.madde de düzenlenen istisnalar ile tasarı bireyi koruma amacından uzaklaşmış, kişisel verilerin ve özel nitelikli kişisel verilerin her türlü müdahaleye açık getirilmesinin hukuksal zemini yaratılmak istenmiştir.

5-21. madde deki düzenleme ile Kişisel Verileri Koruma Kurulunun hiçbir organ,makam,merci veya kişiden emir,talimat ,tavsiye ve telkin almaksızın bağımsız bir şekilde çalışacağı belirtilmiştir. Ancak tasarıda kurulun oluşumu bu anlayışın aksine siyasal iktidarın her türlü müdahalesine açık olacak şekilde düzenlenmiştir. Yedi kişiden oluşan kurulun 4'ünü Bakanlar Kurulunun,3'ünü Cumhurbaşkanı'nın ataması ile oluşması,kurulun başkan ve ikinci başkanını Bakanlar Kurulunun belirlemesi ve kurulun gündemi sadece başkanın belirlemesi karşısında böyle bir kurulun bağımsız,her türlü müdahalesinden uzak olması düşünülebilir mi.

6-Tasarı ile TCK da suç sayılan haller suç olmaktan çıkarılmakta,Ceza Kanunu ile koruma altına alınan haklar korumasız bırakılmaktadır.

7-Görüşmeler sırasında TCK da değişiklik içeren öneri getirilmiştir. Bu tür değişikliklerin apar-topar getirilmesi konunun ciddiyeti,önemi ve yasa yapma tekniği ile bağdaşmamaktadır.

8-Yıllık faaliyet raporunun Cumhurbaşkanlığına sunulması, Anayasamızdaki Cumhurbaşkanının yetki ve görevi ile ilgili düzenlemeyi aşan, Cumhurbaşkanını daha fazla yürütme erk ve işleyişinin içine çeken bir düzenleme olup kabulü mümkün değildir.

Sayıdığımız temel itirazlarımızın yanında tasarıda kavram tanımından işleyişe kadar tartışılması gereken hususların varlığı söz konusudur.Esas komisyonda bu konularda tartışılacaktır.

İşbu muhalefet şerhimizi Alt Komisyonunı bilgilerine sunarız.04.02.2016

Ömer Süha Aldan
Muğla

Mehmet Gökdağ
Gaziantep

MUHALEFET ŞERHİ

• Tasarıyla İlgili Genel Değerlendirme

Bilindiği üzere, temel hak ve özgürlükleri düzenleyen çoğu uluslararası sözleşmede olduğu gibi, Türkiye, 1981 tarihli Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına ilişkin 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesini 28.01.1981 tarihinde imzalamış olmasına rağmen sözleşmeyi iç hukuk yoluyla onama yükümlülüğünü yerine getirmemiştir. 1981 yılından 2003 yılına kadar Türkiye söz konusu sözleşmeyi adeta imzalamamış gibi davranmıştır. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin Türkiye’de bir yasal düzenleme yapılması hususu ilk kez 2003 yılının Nisan ayında Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne Katılım Ortaklığı Belgesi’nde kişisel verilerin korunması yönünde gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilen yasal düzenlemelerden biri olarak gündeme gelmiştir. Ancak yine de o tarihten bu yana yasalaştırma faaliyetleri sonuç bulamamış ve hatta amaca aykırı bir şekilde uluslararası mevzuata aykırı başkaca düzenleme ve eylemler gerçekleştirilmiştir.

Tasarının oluşturulması sırasında başvuru temel hukuki metnin **Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafikliği Direktifi (95/46/EC) (“Direktif”)** olduğu gerek Tasarının genel gerekçesinden, gerekse madde gerekçelerinde yapılan vurgulamalardan anlaşılmaktadır. Ancak tasarının Direktif ve diğer uluslararası mevzuatla yaklaşım ve anlayış olarak hiçbir yakınlığı bulunmamaktadır. Söz konusu tasarı, basına da sürekli AB Uyum yasaları çerçevesinde verilerin serbest dolaşımı şeklinde servis edilmiştir. Bu husus dahi tek başına tasarının amacının, kişisel verileri koruyarak bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması olmadığını, sadece AB uyum yasalarından birisini gerçekleştirmek ve zaten mevcut olan “fişleme” işlemlerine yasal bir boyut kazandırmak olduğunu göstermektedir. Kişisel verilerin kişilerin rızası ve bilgisi dışında toplayıp işleyerek vatandaşların aleyhine kullanılmasının, fişlemelerin ve yaratılan devasa mağduriyetlerin kaynağı olan güvenlik ve istihbarat kurumlarının bu alanlardaki faaliyetlerine aynı keyfilik ve özgürlükle hatta bu kez yasal koruma altında yürütmesini mümkün kılan bir düzenleme, açıktır ki vatandaşın kişiliğinin ve onurunun ayrılmaz bir parçası olan “kişisel verileri” değil, tam aksine bu verilerin toplanıp işlenmesini korumaya almaktadır. Tasarı bu yönüyle Anayasanın 20’inci maddesiyle AIHS’nin 8’inci maddesine açıkça aykırıdır. Tasarı, özel yaşama ilişkin hak ihlalleri ve “fişleme” geleneğini sona erdirmek bir yana, hükümetin reform olarak sunduğu ancak temel hak ve özgürlükleri, özellikle de ifade özgürlüğü ve özel hayatın gizliliğini hiçe sayarak, bireyleri yaşamın her alanında, gerçekleştirdikleri her etkinlikte merkezi bir gözetime tabi tutan ve özel alanlarına ait

her tür bilginin devletin güvenlik ve istihbarat kurumlarınca toplanması, saklanması ve işlenmesini mümkün kılan, gözetim toplumuna yönelik çaba ve girişimlerinin bir yansıması olup, hiç kuşkusuz totaliter bir toplum arayışının da işaretidir.

Aşağıda tasarı ile ilgili madde bazında incelemelere yer verilmiştir;

• **Tasarının 1. Maddesine İlişkin Olarak**

Madde ile kanunun amacı belirlenmektedir. Bu hali ile kişisel verilerin korunması ile serbest dolaşımı arasındaki koruma dengesini sağlamak açısından amaç eksik belirlenmiştir. Bu çerçevede, tasarının amaç hükmünde 95/46/EC AB Veri Koruması Direktifine uyum sağlanabilmesi amacıyla, özel hayatın gizliliğini korunması ve verinin serbest dolaşımının engellenmemesi birbirleri ile orantılı iki amaç olarak konumlanmalıdır. Yani verilerin serbest dolaşımının sınırları temel hak ve özgürlükler çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Ayrıca taslak madde, kişisel verileri işleyecek olan kamu kurum ve kuruluşlarını ayrıca belirtmemesi nedeniyle de eksiklik içermekte, kanunun kamu kurum ve kuruluşları tarafından ya da onlara karşı uygulanmayacağı algısı yaratmaktadır.

• **Tasarının 3. Maddesine İlişkin Olarak**

Direktife göre rıza, ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta ve sadece o işlemle sınırlı olarak verdiği onay beyanıdır. Tasarının 3. maddesinin (a) bendinde yer alan açık rıza tanımı ise, genel anlamı itibarıyla düzenlenmiş eksik bir tanımdır. Bu nedenle Direktifteki tanımın kullanılması gerekmektedir.

Anonimleştirme, bir kişinin doğrudan veya dolaylı tespit edilmesini sağlayacak elektronik izlerden ilgili bilginin kaldırılması veya karartılması anlamına gelir. Çağımızdaki teknolojik gelişmeler dikkate alındığında anonimleştirmenin neredeyse mümkün olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Her geçen gün yeni teknolojilerin gelişmesiyle kişilere ait çok sınırlı verilerden veya kişilerin davranış biçimlerinden tümevarım veya benzer yöntemlerle teknolojilerin sağladığı imkânlardan faydalanılarak kişilerin belirlenmesi mümkün olmaktadır. Kişisel verilerin anonimleştirilmesine ilişkin önlemler arttıkça, bu önlemleri ve engelleri aşabilecek teknolojiler de hızla gelişmektedir.

Bu nedenle, kişisel verilerin yüksek maliyetlere katlanmadan ya da aşırı çaba göstermeden gerçek kişilerle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesi anonimleştirme için yeterli bir ölçüt sayılmalıdır. Yüksek maliyet ve aşırı yoğun çabanın ölçütü ise orantılılık ilkesi çerçevesinde belirlenmelidir. Orantılılık ilkesinin tespitine ilişkin başvuru kaynağı ise AB Veri Koruması Direktifin 26ncı Resitalidir.

Giderek artan sayılarda büyük veri depolarının ortaya çıkması ile herhangi bir “anonimleştirilmiş” veri seti arasında bir kişiyi tespit etme olasılığı artmaktadır, çünkü başka veri setleri arasından veri kullanma olasılığı artmaktadır. Mevcut ve öngörebilen gelecekteki teknolojiye dayanılarak, anonimleştirmenin işe yaramayacağını söylemek doğru olur. Anonimleştirmenin tamamen güvenli bir yol olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu bağlamda, kullanılan teknolojilerde şeffaflık, güvenlik mühendisleri tarafından yapılan açık eş düzey denetimler ve gerekli sorumluluğu içinde barındıran teşhir işlemleri en azından erken uyarı yapılmasını sağlayacak ve standartları yükseltecektir. Yukarıda açıklanan nedenlerle anonim hale getirmenin işlevselliğini yerine getirmesini korumak amacıyla, anonim hale getirmeye ilişkin standartları, koşulları belirleyen ayrıca bir madde eklenmesi yerinde olacaktır.

Maddede yer alan kişisel veri tanımında bulunan, kimliği belirlenebilir kişi kavramının netleştirilmesi, kanun kapsamına kimlerin girip-girmeyeceği hususunda önem arz etmektedir. Bu husus da başta 95/46/EC sayılı direktif olmak üzere uluslararası mevzuatta açıklanmıştır. Direktifin 26’ncı resitalinde yer alan “orantılılık prensibi” belirlenebilir kişi tanımı yapılırken de dikkate alınmalıdır. Burada bir kişinin tespiti orantısız olarak veri sorumlusunun çok fazla zaman ve çabası ile yapılabilecek durumda ise orantılılık ilkesi gereği bu kişinin kimliği belirlenebilir farz edilmemelidir. Veri koruması prensipleri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiler açısından uygulanmalıdır. Bir kişinin kimliğinin belirlenebilir olup olmadığının tespitinde, ilgili kişinin kimliğini belirlemek için başkaları tarafından kullanılacak makul yöntemler hesaba katılmalıdır.

Maddenin (e) bendinde, kişisel verilerin işlenmesi tanımında yer alan “**ya da kullanılmasının engellenmesi**” terimi kaldırılmalıdır. 95/46/EC Sayılı direktifin 2. maddesinin (b) bendinde “blocking” ibaresi var iken Regülasyon Teklifinde bu ibare de tanım metninden çıkarılmıştır. Regülasyon Teklifi metninde teklife ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilen bölüm altındaki “Düzeltilme ve silme” ile ilgili 3.4.3.3 numaralı “blocking” ibaresinin belirsiz olduğu sebebiyle söz konusu ifadeden kaçınıldığı belirtilmektedir. Aynı şekilde, madde metnindeki “**muhafaza edilmesi**” ibaresinin de gerek Direktif’te ve gerekse Regülasyon Teklifinde mevcut olmamasında ötürü çıkarılması uygun olacaktır. Kaldı ki kaydedilme ve depolama terimleri bu hususu karşılamaktadır.

Direktifte veri sorumlusu olabilecek sùjelerin kapsamı daha genişken, tasarımın (ı) bendinde bu kapsam daha dar tutulmuştur. Kamu kurum ve kuruluşları ile kişisel veri işleme amaç ve araçlarını kullanabilecek diğer kişilerin tanıma dahil edilmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda AB Direktifine daha sıkı bir uyumu getirirken Kanun

Tasarısının kendi içerisindeki tutarlılığı açısından da faydalı olacaktır. Zira tasarının gerekçesinin 2nci maddesinde bu kanunun kamu sektörü ve özel sektör ayrımı yapılmaksızın tüm sektörlerle uygulanacağını belirtmektedir. Bu nedenle bu hususun maddeye de yansıtılması gerekmektedir.

• **Tasarının 4. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının 4'üncü maddesinin 2. fıkrasında yer alan kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler AB Direktifinin 6ıncı maddesinden farklılıklar göstermektedir. Tasarının 24 maddesinin (b) bendinde yer alan “Kişisel verilerin anonim hale getirilmek suretiyle tarihsel, bilimsel ve istatistiksel amaçlarla işlenmesi” şeklindeki istisnanın, hukuka uygun bir neden olarak benimsenmesi önerilmektedir. Türkiye’yi bilgi toplumuna ulaştırma hedefi ile; veriden kanun çerçevesi içerisinde maksimum ölçüde istifade etmek ve kişilerin özel hayatının gizliliğine saygı duyarak değer yaratılmasını sağlamak amacıyla genel ilkelere böyle bir fıkra eklenmesinin elzem olduğu düşünülmektedir.

• **Tasarının 5. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarıda kişisel verilerin işlenme şartları AB standartlarından daha dar bir kapsamla tanımlanmıştır. AB düzenlemelerinde rıza, veri işlemek için gerekli hukuki dayanaklardan yalnızca biri olup tek hukuki dayanak değildir. “Meşru amaç” kişisel verilerin işlenmesi konusunda bir diğer hukuki dayanak olarak kabul edilmektedir. “rıza” kavramının kullanıcılara ve topluma fayda sağlayacak, veri işleme temelli yenilikçilik göz önüne alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu durum kullanıcıların kimliğinin doğrudan bilinmediği durumlarda özellikle veri temelli inovasyon ve ARGE çalışmaları açısından büyük önem taşımakta olup, İnternet hizmetleri ekosistemi açısından her an herkesin kimliğinin açıkça tanımlanması zorunluluğunu getirebilecektir.

İlgili kişinin, özgür ve bilgilendirilmiş rızası (informed consent) uygun bir metot ile alınabilmelidir. Bu noktada ilgili kişi kişisel verinin işlendiği bağlamdan da haberdar olmalıdır. Alınan rıza, aynı ya da benzer amaçtaki diğer tüm veri işleme faaliyetleri için de geçerli olmalıdır. Eğer ilgili kişinin rızası elektronik bir istek ile alınmışsa, bu istek açık ve net olmalı ve bahsedilen servisle sınırlı tutulması zorunluluğu da olmamalıdır.

2. fıkranın d bendinde yer alan “alenileştirme” terimi ile kastedilenin ne olduğu anlaşılamamakla birlikte, soyut bu kavram tehlikeli bir nitelik arz etmektedir. Örneğin sosyal medyada bir takım bilgilerini paylaşan kişi ya da bir konferansta fikirlerini belirli bir grupta paylaşan kişi bu bilgileri alenileştirmiş sayılacak mıdır? Sayılacaksa bu verilere güven nasıl sağlanacaktır? Bu verileri kim, nasıl işleyecektir? Kişi belirli bir hususta ifşa ettiği bilginin alenileştirme sınırlarına girip girmediğini nasıl bilecek ve

belirleyecektir? Bu bent ile tasarının aslında temel hak ve özgürlükleri korumaktan ziyade, iktidarın daha fazla kişisel veri elde etmeyi amaçlamasına hizmet etmesinin bir yansıması olarak değerlendirilebiliriz. Bu değerlendirme Direktif'in 7. maddesinde alenileştirme teriminin yer almaması dikkate alındığında daha da somutlaşmaktadır. Bu nedenle 2. fıkranın d bendi tasarıdan çıkarılmalıdır.

• **Tasarının 6. Maddesine İlişkin Olarak**

5. madde ile ilgili "rıza" hususunda yapılan tespitler burada da geçerlidir. Bu nedenle buna uygun değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Ayrıca, 2.fıkrada yer alan "yeterli önlemler" ifadesinin içeriği kanun metni içerisinde doldurulmalıdır. Tasarının geneline bakıldığında bu türden çok fazla boşlukların olduğu, bir kısmı ile ilgili düzenlemenin yönetmeliklerle yapılacağı belirtilirken bir kısmında bu husus da yer almamıştır.

Bu kadar yeni, gelişmekte olan bir alana ilişkin düzenlemelere ilişkin özellikle istisna niteliği taşıması gereken veri işlenmesine ilişkin düzenlemelerin yönetmeliklere bırakılması Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına ilişkin 13. maddesine de aykırılık teşkil edecektir. Bu nedenle yeterli önlemlerden kastın ne olduğu ayrıntılarıyla açıklanmalıdır.

• **Tasarının 7. Maddesine İlişkin Olarak**

2. fıkrada geçen "diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır" ifadesi tasarım birçok maddesinde yer almaktadır. Söz konusu ifade Anayasanın 20. maddesine eklenen hükmü de anlamsız kılmaktadır. Şöyle ki; bu kanunun amaçlarından biri de, kişisel veriler ile ilgili mevzuatta yer alan diğer düzenlemeleri de hem Anayasa'ya eklenen hükme uygun hale getirmek hem de bu düzenlemeleri Avrupa Birliği normları çerçevesinde belirli bir kanun altında sadeleştirerek derlemek olmalıdır. Özetle amaç, diğer kanunlarda yer alan hükümleri bu kanunda yer alan esaslara uygun hale getirmek olmalıyken, bunun tam tersinin ifade edilmesi uygulamada birçok çatışmaya ve hak ihlallerine neden olacaktır. Tasarıda yer alan bu ifade, diğer kanunları bu kanunun uygulama alanı dışına itecek, kanundan beklenen amacın gerçekleşmesini engelleyerek, kişisel verilerin korunması hususunda birçok ayrıksı düzenlemenin var olmasına/olabilmesine neden olacaktır. Bu nedenle kanununda yer alan düzenlemelerin bir anlam ifade edebilmesi için bu tutumdan vazgeçilmesi, bu ve buna benzer hükümlerin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Anonim veri, kişisel veri niteliğinde olmadığı için AB içinde ne birincil ne de ikincil bağlayıcı düzenlemelerde anonimleştirme tekniklerine atıf yapan herhangi bir düzenleme mevcut değildir. Gelişen teknolojiye bağlı olarak değişen bu konuda ikincil

düzenlemelerde bu konuya yer vermemek veya teknoloji nötr bir bakış açısıyla süreçler öngörmek yerinde olacaktır. Bu anlamda AB Veri Koruması Direktifi Resital Madde 27'de düzenlenen işleme kuralları verilerin anonim olarak işlenmesi ve veri sahibinin kimliğinin tespit edilemeyecek şekilde saklanması konularında rehberlik etmesi açısından faydalı bir araç olarak kullanılabilir. Verilerin anonimleştirilmesi, verilerin kişisel niteliğinin kaldırılması yoluyla bireylerin kişisel verilerinin korunması ve gizliliğın korunması olarak belirtilen taslak kanunun amaçlarına ulaşılmasını sağlamaktadır. Buna bağılı olarak sektörün kişisel verilerin anonimleştirilmesine ilişkin olarak güncel ve güvenli metotları kullanabilmesinin anonimleştirme tekniklerinin burada sınırlı şekilde sayılması nedeniyle engelleneceğı düşünölmektedir.

- **Tasarının 8. Maddesine İlişkin Olarak**

Söz konusu bu madde aslında işlenen tüm kişisel verilerin aktarılabileceğini düzenlemektedir. Madde düzenlenirken, kişisel verilerin işlenebilmesi ve aktarılabilesini adeta tüm temel hak ve özgürlüklerden daha üstün tutulmuştur. Örneğın burada özel hayatın gizliliğının ön planda tutulması gerekmektedir.

7. madde ile ilgili olarak “diğđer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır” ifadesine ilişkin açıklamalar bu hüküm için de geçerlidir.

- **Tasarının 9. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının 8. maddesi tespit edilen sorunlar ve sorunlara ilişkin ifadeler bu hüküm için de geçerlidir.

Yabancı ülke bağlamında, veri sahibi kişinin hakları, devletlerin çıkarlarına, devletlerarası pazarlıkların kaderine bağılı kılınmaktadır. Verilerin paylaşılabilmesi için maddede yer alan, “ilgili yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması”; kişisel verinin aktarılacağı ülkede yeterli korumanın bulunmaması durumunda ise, söz konusu “ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı taahhüt etmesi” gibi doğrulanması imkansız koşulların, ülkeler arası ilişki ve pazarlıkların sonucuna göre yetkililerin, bireylerin kişisel verilerinin aktarılması hususunda tam bir serbestlikle hareket etmelerine imkan sağlamak için maddeye eklendiğı gözden kaçmamaktadır.

- **Tasarının 10. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının bir önceki halinde yer alan 2. fıkra hükmünün bu tasarıdan neden çıkarıldığı anlaşılammıştır. Tam olarak aydınlatma yükümlölüğün yerine getirilmesinden ve bireylerin kişisel verilerine ilişkin bilgilere sahip olabilmesi açısından söz konusu “Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ya da anonim hale

getirilmesi halinde veri sorumlusu, ilgili kişiyi ayrıca bilgilendirmekle yükümlüdür” hükmünün tasarıya eklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, maddeye kişisel verilerin doğrudan ilgili kişi haricinde bir kaynaktan elde edildiği durumlara özgü bir fıkra eklenmesi ve bilgilendirme yükümlülüğünün doğrudan elde edilen açık rıza çerçevesinde edinilen kişisel veriler için uygulanması ve veri sorumlusunun böyle bir durumda bu yükümlülüğü mümkün ve gerçekleştirilebilir ölçüde yerine getirmesi sağlanmalıdır.

- **Tasarının 11. Maddesine İlişkin Olarak**

Kişilerin rızası dışında, kanun ya da sözleşmelerle de meşrulaştırılmayan ve olumsuz sonuçlar meydana getirecek kişisel veri işlemlerine de itiraz etme hakkı getirilmesi, kişinin kendisi dışında işlenen verilere ilişkin denetimini sağlamak açısından önem arz etmektedir.

- **Tasarının 12. Maddesine İlişkin Olarak**

Madde ile veri sorumlusuna kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini sağlamaya yönelik gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu yükümlülük Borçlar Kanunu’nun 65. ve 71. maddeleri arasında düzenlenen “kusursuz sorumluluk” müessesine benzerdir. Bu bağlamda Borçlar Kanunu’nun adam çalıştırmanın, çalışanını seçerken, işiyle ilgili talimat verirken, gözetim ve denetimde bulunurken, zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmesi halinde sorumluluktan kurtulacağını düzenleyen 66. maddesinin 2. fıkrasına benzer bir istisna öngörülebilir. Ayrıca, Yargıtay’ın “kusursuz sorumlu olduğu iddia edilen tarafın, olayla zarar arasındaki illiyet bağının mücbir sebep, zarar görenin veya 3. kişinin tam kusuru ile kesildiğini kanıtlamak suretiyle sorumluluktan kurtulabileceği yönündeki kararlarındaki lafzına uygun bir hükmün öngörülmesi yerinde olacaktır.

Ayrıca 5. bent bağlamında, Regülasyon Teklifi’nin 31. maddesinin 1. fıkrasında kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ihlallerde bildirim süresi 24 saat olarak öngörülmüştür. Bu çerçevede, madde metninde yer alan “en kısa süre” ibaresi yerine “24 saat” ifadesinin eklenmesi hem AB normlarına uyum hem de maddeye somutluk kazandırmak adına önem taşımaktadır.

- **Tasarının 13. Maddesine İlişkin Olarak**

İlgili kişi taleplerini veri sorumlusuna yazılı olarak bildirmek zorundayken, veri sorumlusunun başvuruya ilişkin cevabındaki bildirim yazılı olmak zorunda değildir.

Neden böyle bir düzenleme gereği duyulduğu anlaşılammıştır. Söz konusu düzenleme birçok açıdan soruna neden olabilecek niteliktedir.

Örneğin, 14. madde ile düzenlenen kurula şikayet müessesine başvuru için, bu maddedeki sürecin olumsuz sonuçlandığının ispatı gerekecektir. Veri sorumlusunun sözlü olarak da red ya da kabul cevabı verebileceği düşünüldüğünde ispat sorunu ile karşılaşılacaktır. Bu durumda kişisel verisi kaydedilen bireyi veri sorumlusu karşısında güçsüz kılacaktır. Bu nedenle başvuruya cevabın da yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Aksi halde amacı kişisel verileri korumak olan kanunun bu amacının gerçekleşmesi sekteye uğrayacaktır.

“Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.” ifadesinden kastedilenin ne olduğu anlaşılammaktadır. Bu tür bir şikayet işlemi ne gibi bir maliyet gerektirebilir ve kurul bunu nasıl ve neye göre belirleyecektir. Söz konusu hükmün madde metninden çıkarılması, kişilerin adil yargılanma haklarının sağlanabilmesi açısından gereklidir.

- **Tasarının 14. Maddesine İlişkin Olarak**

3.fıkranın burada yer almasına gerek yoktur zira tazminat hakları ve şartları Türk hukukunun genel hükümlerinde yer almaktadır.

- **Tasarının 16. Maddesine İlişkin Olarak**

Maddede tanımlanan veri koruma sicili, Kişisel Verileri Koruma Kurulu Genel Sekreterliği tarafından veri sorumlularının kişisel verileri işlemeye başlamadan önce kaydolmalarının zorunlu olduğu bir veri tabanının oluşturulması aracılığıyla veri sorumlularının ön incelemeye ve kontrole tabi tutulması şeklinde tasarlanmıştır. Oysa Avrupa Komisyonu'nun veri siciline ilişkin yeni yaklaşımı tam aksi yöndedir. Buna göre temel prensip, bildirim usulüne tabi ön inceleme ve kontrol mekanizmalarının oluşturulması değil, herhangi bir bildirimde bulunmaksızın serbest faaliyette bulunan veri sorumlularının sonradan denetimlerinin sağlanmasına yönelik mekanizmaların tasarlanmasıdır. AB'de veri sorumlularının Direktif'teki ilke ve yükümlülükleri hayata geçirebilmeleri için uygun ve efektif tedbirleri alması ve uygulaması gerekliliğini ifade eden “hesap verilebilirlik” ilkesi, bu tür kayıt sistemleri kurulması yerine, iyi bir veri koruması yönetimi için veri sorumlularının sorumluluklarını artıran ve veri sorumluları üzerinden işleyecek “sorumluluk esaslı mekanizmaların” amaca daha çok hizmet edeceğini vurgulamaktadır. Bu nedenle söz konusu maddenin tasarıdan kaldırılması gerekmektedir.

- **Tasarının 17. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarı'nın 17. maddesi veri korumasına ilişkin suçları düzenlemekte ve TCK'ya atıfta bulunarak hürriyeti bağlayıcı cezalar getirmektedir. Söz konusu düzenlemeler TCK kapsamında yer almaları nedeniyle ayrıca burada bir düzenlenme yapılmasına gerek yoktur.

Madde metninde, söz konusu para cezalarının ihlali oluşturan fiil temel alınarak mı yoksa ihlal edilen hüküm alınarak mı belirleneceği, başka bir deyişle aynı hükmü ihlal eden birden fazla fiil neticesinde tek bir para cezasına mı, her bir fiil için ayrı ayrı para cezalarına mı hükmedileceği belirsizdir. Bu hususun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

- **Tasarının 18. Maddesine İlişkin Olarak**

Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının tasarı kapsamındaki diğer veri sorumluları ile eşit düzeyde sorumluluğa sahip olmasının amaçlandığı tasarının gerekçesinde yer almaktadır. Bu çerçevede, hem bu hususun pekiştirilmesine yönelik olarak tasarıda yer alan "veri sorumlusu" tanımına yapılması tavsiye edilen eklemeye, hem de tasarının 24. maddesi ile kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan istisnai yetkilerin daraltılmasına ilişkin tavsiyeler birlikte değerlendirildiğinde, madde çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının idari para cezalarından muaf tutulması tutarsızlık yaratacaktır. Bu sebeple, kamu kurum ve kuruluşlarının kişisel verilerin işlenmesine ilişkin bir aykırılık gerçekleştirmesi ve bu aykırılığın Kurul tarafından tespiti halinde, ilgili kişinin idari dava usulü çerçevesinde açabileceği tam yargı davasının ötesinde bir tazminat güvencesine ihtiyaç duyabileceği düşünülmektedir.

4. fıkrada yer alan düzenleme İdari Yargılama Usulü Kanunu içerisinde açıkça düzenlendiğinden, burada tekrar düzenlenmesinin bir anlamı yoktur.

- **Tasarının 21. Maddesine İlişkin Olarak**

Kurul üyelerinin doğrudan Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi yerine, kişisel verilerin korunması alanının paydaşları tarafından önerilecek adaylar arasından seçilmesi; aranan tecrübe kriterlerine "kişisel verilerin korunması", "mahremiyet", "bilgi gizliliği/güvenliği" gibi konularda mesleki tecrübe sahibi olunmasının eklenmesi, Kurul'da yer alacak akademisyenlerin bilgi teknolojileri alanında akademik yetkinliğe sahip olmaları önerilmektedir.

Direktif'in 62. resitalinde üye devletlerin denetim kurumlarının görevlerini tamamen bağımsız olarak icra etmelerinin bireylerin kişisel verilerinin işlenmesiyle ilgili olarak korunmaları bakımından gerekli olduğu belirtilmiştir.

Tasarıda, iktidarın RTÜK düzenlemesinde de bir benzeri görüldüğü üzere kurula hükmetme çabası içerisinde olduğu kaygısı oluşmaktadır.

Bu kapsamda Kurul'un tam bağımsızlığının sağlanması adına Kurul üyelerinin yalnızca Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilen bir yapı olarak oluşturulması yerine, sektör temsilcilerinin, avukatların, özel sektörün, akademisyenlerin ve yargı mercilerinin de göstereceği adayların yer alabileceği bir yapı olarak oluşturulması uygun olacaktır. Ayrıca Başkan ve İkinci Başkan'ı da kurul üyelerinin kendisi seçmesi gerekir. Ancak tasarı hükümetin çıkarları doğrultusunda, iktidara bağımlı bir kurul oluşturmayı amaçlamaktadır.

Ayrıca 9. fıkarda yer alan düzenleme de (Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir) yine kurula hükmetme çabası içerisine girildiğini göstermektedir. Söz konusu soruşturma izninin Başbakanlıkça verilmesi gerektiğine dair hükmün, kişisel verilerin korunması hususunda hesap sorulabilirlik açısından tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

- **Tasarının 25. Maddesine İlişkin Olarak**

Taslakta daire başkanlıklarının sayısının yediye geçemeyeceği söylenmiş ancak, içeriği, görev tanımları Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle olacağı belirtilmiştir. Teşkilatlanmaya ilişkin hükümlerin düzenleyici işlemlerle yapılması hususu Anayasa Mahkemesi tarafından da tartışılmış ve sonuç olarak bu durumun hukuka aykırı olduğuna karar verilmiştir. Bu nedenle, daire başkanlıklarının neler olduğu, çalışma usul ve esaslarına ilişkin kanun içerisinde ayrıca düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

- **Tasarının 28. Maddesine İlişkin Olarak**

28.madde istisnaları içermektedir. Söz konusu istisnalar, Tasarının belirtilmiş amacına ve anayasaya aykırı olup, çalışmaktadır. Tasarı ile ilgili eleştirilerin en önemli noktalarından biridir. Kamuya hemen her türlü amaçla son derece geniş bir kişisel veri işleme yetkisi vermektedir. Bu durum Tasarısı'nın daha ilk hükmü ile yani amacı ile çalışmaktadır.

Bu madde, kontrolü mümkün olmayan, kanunun korumayı amaçladığı temel hak ve özgürlükleri anlamsızlaştıracak nitelikte, "fişleme" de dahil olmak üzere her türlü amaç ile kullanılabilir çok geniş muafiyetler içermektedir. Söz konusu madde ile diğer maddelerdeki hakkın özünü ortadan kaldıran geniş istisnalara ek olarak, tasarının önceki kısımlarında tanır görüldüğü bütün haklar adeta genel bir istisna parantezine

alınarak bu kez kategorik biçimde iptal edilmektedir. Düzenleme sayesinde tasarı çerçevesinde getirilen kuralların hiçbiri "esas olarak" kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanmayacak olup, istisnai olarak uygulanacak bir hal almıştır.

Hukuki düzenlemelerde istisna, esas hükme ayırksı durumlar olduğu için mümkün oldukça somut bir biçimde ve esas hükmün anlamını bozmayacak içerikte olmalıdır. Aksi takdirde esasen korunmak istenen menfaatin, istisna karşısında bir anlam ifade etmesi beklenemez.

Tasarı bireyi korumak için özel sektöre kısıtlamalar getirmekte, oysa aynı dengeyi birey-devlet arası ilişkide gözetmeksizin, Anayasa'nın 20/3. maddesinde kişisel verilerin korumasının temel bir insan hakkı olarak düzenlenmiş olmasına ve Anayasa Mahkemesi'nin içtihatlarının da bu doğrultuda olmasına rağmen, devlet kuruluşlarının bu kısıtlamalardan muaf olmasına sebebiyet verebilecek istisnalar öngörmektedir.

Anayasanın orantılılık ilkesinin göz önünde bulundurulması önerilmektedir. Kamu kurumları bireylerin kişisel verilerinin en çok kullanıldığı yerlerdir. Yer verilen geniş istisnalar kamu kurumlarının kişisel veri işlemesine zemin hazırlamakta ve bu durum bireylerin kişisel verileri için gereğinden fazla risk yaratmaktadır.

Alenileştirmeye ilişkin dile getirilen hususlar bu madde için de geçerlidir.

• **Tasarıda Yer Almayan Eksik Hususlar**

Tasarı'da yer almayan ancak AB Regülasyon Tasarısında yer alan kavramlardan biri takma adlı veri (pseudonymous data) kavramıdır. Kavram özetle şunu ifade etmektedir: "takma adlı veri" ek bilgiler kullanılmadan belirli bir veri sahibi ile ilişkilendirilemeyen ve söz konusu ek bilgilerin ayrı olarak, ilişkilendirilmeyi önleyici önlemler altında saklandığı kişisel veriler anlamına gelmektedir. Eğer veri sorumlusu tarafından işlenen veri, sorumlunun bir kişiyi doğrudan belirlemesine izin vermiyorsa ya da takma adlı veri oluşturuyorsa, veri sorumlusu yalnızca bu kanuna uyumluluk sağlamak için ilgili kişiyi belirlemek amacıyla söz konusu ek bilgileri alamaz ya da işleyemez. Tek başına kullanıldığında, herhangi bir ek bilgi olmadan, bir bireyi tanımlayamayan ancak en fazla bireyleri tanımlamadan birbirinden ayırabilen veriler gibi veri tipleri de koruma gerektirmektedirler. Çünkü bu veriler ile tekrar tanımlayabilme mümkün hale gelmektedir. Ancak veri sorumlularının alacağı yeterli organizasyonel ve teknik önlemler verinin dolaylı olarak tanımlayabilir kalmasını sağlamaktadır.

Direktifte takma adlı veri olarak adlandırılan bu tür kişisel veriler risk bazlı yaklaşım ve sorumluluk açısından iyi bir örnektir. Çünkü verinin takma adlı veri olarak

kalmasını sağlamak amacıyla veri sorumlusu verilerin tamamen ilişkilendirilebilir hale gelmesini engellemek amacıyla gereken tüm makul önlemleri almak zorunda kalacaktır. Takma adlı veri, kişisel veriyi anonim hale getirmeyip bir kimliksizleştirme yöntemi olarak, veri odaklı inovasyon açısından da son derece önemli olup, veri sorumlusu olarak karşımıza çıkacak KOBİ'lere ve genç girişimcilere veri işlemek açısından fayda sağlayacaktır. Takma Adlı Veri tanımı Madde 3'te yer alan tanımlara eklenmelidir.

Tasarıda yer almayan bir diğer husus, aracı hizmet sağlayıcılarıdır. Aracı hizmet sağlayıcılar, internet üzerinde sundukları hizmetler vasıtası ile üçüncü tarafları bir araya getirmekte ya da taraflar arasındaki işlemleri kolaylaştırmaktadırlar. Aracı Hizmet Sağlayıcılar, üçüncü tarafların internet üzerinde sundukları içerik, ürün ve hizmetlere yer sağlamakta, iletmekte ve endekslemektedirler.

Aracı Hizmet Sağlayıcılara ilişkin İstisnalar: Aracı hizmet sağlayıcılar, hizmet sundukları elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek veya bu içerik veya içeriğe konu mal ve hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin veya durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Mizgin Irgat
Bitlis

MUHALEFET ŞERHİ

1/541 Esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'na ilişkin Alt Komisyon muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın ilk görüşmesi 27.1.2016 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonunda yapılmıştır. Komisyonunda Tasarının özellikle temel hakların korunması, oluşturulacak kurulun tarafsızlığı ile teknik düzenlemelerin uygulamada farklı yorumlara yol açmayacak biçimde ele alınarak yeniden düzenlenmesi amacıyla alt komisyona havale edilmesi kararlaştırılmış ve alt komisyon üyeleri belirlenmiştir.

1-2 Şubat 2016 tarihlerinde yapılan toplantılarda Tasarının Alt Komisyon görüşmeleri tamamlanmıştır.

TASARININ GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Anayasa'nın 20'nci maddesinin 3. fıkrası; "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." Hükmünü amirdir.

Kişisel verilerin korunması Anayasanın 20'nci maddesinde düzenlenmiş temel bir haktır. Bu konuda bugüne kadar çerçeve bir yasa düzenlenmemiş olsa da iç hukukumuzda çeşitli alanlarda yapılmış dağınık düzenlemeler bulunmaktadır. Türkiye, kişisel verilerin izinsiz paylaşıldığı, yasal olmayan dinleme ve izlemelerle, özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiği bir ülke durumundadır. İnsanlar telefonda, işte ve evde dinlenildikleri, hastana, vergi, noter, telekomünikasyon ve benzeri resmi ya da özel veri işleyicileri ile muhatap olduklarında kendilerine ait kişisel bilgilerin kaydedildiği kuşkusuyla ve endişesiyle yaşamaktadır.

Toplumda bir korku imparatorluğuna dönmüş olan bu durumun süratle onarılmasını zorunlu görmekteyiz.

Nitekim Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamemizde, "Bilgi güvenliğinin sağlanması stratejik öneme sahip olup; bilgiye erişimin, paylaşılmasının ve korunmasının güvenliği için gerekli hukuki, kurumsal ve teknolojik altyapı oluşturulacaktır. Kişisel, kurumsal ve ulusal bilgilerin güvenliğinin sağlanmasında yönetici, kullanıcı, üretici, satıcı, uygulayıcı, denetleyici ve düzenleyici tarafların sorumluluk içinde hareket etmesi sağlanacaktır.

Ülkemizde, özellikle sosyal güvenlik, adres, kimlik, seçmen, vergi kayıtları gibi kritik kişisel verileri, bilgi ve belgeleri işleyen, sunan ve saklayan kamu görevlileri ile bankalar, finans kuruluşları, elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları, noterler vb gibi önemli bilgi işleyen, taşıyan ve saklayan kuruluşların bilgi ve iletişim güvenliğini temin edecek bir altpapıya sahip olmaları sağlanacaktır.

Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanması engellenecek ve vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatının gizliliğini teminat altına alan koruyucu tedbirler alınacak, failerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulması sağlanacaktır” denilmektedir.

Bu tasarının yasalaşması ile Anayasal bir zorunluluk yerine gelirken bir taraftan da diğer kanunların uygulanması sırasında yaşanan sıkıntıların, tereddütlerin ve karmaşanın da son bulması beklenmektedir.

Bununla birlikte;

Tasarıya bakıldığında bir Anayasal temel hakkın ifası bakımından ve tasarıda yer verilen amaç bakımından düzenleme yerinde olmakla birlikte; gerek oluşturulan normlar, gerekse de teşekkül ettirilen Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Kuruluna ilişkin düzenlemeler, temelde kanun tasarısının amacı ve temel ilkelerinde belirtilen kişisel verilerin korunması anlayışından uzaklaştığı, istisnaların yer yer muğlak ifadelerle uygulamada tereddütlere yol açabilecek ve farklı uygulamaları beraberinde getirebilecek bir nitelik arz ettiği, bir temel hakkın tesisi için düzenleme yapılırken vatandaşların başka bir hakkının ihlaline de sebep olabileceği anlaşılmaktadır.

Kurumun tarafsızlığı ana unsurlardan birisi olmakla birlikte kurum adına karar organı olarak teşekkül ettirilen Kurul üyelerinin nitelikleri ve seçilmeleri başta olmak üzere bazı hususlar tarafsızlık ilkesi ile uyumsuzdur. Yine Tasarının bütününde tam olarak ne yapılmak istendiğinin, kurumun görev, yetki ve sorumluluğuna dair kafa karışıklıklarının olduğu, teşkilat, personel ve kadro düzenlemesinden kaynaklı bazı ıslaha muhtaç hususlar bulunduğu görülmüştür.

Alt komisyon çalışmalarında bunlara dikkat çekilmiş olmakla birlikte ana tasarının dışına çıkılmayarak, bazı maddelerde küçük değişikliklerle yetinildiği, tereddüt edilen hususlarda anlamlı bir değişiklik yapılmadığı müşahade edilmiştir.

TASARININ MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Tasarının maddelerine bakıldığında maddelerin diğer ülkelerdeki uygulamalar da dikkate alınarak düzenlendiği görülmektedir.

1,2 ve 3.maddelerde amaç, kapsam ve tanımlar düzenlenmiş olup amaç Anayasa'nın 20. Maddesinin 3. Fıkrasındaki düzenleme çerçevesinde düzenlenmiş, kapsamda belirtilen “veri kayıt sisteminin parçası olmayan” ancak depolanan kişisel verilerin durumu açıklığa kavuşturulmamış, yine madde içinde geçen “otomatik işleme”, tanımlar maddesinde açıklığa kavuşturulmamış, ayrıca Tasarı içinde yer alan bazı kavramlar kendi maddesi içinde yeterince ayrıntılandırılmadığı gibi tanımlar içinde de yer verilmemiştir. Bu nedenle tanımlarda eksiklik ve belirsizlikler bulunmaktadır. Açık rıza kavramı önemli olup açık rızanın nasıl hangi araçlarla verilebileceği belirli değildir. Tasarının bir çok maddesinde atıf yapılan bu kavramın kişi iradesini istismar edecek boşluklar bırakılmadan ve yazılı olması hususu esas olmak üzere netleştirilmesi gerekmektedir.

4.madde kişisel verilerin işlenmesindeki genel ilkeleri belirlenmiş, bu maddeye ilgililerin haklarında yapılan işlemlere ilişkin bilgilendirilmesi ve bu yönüyle açıklığa dair bir ilkenin de konulması gerekmektedir.

5, 6, 7, 8 ve 9. Maddede kişisel verilerin işleme şartları, özel nitelikli veriler ve işleme şartları, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin üçüncü kişilere ve yurtdışına aktarılması hususları düzenlenmiştir. 5. Maddedeki fiili imkansızlık meselesi ileride bu maddeye atıf yapan maddeler de dikkate alındığında belirsizlik oluşturmakta ayrıca 2.fıkranın (f) bendinde yer alan veri sorumlusunun meşru menfaati kavramı belirsiz ve istismara açık bir hüküm niteliğindedir.

6. Maddede özel nitelikli kişisel verilerin neler olduğu sayılmış olmakla birlikte hem sayılan hususlar mahiyeti itibariyle birbiriyle denk değildir hem de bu özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesini gerektirecek bir durum da bulunmamaktadır. Madde ile insanların dini, mezhebi, etnik kökeni, siyasi görüşü, felsefi inancı, cinsel tercihi gibi bilgilerin işlenebilecek olması, bu kanunun amaçta ve temel ilkelerde belirtilen esasların aksine bir "fişleme kanunu" mu olduğu sorusunu akla getirmektedir. O sebeple bu maddenin yeniden yazılması zorunludur.

6, 7, 8 ve 9. Maddelerde yer verilen "yeterli önlemler" gibi belirsizliğe yollama yapan kavramların içinin doldurulması, ayrıca saklı tutulan diğer kanunlardaki hükümlere genel olarak atıf yapmak yerine hangi hükümler bu kanunun amacına uygun olarak saklı tutulacaksa onların tadadi olarak sayılması gerekmektedir.

10, 11 ve 12. Maddeler haklar ve yükümlülükleri düzenlemiştir.

10. madde ile veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü düzenlenmiştir. Her ne kadar veri sorumlusu tanımlarda kısaca tarif edilmişse de Veri Sorumlusu konusu kendisine atfedilen görev ve sorumluluk dikkate alındığında ayrıntılandırılmaya muhtaçtır.

Kim olduğu, hiyerarşideki bağlılık ilişkisi, yetki devri yapıp yapamayacağı, Kamu ya da özel sektörde, sivil toplum kuruluşlarındaki yapılanmaları ile sorumlulukları a Ayrıca özel bir cezai sorumluluk ya da muafiyeti, kendilerine yapılan isnat ve iftiraya karşı korunması ve benzeri hususlardaki eksiklikler, bunun ayrı bir madde olarak düzenlenmesini gerekli kılmaktadır. Veri sorumlusu ve veri işleyenlerin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen bir yönetmeliğin çıkartılacağı hususu tasarıya eklenmelidir.

Bazı bilgilerin kişiler tarafından rızaen açıklansa bile zincirleme olarak başkalarının bilgilerinin açığa çıkması ve işlenmesi durumunu da ortaya çıkarabileceği durumlarda diğer kişilerin hakkını koruyan bir hususa yer verilmemiştir. Yine yurtdışına bilgi aktarımı meselesi kişisel bir tercih olmakla beraber millî güvenlik meselesi boyutuyla da değerlendirilmelidir.

13, 14, 15 ve 16. Maddeler başvuru, şikayet ve sicille ilgilidir. 17 ve 18. Maddelerde ise suçlar ve kabahatlerle ilgili hususlar düzenlenmiştir. Bu bölümlerde meriyette olan ceza, tazminat ve disiplin hükümleri de dikkate alındığında fiil, müeyyide gibi hususlarda birliktelik oluşturacak düzenlemelerin veya değişiklikliklerin de yapılması gerekmektedir. Yargının karar vermede bu güne kadar tereddüte düştüğü konularda yol gösterici olma adına belirleyici çerçeve bir düzenleme yapılması gerekmektedir. 16'ncı maddede öngörülen veri sorumluları siciline kayıt zorunluluğuna Kurulca objektif kriterler getirilmek suretiyle istisna getirilebileceğine ilişkin hükmün değiştirilmesi gerekmektedir. Şöyle ki Kurula bu denli hassas bir konuda geniş bir yetki verilmesi yerine

söz konusu istisnaların Kanunda açıkça ifade edilmesi ya da Kanunda çerçevesi çizilerek istisnaların yönetmelik ile düzenleneceğinin hüküm altına alınması uygun olacaktır.

19 - 26. maddeler ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat düzenlenmektedir.

Tasarının 19'uncu maddesinde idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisi olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kurulacağından bahsedilmiştir. 21'inci maddede ise Kurumun karar organının Kişisel Verileri Koruma Kurulu olduğu ifade edilmiştir. Yedi kişilik söz konusu Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulunca atanırken üç üyenin ise Cumhurbaşkanınca atanır olması izaha muhtaçtır. Nitekim Tasarının 30'uncu maddesiyle 5018 sayılı Kanununa ekli III sayılı cetvele eklenen anılan Kurum, düzenleyici ve denetleyici kurumlarla aynı kategoride değerlendirilmiştir. Ancak bu atamalar diğer düzenleyici ve denetleyici kurumlarda kurul üyeliklerine yapılan atamalardan farklı bir usuldür. Kurul üyelerinin tamamının, başkan ve ikinci başkanın Bakanlar Kurulu tarafından seçiliyor olması, Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Kurul üyelerinin seçiminin Kurumun görevleri ile tarafsızlık ve bağımsızlığıyla uyumlu olması gerekmektedir.

Seçilecek Kurul üyelerinin sadece kamu veya özel sektörde on yıl çalışmış olma şartı yeterli değildir. Kritik bir görev ifa edecek bu Kurumun karar organında görev yapacak üyelerin belirli bir birikime sahip olmaları, eğitim düzeylerinin Kurumun görev, yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olması, deneyimlerinin de yine bu işlerle ilgili olarak edinilmiş olması gerekmektedir. Diğer düzenleyici ve denetleyici kurumların Kurullarında olduğu gibi burada da Kurul üyelerinin başta mezuniyet şartları olmak üzere tüm atama kriterleri somutlaştırılmalıdır. Kurumun görev alanının hukuk ve yazılım mühendisliği ile ilgili olması sebebiyle Kurul üyelerinin bir kısmının bu alanlardan olma zorunluluğu getirilmesi, ayrıca tarafsızlık ve bağımsızlığı desteklemek adına üyelerin Yargıtay ve Danıştay'ın, TÜBİTAK ve YÖK'ün kendi aralarından seçecekleri üyelerden teşekkül etmesi yerinde olacaktır. Ayrıca Kurum başkan yardımcısı ve daire başkanlarının atama kriterlerine de ayrıntılı bir şekilde düzenlemede yer verilmelidir.

22. maddede Kurul üyelerinin yemin metninin başına, "Anayasa ve kanunlara uygun olarak" ibaresinin eklenmesi gerekmektedir.

Taslakta kurulması öngörülen Kurumun "ilişkili kuruluş" statüsünde olması öngörülmektedir. İlişkili kuruluş statüsünde bulunan kurumlar, her ne kadar merkezi idareden ayrı bir konuma ve özelliğe sahip olsalar da, Anayasa'nın 123'üncü ve bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kuruluşların teşkilatlanmalarına ilişkin esas ve usullerin düzenlendiği 3046 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde bir bütün olduğu belirtilen "idare" kapsamında yer almaktadırlar.

3046 sayılı Kanunun "Bağlı ve ilgili kuruluş birimleri" başlıklı 33 üncü maddesinde de, bağlı ve ilgili kuruluşlardaki danışma, denetim ve yardımcı birimlerin görevlerinin, bakanlık merkez teşkilatındaki benzer birimlerin görevleri esas alınarak kanunla belirleneceği hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca, ödenekler hizmet birimlerine tahsis edilmekte yani, birimlere harcama yapma yetkisi verilmekte olup, bahsedilen Kanunun 4'üncü ve 7'nci maddelerinde de, kamu idarelerinin görev, yetki ve

sorumluluklarının, ilgili kanunlarında açık olarak tanımlanacağı ve kaynakların dağıtımında esas alınacağı belirtilmiştir.

Taslakta kurumun hizmet birimlerine genel olarak değinilmekle yetinildiği ve bunların görevlerine ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği, Taslağa ekli Kurum personelinin gösterildiği Cetvelde de bu birimlere tahsis edilecek kadroların isimlendirilmeden görev unvanlarının düzenlendiği görülmektedir. Sadece 25 inci maddenin (1) numaralı fıkrasında yapılan düzenlemeden ve Taslağın ekinde yer alan Kadro Cetvelinden zımnen Kurumda Başkanlık, Başkan Yardımcılığı, Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği bulunacağı anlaşılmaktadır.

Görüleceği üzere, hem Taslağın 25 inci maddesinde, kurumun hizmet birimlerine ve bunların görev, yetki ve sorumluluklarına yer verilmemiş, hem de bu maddede atıfta bulunulan Daire Başkanlıklarının görevleri tanımlanmadığı gibi Kadro Cetvelinde de isimlendirilmeden (müstakil olmayan daire başkanlıkları gibi) kadro unvanları düzenlenmiştir.

Bu çerçevede sözkonusu Kurumun bünyesinde yer alması planlanan hizmet birimlerinin ve bunların görev, yetki ve sorumluluklarının, emsal yargı kararları da dikkate alınarak kanunda açıkça gösterilmesi gerekmektedir.

Tasarının 26 ve 27. Maddelerinde uzman ve uzman yardımcılığı ile kurum personelinin mali ve sosyal hakları düzenlenmektedir.

Bir kariyer meslek olarak düzenlenen Kişisel Verileri Koruma Uzman ve Uzman Yardımcılığına atanacaklarda aranacak şartların, genel hükümlerle birlikte kurumun görev alanı ile uyumlu öğrenim ve diğer niteliklerin bu kanunda yer alması gerekirdi.

Diğer taraftan Kanun Tasarısı ile Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline yapılacak ödemelerin, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemelerle aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesi öngörülmektedir.

Ancak, 375 sayılı KHK'nın söz konusu maddesi 666 sayılı KHK ile düzenlenmiş olup, bu maddeye ilişkin olarak açılan davalarda ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddialarından Anayasa Mahkemesine intikal edenler konusunda, iptal kararları verilmektedir. Anayasa Mahkemesi, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin dava konusu edilen ibarelerin iptalini, 666 sayılı KHK'nın dayandığı Yetki Kanununun personele ilişkin mali hakların düzenlenmesine imkan vermediği gerekçesine dayandırmıştır. Bu çerçevede, söz konusu maddede yer alan "uzman unvanlı meslek personeli" ibareleri iptal edilmiştir.

Bu itibarla, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin bazı hükümlerinin veya tamamının iptalinin de ilerleyen zamanda söz konusu olabileceği düşünülerek, Kişisel Verileri Koruma Kurumunun personelinin özlük haklarının bu maddeye atıf yapmadan, bu kanunda tadat edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan kanun ile toplam kadro sayısını geçmemek üzere Kurul kararı ile kadrolarda değişiklik yapılabileceği ifade edilmekte olup, bu hüküm kanunla ya da Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulması mümkün olabilecek teşkilatlar çerçevesinde ihdas edilebilecek

ünvanların da Kurul kararı ile yapılabileceği bir durumu ortaya çıkartmaktadır ki bu hükmün de belirtilen çerçevede düzeltilmesi zorunlu bulunmaktadır.

28-31.maddelerde çeşitli hükümler düzenlenmiş, bir de geçici maddeye yer verilmiştir. Bu kapsamda istisnalar, kurum bütçesi, değiştirilen ve eklenen hükümler ve yönetmelik çıkarma yetkisine yer verilmiştir. Özellikle istisnaların Tasarının geneline ilişkin değerlendirmede de vurgulandığı gibi bu kanunun amacı ve temel ilkelerini geçersiz kılabilecek şekilde geniş tutulmasının bu kanunun kişisel bilgilerin yasa yoluyla yayılmasına yol açabileceği endişesini oluşturmaktadır. Bu nedenle istisnaların somuta irca edilerek yazılması yerinde olacaktır. Ayrıca bu güne kadar muhtelif yasa ve yasanın verdiği yetkiye dayanarak alt düzenleyici işlemlerle yapılmış ve bu kanuna da uygun olan uygulamaların bu kanuna uygun hale getirilmesi sırasında korunması, uygun olmadan kaydedilen verilerin ise mutlaka yenilenmesi gerekli görülmektedir.

SONUÇ

Yukarıda yer verilen nedenlerden dolayı alt komisyonda kabul edilen 1/541 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının düzeltilmeden bu şekli ile yasalaşmasına karşı olduğumuzu bilgilerinize arz ederim.

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

ALT KOMİSYON METNİ
KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, açık bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rızayı,

b) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

c) Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,

ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel ilkeler

MADDE 4- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

- b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.
- c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.
- ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
- d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 5- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

- a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
- b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işleniminin zorunlu olması.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel veriler, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemler alınmaksızın hiçbir şekilde işlenemez.

(3) Özel nitelikli kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(4) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın özel nitelikli kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

- a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
- b) Siyasi parti, vakıf, dernek veya sendika gibi kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tabi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla kendi üyelerine ve mensuplarına yönelik verileri işleme.
- c) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- ç) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.
- d) Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması

MADDE 8- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında,

belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın üçüncü kişilere aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması

MADDE 9- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler, 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

a) Yeterli korumanın bulunması,

b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir,

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işleme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri, değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları,

konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
  - b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
  - c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
  - ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
  - d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
  - e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
  - f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
  - g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
  - ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,
- haklarına sahiptir.

Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler

MADDE 12- (1) Veri sorumlusu;

- a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
  - b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
  - c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,
- amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.
- (2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.
- (3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.
- (4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.
- (5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Sicil

Veri sorumlusuna başvuru

MADDE 13- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.

(2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye yazıyla bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Kurula şikâyet

MADDE 14- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her hâlde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyette bulunabilir.

(2) 13 üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.

(3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları

MADDE 15- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

(2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.

(3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, veri sorumlusu Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri on beş gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

(4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.

(5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

(6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde, Kurul bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

(7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.

(2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler gözönüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.

(3) Veri Sorumluları Siciline kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:

a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.

c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.

ç) Kişisel verilerin aktarılacağı alıcı veya alıcı grupları.

d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.

e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.

f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

(4) Üçüncü fıkraya uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.

(5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ncı madde hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

Kabahatler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

MADDE 19- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum Başbakanlıkla ilişkilidir.

(3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.

(4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

Kurumun görevleri

MADDE 20- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,

b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak.

c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak.

ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

MADDE 21- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, yedi üyeden oluşur. Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(3) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.

b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.

c) Herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak.

ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

(4) Kurul üyeliğine seçileceklerin muvafakatleri aranır. Üye seçiminde, Kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimi bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

(5) Kurul Başkan ve İkinci Başkanı, üyeler arasından Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(6) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, bir ay içinde seçim yapılır. Bu şekilde seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(7) Seçilen üyeler ilk toplantının başında aşağıdaki şekilde yemin ederler:

“Görevimi tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.”

(8) Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

(9) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir.

(10) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(11) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(12) Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.

b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.

c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.

ç) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.

d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.

e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.

f) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.

g) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat tasarıları hakkında görüş bildirmek.

ğ) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.

h) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.

ı) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor tasarılarını onaylamak ve yayımlamak.

i) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kurulun çalışma esasları

MADDE 23- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul, en az beş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Kurul üyeleri çalışmalarını sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

(6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

(7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Başkan

MADDE 24- (1) Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(3) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarını idare etmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek.

c) Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personelini atamak.

ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.

f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak.

g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.

ğ) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.

h) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

Başkanlığın oluşumu ve görevleri

MADDE 25- (1) Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık, dördüncü fıkrada sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir. Daire başkanlıklarının sayısı yediyi geçemez.

(2) Başkan tarafından, Kuruma ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere bir Başkan Yardımcısı atanır.

(3) Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanları; en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, on yıl süreyle kamu hizmetinde bulunan kişiler arasından Başkan tarafından atanır.

(4) Başkanlığın görevleri şunlardır:

a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak.

b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekretarya işlemlerini yürütmek.

c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek.

ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.

d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.

e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak.

f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak.

g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak.

ğ) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak.

h) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.

ı) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek.

i) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek.

j) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak.

k) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(5) Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları

MADDE 26- (1) Kurumda, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlardan 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı kadrosuna atananlara bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır.

Personele ve özlük haklarına ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Kurum personeli, bu Kanunla düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Kanuna tabidir.

(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

(3) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine tabidir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanarlardan bu görevleri sona erenler veya bu görevlerinden ayrılma isteğinde bulunanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık, derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınır. Bunlardan bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevlerde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanarlardan, önceki kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin kesilmesi kendilerine kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesi gereken hizmet süreleri, Kurul Başkanı ile Kurul üyeliği olarak geçen hizmet süreleri ile birleştirilir ve emeklilik ikramiyesi ödenecek süre olarak değerlendirilir.

(4) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelere bağlı idarelerde, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde görevli memurlar ile diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurumda görevlendirilebilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin, Kurumda geçirdikleri süreler, kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Bu şekilde görevlendirilenlerin sayısı Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde onunu aşamaz ve görevlendirme süresi iki yılı geçemez. Ancak ihtiyaç hâlinde bu süre bir yıllık dönemler hâlinde uzatılabilir.

(5) Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Toplam kadro sayısını geçmemek üzere 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla unvan ve derece değişikliği yapma, yeni unvan ekleme ve boş kadroların iptali Kurul kararıyla yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.

b) Kişisel verilerin anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi

(2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması

Kurumun bütçesi ve gelirleri

MADDE 29- (1) Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Kurumun gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları

b) Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler

c) Alınan bağış ve yardımlar

ç) Gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler

d) Diğer gelirler

Değiştirilen ve eklenen hükümler

MADDE 30- (1) 5018 sayılı Kanunun eki (III) sayılı Cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu”

(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kişilerin” ibaresi “Kişisel verinin, kişilerin” şeklinde; “bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır” ibaresi “olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5237 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “çocukları” ibaresi “çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve” ibaresi “veya” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla izleyen kişi altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

“(4) Kamu kurum veya kuruluşlarına karşı işlenenler hariç olmak üzere, bu maddede yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır.”

(5) 5237 sayılı Kanuna 245 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 245/A maddesi eklenmiştir.

“Yasak cihaz veya programlar

MADDE 245/A- (1) Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

(6) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“f) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi maksadıyla, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.”

(7) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- (1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin kişisel verileri işlenebilir.

(2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir.

(3) Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verileri, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

(4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, bu Kanun uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyeleri seçilir ve Başkanlık teşkilatı oluşturulur.

(2) Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirilir. Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(4) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.

(6) İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen bir üye altı yıl; diğer dört üye ise dört yıl görev yapar.

(7) Kuruma bütçe tahsis edilene kadar;

a) Kurumun giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

b) Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Başbakanlıkça sağlanır.

(8) Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekretarya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ CETVEL

(I) SAYILI CETVEL
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU
KADRO LİSTESİ

SINIF	UNVAN	DERECE	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	7
GİH	Hukuk Müşaviri	1	1
GİH	Hukuk Müşaviri	3	3
AH	Avukat	6	4
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	5	10
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	7	20
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı	9	60
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	6	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	9	2
GİH	Memur	5	5
GİH	Memur	7	5
GİH	Memur	9	5
GİH	Memur	11	5
GİH	Memur	13	5
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	5
GİH	Sekreter	5	3
GİH	Sekreter	8	7
GİH	Santral Memuru	9	1
GİH	Şoför	11	4
TH	Teknisyen	6	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	9	2
YH	Hizmetli	11	10
	TOPLAM		195

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

12/2/2016

Esas No: 1/541

Karar No: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541)” 19/1/2016 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza ve tali komisyon olarak da Anayasa Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı, Ankara Milletvekili ve Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya başkanlığında gerçekleştirilen Komisyonumuzun 2’nci toplantısında görüşülmüştür. Toplantıya Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber, Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci katılmıştır. Tasarı detaylı incelenebilmesi amacıyla dokuz üyeden oluşan Alt Komisyonla havale edilmiştir.

Tasarı, Alt Komisyonun 1/2/2016 ve 2/2/2016 tarihli toplantılarında Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bankalar Birliği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Mobil Servis Sağlayıcı İşadamları Derneği (MOBİLSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber ile Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci’nin katılımıyla görüşülmüştür. Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor 4/2/2016 tarihinde Komisyonumuza tevdi edilmiştir.

Komisyonumuz, 9/2/2016 ve 10/2/2016 tarihli toplantılarında Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor ve metin üzerinden görüşmelerine devam etmiştir. Görüşmelere Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Bankalar Birliği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Mobil Servis Sağlayıcı İşadamları Derneği (MOBİLSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) temsilcileri ile İstanbul Kültür Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bahri Öztürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Leyla Keser Berber ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bedii Kaya ile Bahçeşehir Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Elif Küzeci katılmıştır.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İhtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu, Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ile Nevşehir Milletvekili Murat Göktürk özel sözcü seçilmişlerdir.

Tasarı ile ilgili olarak Alt Komisyon toplantılarında ifade edilen ve Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapora yansıyan itirazlar, genel olarak Komisyonumuzda da tekrarlanmıştır. Bu bağlamda müzakereler esnasında Tasarı hakkında dile getirilen itirazlar şöyledir:

Tasarı ile kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkeler ile izlenmesi gereken usul ve esasların belirlenmesi ve bunun yanında bu konuda çeşitli görevleri ifa etmek üzere Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulması amaçlanmaktadır. Kişisel verilerin korunması bakımından mevzuatımızda gerekli ve yeterli düzenlemelerin olmadığı tartışmasızdır. Dolayısıyla bu eksikliklerin giderilmesi ve kişisel verilerin en üst düzeyde korunabilmesi için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur. Düzenleme yapılırken bu tedbirleri hayata geçirecek kimi temel ilkelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bu bağlamda Tasarıya ilişkin tartışmalar öncelikle ve özellikle kurulması öngörülen Kişisel Verileri Koruma Kurumu etrafında cereyan etmektedir. Şöyle ki; kurulması amaçlanan Kurum, karar organı Kurul olmak üzere Kurul ve Başkanlıktan oluşmaktadır. Tasarı uyarınca Kurul, dördü Bakanlar Kurulu ve üçü Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek toplam yedi üyeden oluşmaktadır. Kurul, Tasarının 22’nci maddesinde hükme bağlandığı üzere kişisel verilerin işlenmesi ve korunması konusunda çok ciddi yetki ve görevlerle donatılmıştır. Bu nedenle de Kurulun tarafsız ve bağımsız olması gerekir. Zira kişisel veriler konusunda yetkili ve görevli kılınan Kurulun, siyasi otoriteden bağımsız olarak faaliyette bulunması, kişisel verilerin korunması, dolayısıyla da kişinin temel hak ve özgürlüklerinin teminat altına alınması noktasında büyük önem arz etmektedir. Ancak tarafsız ve bağımsız olması gereken Kurulun, tüm üyelerinin siyasi otorite olan yürütme organı tarafından seçilecek olması, daha başlangıçta Kurulun bu karakterini tartışmalı hale getirmektedir. Kurulun bu niteliğe haiz olması Avrupa Birliği mevzuatına uyum bakımından da ciddi bir önem taşımaktadır. Bu nedenle gerek kişisel verilerin korunması hakkının etkin bir biçimde hayata geçirilmesi noktasında ciddi görevler ifa edecek olması gerek Avrupa Birliği mevzuatının bir gereği olması dolayısıyla, Kurula üye seçiminde yürütme organını etkisiz kılacak veya en azından etkisini aşari seviyeye indirecek bir üye seçim sisteminin belirlenmesi gerekir. Böyle bir sistemin oluşturulabilmesi için seçilecek üyelerin farklı kaynaklardan gelebilmesine imkân tanıyan bir modellemenin yapılması gerekir.

Diğer taraftan Kişisel Verileri Koruma Kuruluna seçilecek üyeler bakımından 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48’inci maddesinin atfı yapılan ilgili hükümlerindeki vasıfları taşımak ile kamu veya özel sektörde en az on yıl süreyle çalışmış olmak dışında herhangi bir kıstas belirlenmemiştir. Alt Komisyonunda, Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak ve herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak gibi bazı kıstaslar, Kuruma seçilecek üyeler bakımından benimsenmiştir. Ancak Alt Komisyon tarafından bu konuda yukarıda ifade edilen kısmi değişiklikler yapılmakla birlikte, tatmin edici bir düzeye gelinememiştir. Bu konuda üyeler bakımından daha açık ve belirgin kıstasların konulması gerekir.

Tasarının özellikle “Amaç” başlıklı 1’inci, “Kapsam” başlıklı 2’nci ve “İstisnalar” başlıklı 28’inci maddeleri göz önünde bulundurulduğunda Tasarının çok geniş bir alanda kişisel verileri korumasız bıraktığı gözlemlenmektedir. Anılan maddeler ile Tasarının gerek genel gerekçesi gerek madde gerekçeleri bir arada değerlendirildiğinde, Tasarının yöneldiği iddia edilen amacı ile içerdiği

düzenlemeler arasında ciddi çelişkilerin olduğu dikkatlerden kaçmamaktadır. Bu bağlamda istisnalar çok geniş tutulduğundan her ne kadar öngörülen düzenlemelerle kişisel verilerin korunmasının amaçlandığı belirtilmişse de Tasarı koruma bir tarafa, korumasız bir alan oluşturma amacına hizmet etmektedir.

İstisnalar hükmü, Anayasada ve uluslararası mevzuatta belirtilen temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması için öngörülen düzenlemelerle uyumlu hale getirilmelidir. İstisna kapsamı bir hayli geniş tutulduğundan özellikle kamu başta olmak üzere veri işleyenlere, herhangi bir nedene dayanarak korumasız bir alanda kişisel veri işleme yetkisi verilmektedir. Bir diğer ifadeyle daha önce herhangi bir düzenleme olmadığından fiili olarak işlenen ve korumasız olan kişisel verilerin, istisna hükümleri vasıtasıyla koruma dışında bırakılmasına Yasama Organı eliyle hukuki zemin oluşturulmaktadır. Bu nedenle istisnalar kısmında ciddi kısıtlamalara gidilmesi gerekmektedir. Böylece kişisel verilerin korunması hakkı ile istisnalar konusunda ölçülülük ilkesine uygun bir düzenleme yolu seçilmiş olacaktır.

Tasarının “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde kişisel veri işlemek suretiyle yükümlülüklere muhatap olacaklar “kişisel verileri tamamen veya kısmen otomatik ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler” olarak ifade edilmektedir. Bir diğer ifadeyle kişisel verileri bir veri kayıt sisteminin parçası olmaksızın otomatik olmayan yollarla işleyenler kapsam dışında bırakılmıştır. Bunların tuttuğu kişisel verilerin kapsam dışında bırakılması bir eksiklik olarak önümüze çıkmaktadır.

Tasarı hakkında gerek Alt komisyon tarafından tanzim edilen rapora yansıyan gerek Komisyonumuzda ileri sürülen tüm görüşler, Komisyonumuz tarafından değerlendirilmiş ve aşağıda belirtilen neticelere ulaşılmıştır:

Kişisel veri kavramı, kapsamı itibarıyla çok geniş bir alanda tezahür etmekte ve yalnızca bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgileri değil aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin birçok bilgileri de içermektedir. Bu kadar geniş kapsamlı ve kişinin hayatını çok yakından ilgilendiren veriler, bugün hayatın her alanında gerek kamu ve gerek özel sektör tarafından yaygın olarak kaydedilmekte, başkalarına aktarılmakta ve paylaşılmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte özellikle bilgisayar ve internet aracılığıyla bu bilgilerin yaygın olarak kullanıldığı ve işleme tabi tutulduğu aşikârdır. Kişisel verilerin bu kadar yaygın olarak işleme tabi tutulması karşısında kişisel verilerin korunması uzunca bir zamandır bir hak olarak kabul edilmekte ve hukuki düzenlemelere konu olmaktadır. Kişisel verilerin korunması hakkı bu bağlamda gerek kamu gerek özel sektör tarafından kişisel veriler kaydedilirken, kişisel veri sahibini, kişisel veri işleme faaliyetinin nesnesi olmaktan kurtarmakta ve ona hak süjesi olma vasfı sağlamaktadır. Kişisel verilerin korunması hakkı, hem uygulamada hem doktrinde genel itibarıyla özel hayatın bir alt unsuru olarak kabul edildiğinden, başta özel hayatın gizliliği (Anayasa m. 20) olmak üzere birçok temel hak ve özgürlüğün hayata geçirilebilmesinin ön şartını oluşturmaktadır.

Bu kapsamda kişisel verilerin korunması hakkı, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2’nci maddesi ile Anayasanın 20’nci maddesine eklenen son fıkra kapsamında anayasal zeminde bir hak olarak tanınmıştır. Anayasanın kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceğine dair hükmü ve bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılmasını ve ilgili hükümlerin iç hukukumuzda aktarılmasını öngören taraf olduğumuz bazı uluslararası sözleşme hükümleri, Komisyon gündeminde yer alan Tasarıyı zorunlu kılmıştır.

Tasarı, kişisel verilerin elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi içeren bir sürece ilişkin kapsamlı düzenlemeler içermektedir.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin iç hukukta gerekli düzenlemeler yapılmadığı için ülkeler arasında kişisel veri paylaşımı ve kişisel veri aktarılması noktasında ciddi sorunlar yaşanabilmektedir. Kişisel veri paylaşımı ve kişisel veri aktarılması ile ilgili olarak yaşanan bu sorunlar, başta adli ve ekonomik alanlarda olmak üzere birçok alanda uluslararası işbirliğini olumsuz etkilemektedir. Gerek uluslararası işbirliğini gerektiren konularda yaşanan bu sıkıntıların giderilmesi gerek kişi hak ve özgürlüklerinin teminat altına alınması için bu alandaki mevzuat eksikliğinin giderilmesinin ciddi bir ihtiyaç olduğu tartışmasızdır.

İç hukukumuz bakımından kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen sistematik bir kanun olmayıp, bazı kurumların organik kanunlarında bu konuya ilişkin kısmi düzenlemeler yer almaktadır. Türk Ceza Kanununun 135 ilâ 140'ıncı maddelerinde konunun ceza hukukuna ilişkin boyutu, kimi eksikliklere rağmen düzenlenmiştir.

Komisyonumuz bu bağlamda kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen bir norm ihtiyacının olduğu ve en üst düzeyde korumanın ivedi olarak sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği noktasında hemfikirdir.

Günümüzde kamu ve özel sektörde çeşitli vesilelerle kişisel veriler bir biçimde kaydedilmekte, depolanmakta ve üçüncü kişilere aktarılmakta, bir diğer ifadeyle Tasarıdaki tanım çerçevesinde işlenmektedir. Ancak kişisel veriler, yoğun bir biçimde bu eylem ve işlemlere konu olmasına ve korunmaları için kısmi bir takım mevzuat hükümleri olmasına rağmen, kişisel verilerin işlenmesi fiili bir durum olarak devam etmektedir. Tasarı fiili olarak devam eden bu duruma ilişkin usul ve esasları belirlemek suretiyle söz konusu uygulamaları hukuki bir zemine taşımayı amaçlamaktadır. Tasarı, hem yürürlük tarihinden sonra işlenecek kişisel verilere ilişkin hükümleri hem de yürürlük tarihinden önce işlenmiş olan kişisel verilerin iki yıl içinde Tasarı hükümlerine uygun hale getirilmesi yönündeki intikal hükmü ile kişisel veriler bakımından tam bir koruma sağlamayı amaç edinmiştir.

Tasarı ile kurulması öngörülen Kurulun üyelerinin dördünün Bakanlar Kurulu ve üçünün de Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek olması, Kurulun tarafsızlığı ve bağımsızlığını etkileyecek bir etken olarak görülmemelidir. Bunu sağlayacak gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığını tespit edebilmek için Tasarının konuya ilişkin hükümleri bir bütün halinde değerlendirilmelidir. Kişisel Verileri Koruma Kurulunun tanzim edildiği 21'inci maddede, öncelikle görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafından Kurula emir ve talimat verilemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunulamayacağı hükme bağlanmaktadır. Bu bağlamda mahkemelerin bağımsızlığı konusunda Anayasanın 138'inci maddesi aynen tekrarlanmak suretiyle Kurula bağımsızlık temin edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanında Kurul üyelerinin; kanunlarda belirlenenler hariç olmak üzere resmi veya özel başka bir görev alamayacakları ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamayacakları ve görev süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemeyeceği şeklindeki hükümler de Kurulun tarafsızlığını ve bağımsızlığını sağlama amacına yönelik ciddi önleme mekanizmalarının tasarlandığını göstermektedir. Yine Tasarıda Kurulun tüzel kişiliğe sahip olması ve idari ve mali açıdan bağımsız bir biçimde teşkilatlandırılması da bu amaç doğrultusunda alınmış başkaca tedbirler olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurulun oluşumuna ve işleyişine ilişkin bu ve benzeri diğer önlemler göz

önünde bulundurulduğunda, Tasarı sistematığı içerisinde, tarafsızlık ve bağımsızlık bakımından gerekli tüm tedbirlerin alındığı görülmektedir. Mukayeseli hukuk verileri de özellikle Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok ülkede benzeri yapıların ve seçim usullerinin olduğunu göstermektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kuruluna üye olarak seçileceklerde aranacak niteliklerin daha somut hale getirilmesi, üyelerin farklı kaynaklardan seçilmesi ve özellikle Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olanların üye seçilebilmesi amacıyla Alt Komisyon tarafından Tasarının 21'inci maddesinde yapılan değişiklik Komisyonumuzca isabetli görülmüştür.

İstisnalar hükmünün çok geniş tutulduğu, dolayısıyla kişisel verilerin çok geniş bir alanda korumasız bırakıldığı ifade edilmiş ise de bu iddiaların çeşitli düzenlemeler de göz önünde bulundurulmuş ve değerlendirilmesinin doğru bir neticeye ulaşılması bakımından daha isabetli olacağı kuşkusuzdur.

Bu kapsamda:

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında herkesin, özel hayatın gizliliğine saygı gösterilmesi hakkına haiz olduğu hükme bağlanmıştır. Akabinde de ikinci fıkrasında bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesinin ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın ve ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için demokratik bir toplumda zorunlu olan ölçüde kanunla öngörülmüş olmak koşuluyla mümkün olabileceği düzenlenmiştir. Kişisel verilerin hem iç hukukumuzda hem de uluslararası hukukta yaygın olarak özel hayatın alt unsuru kabul edilmesi nedeniyle, kişisel veriler, bir yandan bu korumadan istifade ederken bir yandan da maddede belirtilen istisnalar kişisel veriler bakımından cari olmaktadır.

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin "İstisnalar ve Kısıtlamalar" başlıklı 9'uncu maddesinde hangi durumlarda bu hakka istisna getirilebileceği açıklanmıştır. Maddede taraf Devletlerin kanunlarında öngörülmüş olmak kaydıyla demokratik bir toplumda; devlet güvenliğinin korunması, kamu güvenliği, devletin mali menfaatleri veya suçların önlenmesi veya ilgili kişinin veya başkasının hak ve özgürlüklerinin korunması için kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel ilkelerin belirlendiği 5'inci, 6'nı ve 8'inci maddelerde belirtilen güvencelere istisna getirilebileceği düzenlenmiştir. Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında ilgili kişilerin özel yaşamlarına tecavüz tehlikesi bulunmadığının açık olduğu bazı durumlarda, kanunla öngörülmek kaydıyla kişisel verilerin istatistiki ve bilimsel amaçlar için kullanılabilmesi hükme bağlanmıştır.

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen 95/46/EC sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına Dair Bireylerin Korunması Hakkında Direktifin "İstisnalar ve Sınırlamalar" başlıklı 13'üncü maddesinde kanunla öngörülmüş olmak kaydıyla üye devletlerin, hangi durumlarda hakka ilişkin istisna ve sınırlamalar getirebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda üye devletler; milli güvenlik, milli savunma, kamu güvenliği, suç işlenmesinin önlenmesi, suçların soruşturulması ve kovuşturulması, Avrupa Birliğinin veya üye devletin mali, bütçe veya vergi konularında önemli bir ekonomik veya finansal menfaatinin olması, belli durumlarda resmi makamların inceleme ve denetleme yapabilmeleri veya ilgili kişi ile diğer kişilerin haklarının korunması amacıyla sınırlamalar getirebileceklerdir.

Kişisel Verilerin İşlenmesiyle İlgili Olarak Bireylerin Korunmasına ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Genel Veri Koruma Tüzüğü) Önerisinde de bu konuda muhtelif hükümlerde birçok istisnaya yer verildiği görülmektedir.

Tasarıda öngörülen istisna hükmü, tüm iç hukuk ve uluslararası hukuk verileri göz önünde bulundurulduğunda, iddia edildiği gibi geniş bir korumasız alan bırakmamakta aksine korunması gereken hak ile diğer kamusal ve bireysel menfaatler arasında denge ve ölçülülük temelinde bir düzenleme öngörmektedir.

Kişisel verileri bir veri kayıt sisteminin parçası olmaksızın otomatik olmayan yolla işleyenlerin kapsam dışında bırakıldığı doğrudur. Ancak bunların işlediği kişisel veriler, hukuk sistemimiz bir bütün olarak ele alındığında korumasız bırakılmamıştır. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, kapsam dışında bırakılanların işlediği veriler, esasen ilgili kişinin rızasına dayalı olarak işlenmektedir. Böyle bir rıza olmaksızın veya ilgilinin rızasına aykırı olarak işlenen veriler bakımından ise öncelikle Türk Ceza Kanununun 135 ilâ 140'inci maddeleri işletilebilir. Bunun yanında bu şekilde işlenen veriler bakımından herhangi bir zarar doğması durumunda bu zararın tazmini yoluna gidilmesi de mümkündür.

Son tahlilde Tasarı, kişisel verileri korumak amacıyla hazırlanmış olup bu amacı gerçekleştirmeye yönelik düzenlemeler öngörmektedir. Bu kapsamda Tasarı ile kişisel verilerin işlenmesinin ilkeleri, kişisel verileri işleyeceklerin uyması gereken kurallar ve verisi işlenenlerin hakları belirlenmekte; bu hükümlerin uygulanmasını sağlayacak ve veri işlenmesini denetleyecek bağımsız bir Kurum kurulmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda, maddeler üzerindeki değişiklikler aşağıdaki şekildedir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 1'inci ve 2'nci maddeleri (Tasarının 1'inci ve 2'nci maddeleri) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 3'üncü maddesinin (Tasarının 3'üncü maddesi) birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan “açık rıza” kavramında, rızanın verilmiş şekline ilişkin düzenlemenin metinden çıkarılması ve bu konuda ilgililere takdir hakkı tanınması amacıyla değişiklik yapılmıştır. Madde yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 4'üncü maddesi (Tasarının 4'üncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 5'inci maddesinin (Tasarının 5'inci maddesi) ikinci fıkrasına, kişisel verisi işlenecek kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek ve veriyi işleyecek veri sorumlusunun meşru menfaati için zorunluluk olması hâlinde açık rıza olmaksızın veri işlenmesine imkân tanınması amacıyla (f) bendi eklenmiştir. Veri sorumlusunun meşru menfaatinin varlığından söz edilebilmesi için somut olayda veri sorumlusunun meşru bir menfaatinin olması, işlemenin bu meşru menfaat için zorunlu olması ve veri sorumlusunun gözetilen menfaatinin ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemesi gerekir. Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında yer alan “şartlardan en az birinin” ibaresi, “şartlardan birinin” şeklinde değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 6'ncı maddesi (Tasarının 6'ncı maddesi), özel nitelikli kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenememesi, ilgili kişinin rızası olmaksızın özel nitelikli kişisel verilerin hangi hâllerde işlenebileceği ve bunlar için her durumda Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması gerektiği hususlarının açıklığa kavuşturulması amacıyla değiştirilmiştir. Genetik verilerin de özel nitelikli kişisel veri olduğunun açıklığa kavuşturulması amacıyla maddenin birinci fıkrasına “ve genetik” ibaresi eklenmiştir. Madde yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 7'nci maddesi (Tasarının 7'nci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 8'inci maddesinin (Tasarının 8'inci maddesi) başlığı ile fıkralarında geçen "üçüncü kişilere" ibaresi, kişisel verilerin aktarılması konusunda yanlış anlamaları engellemek amacıyla metinden çıkarılmış ve 6'ncı maddede yapılan değişikliklerle uyum sağlanması amacıyla maddede değişiklik yapılmıştır. Madde yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 9'uncu maddesi (Tasarının 9'uncu maddesi), 6'ncı maddede yapılan değişikliklerle uyum sağlanması amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 10 ilâ 12'nci maddeleri (Tasarının 10 ilâ 12'nci maddeleri) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 13'üncü maddesi (Tasarının 13'üncü maddesi), veri sorumlularının başvuru sonuçlarını ilgililere yazılı olarak bildirebilmelerinin yanı sıra elektronik sistemler vasıtasıyla da bildirebilmelerine imkân tanımak amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 14 ilâ 20'nci maddeleri (Tasarının 14 ilâ 20'nci maddeleri) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 21'inci maddesi (Tasarının 21'inci maddesi), Kurula seçilen üyelerin, diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlarda olduğu gibi Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yemin etmelerini sağlamak ve yemin ederken görevlerin Anayasaya ve kanunlara uygun olarak yerine getirileceğini açıkça hükme bağlamak amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 22'inci maddesi (Tasarının 22'nci maddesi), veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler ile veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarının neler olduğu konusunda düzenleyici işlem yapma yetkisinin Kurula verilmesi amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 23 ilâ 27'nci maddeleri (Tasarının 23 ilâ 27'nci maddeleri) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 28'inci maddesi (Tasarının 28'inci maddesi), kişisel verilerin resmi istatistik amacıyla işlenebilmesine imkân tanınması, yargı makamları dışındaki merciler tarafından suç soruşturması için işlenebilmesi ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınınca denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin kısmî istisna kapsamına alınması amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 29'uncu maddesi (Tasarının 29'uncu maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 30'uncu maddesi (Tasarının 30'uncu maddesi) ile 5237 sayılı Kanunun 243'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen hükme konu suç için öngörülen cezanın alt sınırının artırılması, hukuka aykırılık unsurunun eklenmesi suretiyle hukuka uygun olarak bilişim sistemlerinin izlenmesinin suç oluşturmayacağı ve soruşturma ve kovuşturmanın şikâyete bağlı olmadığının belirlenmesi amacıyla değiştirilmiştir. Yine aynı maddeyle değiştirilmesi öngörülen 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 47'nci maddesinin birinci fıkrası, fıkra da belirtilenlere başvuranların hangi kişisel verilerinin işlenebileceği hususunun belirgin hâle getirilmesi amacıyla değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 31'inci maddesi (Tasarının 31'inci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin geçici 1'inci maddesi (Tasarının geçici 1'inci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin 32'nci ve 33'üncü (Tasarının 32'nci ve 33'üncü maddeleri) aynen kabul edilmiştir.

Tasarı oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri görüşmeler sırasında ve yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Serap Yaşar</i>
Ankara	Kastamonu	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Adnan Boynukara</i>	<i>Ali Özkaya</i>	<i>Necati Yılmaz</i>
Adıyaman	Afyonkarahisar	Ankara
(Son oylamada bulunamadı)		(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Poyrazlı</i>	<i>Namık Havutça</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>
Balıkesir	Balıkesir	Bartın
(Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mizgin Irgat</i>	<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Cahit Özkan</i>
Bitlis	Bursa	Denizli
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Cemal Okan Yüksel</i>	<i>Mehmet Gökdağ</i>	<i>Sabri Öztürk</i>
Eskişehir	Gaziantep	Giresun
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz var)	(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Celal Adan</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Zeynel Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Atilla Kaya</i>	<i>Veysi Kaynak</i>	<i>Ömer Süha Aldan</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Muğla
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Murat Göktürk</i>	<i>Hilmi Bilgin</i>	<i>İbrahim Halil Yıldız</i>
Nevşehir	Sivas	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son oylamada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aycan İrmez</i>	<i>Bedia Özgökçe Ertan</i>	
Şırnak	Van	
(Toplantıya katılmadı)	(Son oylamada bulunamadı)	

KARŞI OY YAZISI

Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının maddelerine ilişkin karşı oy gerekçelerimiz aşağıda sıra halinde belirtilmiştir. Karşı oy yazımızın bu bölümünde tasarıyla ilgili genel değerlendirmelere yer vermekteyiz.

Kişisel veri, bireye özgü olan ve onun belirlenebilir olmasını sağlayan her türlü spesifik bilgidir. Öte yandan kişisel veriyi, bireyi başka bireylerden ayırmaya elverişli her türlü özellik olarak tanımlamak da mümkündür.

Bu tür veriler aynı zamanda bireyin en temel ve korunması gereken vasıflarındandır.

Bireyin korunması gereken kişisel verilerinin korunmasına yönelik istisna halleri de bulunmaktadır. Öncelikle bireyin yaşadığı toplumu yöneten devletin, yönetim anlayışının gereği bir arşivleme ve tasnifleme sistemi içinde kişisel verileri edinme ve depolama görevi bulunmaktadır.

Öte yandan kişisel veriler ticari dünya içinde önemlidir. Zira mal ve hizmet sunanlar açısından pazarlamanın bir gereği olarak kişisel verilere gereksinim duyulmaktadır. Bu noktada bireyin korunması gereken verileri ile devletin ve özel sektörün bilgiyi edinme ve depolama gerekliliği arasındaki denge öne çıkmaktadır.

Elbette ki, kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir düzenleme yapmak, bugünkü boşluktan daha olumlu bir girişim olacaktır.

Ülkemiz açısından bakıldığında, kişisel verilerin korunması anlamında uzun yıllara dayanan bir süreçle bu tasarının yasallaşması sürecine gelinmiştir.

Bu tasarının ana dayanağını 24.10.1995 tarihinde yürürlüğe giren “Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafiki Direktifi (95/46 EC)” teşkil etmektedir.

Aradan geçen uzun yıllara ve TBMM’ne azaman zaman takdim edilen tasarılar rağmen yasallaşma işlemi bir türlü sonuçlanamamıştır. Kişisel verilerin korunması, Anayasamızın 20. Maddesinde yapılan değişikliklerle güvence altına alınmak istenmiş ve de Türk Ceza Kanununun 135-140. maddeleri arasında veri ihlalleri müeyyideye bağlanmış ise de, kişisel verilerin korunmasına ilişkin özel bir düzenlemeden çekinilmiştir.

Bundaki ana etken koruma ve istisnaları arasındaki dengeyi sağlamaktaki zorluktur. Tasarımın en son hali eski düzenlemelere oranla daha olumlu ise de, dengenin halen koruma aleyhine bir tablo izlediği açıkça görülmektedir.

Tasarımın görüşmeleri sırasında Avrupa Birliğinin 95/46 sayılı direktifini değiştirmeye karar verdiği ve bu durumu 15 Aralık 2015 tarihinde Avrupa kamuoyu ile paylaştığı tesadüfen öğrenilmiştir. Bu durumun dile getirilmesi üzerine de muhtemelen Mart 2016’da Avrupa Parlamentosunda onaylanması beklenen yeni direktif taslağının komisyon üyelerinden gizlendiği ortaya çıkmıştır.

Komisyon tarafından toplam 137 sayfadan oluşan taslağın incelenmesi için sadece bir gün süre tanınması sağlıklı bir yasa çıkarma arzumuzun önünde bir engel oluşturmuştur.

Tasarıya genel olarak baktığımızda, korumanın tali, istisnalarının ise esas olduğunu gösteren maddeler bulunmaktadır. Kişisel verilerin ekonomik olarak bir pazarlama aracı görülmesi ve bunu temin anlamında geniş bakış açısı kaygı vericidir. Özellikle rızanın soyut olgulara bağlanması, eğitim düzeyi yeterli olmayan bireyler açısından kötüye kullanıma açık bir olgudur. Yine rıza dışında veri paylaşımındaki genişlik, keyfiliği de beraberinde getirecek bir durumdur.

Kurulun oluşum biçimi özerk bir yapı özelliğini ortadan kaldırmaktadır. Kurulun; dört üyesinin Bakanlar Kurulu tarafından atanması, başkan ve başkan yardımcısının yine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesi ve kurul üyelerinin soruşturma izninin Başbakanla bağlanması özerk ve bağımsız yapısına gölge düşürmektedir.

Keza kurula çıkaracağı yönetmelik ve genelgeler aracılığıyla sistemi yönetme anlamında geniş serbesti tanınması da yasa yapma tekniğiyle bağdaşmamaktadır. Yürütmeye oldukça bağlı bir kurulun yeni veri paylaşım alanları yaratması olasılık dahilindedir.

Öte yandan görünürde koruma gibi algı yaratarak, bireyin rızası dışında mezhebi ile kılık ve kıyafetinin dahi işlenmesine ortam sağlamak açıkça hem bir fişleme girişi ve hem de ayrımcılıktır. Hele ki buna yasal kılıf hazırlanması kabul edilemez.

Sonuç olarak; kişisel verilerin korumasız olması kadar, yeterli korumayı sağlamayan yasal düzenlemenin de sakıncalar yaratacağı kaygısıyla, maddelere özel karşı bakış açımız aşağıdadır.

MUHALEFET ŞERHİ

1/541 Esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının esas komisyon raporu ve çoğunluk görüşüne karşı Cumhuriyet Halk Partisi komisyon üyeleri olarak muhalefet şerhimiz aşağıda arz edilmiştir.

KANUN TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞLERİMİZ

• 3. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:

Komisyonla gelen tasarının ilk halinde “Tanımlar” başlıklı 3. maddede “açık rıza: belirli bir konuya ilişkin bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı” şeklinde tanımlanmıştır. Alt komisyonunda bütün partilerin ittifakıyla madde metni “açık rıza: belirli bir konuya ilişkin açık bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan **yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rızayı**” şeklinde değiştirilerek

komisyona havale edilmiştir. Komisyonada Adalet Bakanlığı'nın itirazı ile yukarıda koyu ve altı çizili ibareler çıkartılarak, madde komisyona ilk havale edilen şekline geri döndürülmüştür. Anayasa'mızın 20. maddesinde de Kişisel verilerin işlenmesine olanak sağlayacak açık rızanın tanımının bu şekilde genişletilmesi evrensel ve ulusal hukuk normlarına aykırı olduğu gibi hayatın olağan akışına da uygun değildir.

Kişinin kişisel verilerinin işlenmesine olanak sağlayacak "açık rıza"nın ispat edilebilir olmasına olanak sağlayacak "yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rıza" şartlarının madde metninden çıkartılması hem hukuki olarak ispat karinesi bakımından hem de kişilerin yeteri kadar bilgilendirilmeyeceği gerçeğinden hareketle, ticari ve sosyal olarak hayatın her alanında telafisi zor kişisel zararlara yol açacaktır. Sadece veri toplayıcıların iş ve işlemlerini kolaylaştırmak açısından, vatandaşlarımızın irade beyanlarını ispat edilebilir şekilde ortaya koymalarının önüne geçen bu düzenlemeye karşıyız.

- **5. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Komisyonca kabul edilen tasarinın 5. maddesi, kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenebileceği istisna hallerini düzenlemektedir. Tasarinın ana amacı, kişisel verilerin korunmasıdır.

Madde ile getirilen (c), (ç) ve (e) bentlerinde sayılan istisnalar, kişilerin değer yargıları ve sübjektif değerlendirmeleri ile ortaya çıkabilecek istisnalardır. Şu husus kabul edilmelidir ki yasaya getirilen istisnalar, yasayla amaçlanan hukuki yararın kalbine saplanmış hançerlerdir. İstisnalar ne kadar çoğaltılırsa, yasayla korunması beklenen hukuki menfaat o kadar korumasız kalır.

Yukarıda belirtilen hususlar ve evrensel hukuk normları ve yasa tasarisının gerekçesinde de yasa ile yerine getirilmesi beklenen amacın, kişisel verilerin azami ölçüde korunması olduğu hususu birlikte değerlendirildiğinde istisnaların yaygınlaştırılmasının Yasanın ruhuna aykırı olduğu ve kişisel verilerin işleme şartlarına getirilen istisnaların açık, net, öngörülebilir olmadığı ve en önemlisi suistimale açık olduğu izahtan varestedir. Belirtilen gerekçelerle madde metninde belirtilen düzenlemeye karşıyız.

- **6. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Kişisel Verileri Koruma Kanun Tasarısı'nın ülkemiz mevzuatında Anayasa'nın 20. maddesi, TCK'nın 135 ve devamı maddeleri, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalar, Avrupa Konseyi tavsiye kararları, Avrupa Birliği'nin bu konudaki düzenlemeleri karşısında oluşan bir ihtiyacı gidermesi amaç olmalıdır.

Bu yasanın geçmiş yasama dönemleri içerisinde düzenlenmesi sıklıkla düşünülmüş, ancak yasalaşamamıştır. Bugün kamuoyunda tasarı ile ilgili vatandaşlarımızın bir bölümünün

“Bu bir fişleme yasasıdır” endişesi taşımasının nedenlerinden biri de 6. maddede yer alan “kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi, kılık-kıyafeti” ve bunun gibi kavramların yer almasıdır.

Avrupa Birliği ülkelerinin birçoğunda özel nitelikli kişisel veri olarak benzeri kavramlara yer verildiği görülmektedir. Ancak “mezhep” ve “kılık-kıyafet” verileri, hiçbir ülkede işlenebilir veri olarak değerlendirilmemiştir. Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyada yaşanan siyasi ve sosyal olayları bir bütün olarak ele aldığımız vakit, “yasa yapıcı” olarak görev yapanların bu konuda azami bir hassasiyet göstermesi doğru olanıdır. Özellikle insan hakları konusunda her geçen gün artan ihlaller, bu konudaki endişeleri arttırmaktadır. Kaldı ki kişinin mezhebinin, kılık kıyafetinin bilinip kaydedilmesinin ne ticari yaşamda şirketlere, ne de siyasi yaşamda hükümetlere veya devlet kurumlarına herhangi bir yararı olmaması düşünülmektedir. Ülkemizin en büyük sorunlarından biri olan “toplumdaki artan kutuplaşmanın ve ayrımcılığın” bu madde ile birlikte artış gösterebileceği açıktır.

Anayasa’mızın 20. maddesine 12/09/2010 yılında eklenen fıkrası: “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.” hükmünü getirmektedir.

Elimizdeki tasarrının, Anayasal dayanağı da bu fıkradır. Fakat 5237 sayılı TCK’nın 135 ve devamı maddeleri, kişisel verilerin kaydedilmesi ile ilgili çok önemli ve yerinde hükümler ve cezalar öngörmektedir. Örneğin; TCK 135. madde, hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörmüştür. Madde, ikinci fıkrası ile “Kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimselerin hapis cezası ile cezalandırılacağı” öngörülmüştür. Değişik anlatımla, yukarıda bahsedilen çok özel nitelikteki kişisel verilerin kaydedilmesi mutlak bir hükümle yasaklanmıştır.

Fakat tasarrının 6. maddesinin birinci fıkrası aynen “Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.” şeklinde tanım yaptıktan sonar, istisnalar getirmiş ve özellikle maddenin dördüncü fıkrasında aynen “Özel nitelikli kişisel veriler, ikinci ve üçüncü fıkrada sayılan hallerde, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şartıyla işlenebilir.” hükmünü getirmektedir. Yani ilgili kişinin özel nitelikteki kişisel verileri “rızası olsun ya da olmasın”, üçü Cumhurbaşkanı tarafından

dördü de Bakanlar Kurulu tarafından atanmış 657 sayılı Kanun’a tabi memurların oluşturduğu Kurul tarafından “yeterli önlemlerin alınması (!)” halinde işlenebilecektir. İşte Kanun Tasarısı ile korunması amaçlanan hukuki menfaatin kalbine saplanan hançer bu istisnadır. Siyasi iktidarın inisiyatif ve ataması ile oluşturulan Kurulun, mevcut Türkiye şartları da göz önüne alındığında özerk ve bağımsız olduğunu kabul etmek mümkün değildir.

İşte bu Kurulun kendilerini atayan ya da herhangi bir şikayet halinde haklarında soruşturma izni verip vermemeye yetkili olan Başbakan’ın ya da Cumhurbaşkanı’nın talimatları ile bu madde hükmünü suiistimal edecekleri endişesi haklı bir endişedir.

Adalet Bakanı’nın sunuş konuşmasında “Bu tasarı fişlemenin panzehridir” sözleri ve muhalefet şerhimize konu 6. madde beraber değerlendirildiğinde, kamuoyunda oluşan endişenin aslında ne kadar da haklı olduğu anlaşılabilir. Kaldı ki kanaatimizce hiçbir istatistiki ya da ticari değeri olmayan ve özel nitelikteki “kişilerin ırkı, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, mezhebi ya da kılık kıyafeti” ile ilgili verilerin bu istisna kapsamında kaydedilebilecek olması, ülkemizin maalesef 13 seneden beri maruz bırakıldığı “ayrıştırıcı, ötekileştirici ve yabancılaştırıcı” siyasi söylemin, artık “ete kemiğe bürüneceği” ve kişilerin anılan özel nitelikli kişisel verilerinin her zaman aleyhlerinde kullanılabilceği endişesini doğurmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle madde metninde belirtilen düzenlemeye karşıyız.

• **8. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 8. maddesi, kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması hakkında olup bu maddede de “ilgili kişinin açık rızası olmaksızın” önceki maddelerde belirttiğimiz ve muhalefet şerhimiz olan istisnalardan yararlanmak suretiyle üçüncü kişilere aktarılmasına imkan vermektedir. Bu istisnaların sakıncaları yukarıdaki açıklamalarımızda ayrıntılı olarak şerh edilmiştir. Kişinin “kendi rızasıyla da olsa” herhangi bir kuruluşa verdiği kişisel bilgisinin, “rızası olmadan” üçüncü kişilere tasarı ile getirilen istisnalar kapsamında aktarılması düzenlemesine karşıyız.

• **13. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 13. maddesinde, ilgili kişilerin veri sorumlusundan Kanun ile kendilerine sağlanan hak uyarınca yapmış oldukları bilgi ve belge başvurularının bir maliyeti gerektirmesi halinde kendilerinden Kurulca belirlenen tarifedeki ücretin alınabileceği hükmü yerinde değildir. Kendilerinden kişisel veriler alınırken, kendilerine bir ücret ödenmeyen vatandaşlardan bilgi ya da belge talebi halinde ücret alınması sosyal devlet anlayışına aykırıdır.

Kanaatimizce bu düzenleme ile başvuru sürecinin zorlaştırılması ve başvuru yapacak vatandaşlarımızın nicelik olarak azaltılması amaçlanmaktadır. Belirtilen gerekçe ile maddenin getirdiği düzenlemeye karşıyız.

- **17. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 17. maddesi kişisel verilere ilişkin suçlarla ilgili TCK'nın 135. ve 140. maddelerine atıf yapmaktadır. Ceza Kanunu'nda öngörülen cezalar ilgili mahkemelerin takdirine göre erteleme ya da hükmün açıklanmasını geri bırakma kapsamında cezalardır.

Grubumuz, komisyon görüşmeleri sırasında verdiği önerge ile ilgili suçların "bir Kurul üyesi ya da Kurul çalışanı tarafından işlenmesi halinde cezaların yarı oranında arttırılmasını" teklif etmişti. Bundan amaç, sorumluların daha dikkatli görevini yapması ve ilgili kişinin özel hayatının hukuka aykırı şekilde uğrayacağı tecavüz sonucu yaşanacak mağduriyet ile orantılı bir cezai müeyyide uygulanmasıydı. Önergemiz iktidar partisi üyeleri tarafından oy çokluğuyla reddedilmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz gerekçe ile maddenin getirdiği düzenlemeye karşıyız.

- **18. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 18. maddesinde Kanun'ca kabahat sayılan fiillere ilişkin 5 bin TL'den 1 milyon TL'ye kadar para cezaları öngörülmektedir. Veri toplayan bazı şirket ve kuruluşların ciro sal büyüklükleri göz önüne alındığında, belli büyüklükteki şirketler için bu para cezalarının caydırıcı olmayacağı izahtan varestedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında vermiş olduğumuz ve iktidar partisi üyelerinin oylarıyla reddedilen önerge ile ihlalin "en az 250 çalışanı bulunan bir işletme tarafından yapılması halinde bu para cezalarına ek olarak yıllık cirosunun yüzde biri oranında ilave para cezası verilmesini" teklif etmiştik. İhlali yapanlara karşı, belirlenen para cezalarının caydırıcı ve orantılı olması gerekir.

Madde metninde belirtilen cezaların yüksek ciro lu şirketler açısından caydırıcı olmayacağı kanaatinde olduğumuzdan, maddenin getirdiği düzenlemeye karşıyız.

- **21. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 21. maddesinin birinci fıkrasında "Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz." hükmünü getirdikten sonra, ikinci fıkrasında "Kurul, yedi üyeden oluşur. Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulu, üç

üyeyi Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilir." hükmünü getirmektedir. Ayrıca maddenin 9. ve 10. maddelerinde Kurul üyelerinin 657 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacağı ve görevleri sebebiyle işledikleri suçlarla ilgili olarak 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca soruşturma izninin Başbakan tarafından verileceği hükmüne bağlanmaktadır.

Gerek Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nun kişisel verilerin korunması ile ilgili 95/46 sayılı direktifi, gerekse mart ayında son halini alacak olan kişisel verilerin işlenmesi ve bu tür verilerin serbest dolaşımı ile ilgili olarak bireylerin korunmasına ilişkin Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Parlamentosu Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde, üye ve aday ülkelerde bu Kurulların tarafsızlıkları ve ehliyetleri konusunda şüphe götürmeyecek kişilerden oluşması ve konumu itibarıyla özerk ve bağımsız olması hükmü bulunmaktadır. AB direktifleri belli bir konuda belli bir amaca ulaşmak için ilgili ülkelerin uyması gereken asgari standartları belirleyen bağlayıcı metinlerdir. Maalesef tasarının komisyondan geldiği şekilde yasalaşması durumunda, Kurulun yukarıda açıkladığımız üzere tarafsız ve bağımsız olacağını düşünmek bir hayalden öteye gidememektedir.

Ülkemizde yaşayan milyonlarca vatandaşımızı direkt ilgilendiren ve özel yaşamlarıyla ilgili kişisel verilerinin güvenliğini sağlaması öngörülen bu Kurulun atama suretiyle görevlendirilmesi, hatta haklarında soruşturma izninin dahi Başbakan tarafından verilecek ya da verilmeyecek olması ile başlı başına Kanun'un tümüne gölge düşürmektedir.

Parlamentar demokrasi ile yönetilen ülkemizde böylesine büyük önem arz eden bu Kurulun siyasi erk tarafından atama yoluyla oluşturulması ne demokrasiye ne de adalete uygun düşer.

Komisyon görüşmeleri sırasında Kurulun tam da Avrupa Birliği direktifleri ile uyumlu şekilde tecrübeleri ve ehliyetleri konusunda kuşku duyulması zor olan Yargıtay, Danıştay, Yüksek Öğretim Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Barolar Birliği'nin yanında ayrıca Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanlığı tarafından önerilecek üçer aday arasından birer tanesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul'unda yapılacak oylama ile seçilmesi doğrultusundaki önerimiz, iktidar partisi milletvekili üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

Anılan önergemizle Kurul üyelerinin tam olarak özerk, bağımsız, ehil ve tarafsız olması amaçlanmıştır. Fakat komisyonda kabul edilen tasarıdaki Kurulun oluşum şeklinin bu nitelikleri sağlamayacağı ortada iken siyasi bir takım amaç ve beklentilerle önergemiz kabul görmemiştir.

Gerek Avrupa Birliği direktifleriyle çelişmesi gerekse Türkiye'nin şu an içinde bulunduğu konjonktür ve güç hevesi göz önüne alındığında madde ile getirilen düzenlemeye karşıyız.

• **28. Madde Üzerindeki Muhalefet Şerhimiz:**

Tasarının 28. maddesi, Kanunun uygulanmayacağı halleri sayarak getirdiği istisnalarla yamalı bohçaya dönmüş Kanuna 9 adet istisna daha getirmektedir. Kanuna getirilen istisnaların aslında nasıl sakıncalı olduğunu önceki bölümlerde dile getirmiştik Fakat 28. maddede bir istisna vardır ki bu istisna zaten Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu'nun Ek-7. maddesinde halihazırda düzenlenmiş ve yürürlüktedir. Bu maddenin (ç) bendinde aynen “Kişisel verilerin milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi” hükmünü getirerek, bu faaliyetleri Kanun kapsamından çıkarmıştır.

Zaten daha önce yasal bir düzenleme ile bu imkana sahip olan istihbarat faaliyetlerinin madde ile istisna kapsamına alınmasını anlamak mümkün değildir ve kuşku yaratmaktadır. Örneğin, halen görevde bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın 2015 seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nden milletvekili aday adayı olmak için istifa ettiği daha sonra Sayın Cumhurbaşkanı'nın basına yansıyan beyanları üzerine kendisini kıramayarak bu sefer aday adaylığından istifa ederek, tekrar görevine döndüğü hususları ve hatta önceki dönemde kendisinin yargılanmaması için yasa değiştirildiği gerçekleri birlikte değerlendirildiğinde, bu madde kapsamında başında bulunduğu kuruma verilen istisna ile elde ettiği vatandaşlarımıza ait birtakım özel nitelikteki kişisel verileri gönülünü kıramadığı bir büyüğünün ricası ya da talimatı üzerine üçüncü kişilere aktarabileceği endişesi kanaatimizce hayalcilik olmayacaktır.

Vatandaşlarımızın özel ve kişisel hayatlarını ve verilerini koruma amacı ile yasalaştırılması planlanan tasarının bu şekil istisnalarla delik deşik edilmesi yasa yapma tekniğine de uymadığından bu maddeye de anılan nedenlerle karşıyız.

• **İhdas Edilmesini Önerdiğimiz Madde İle İlgili Düşüncelerimiz:**

Mevcut tasarıda, yaşadığımız teknoloji çağında bilişim teknolojilerinin de gelişmesi ile sosyal medya üzerinden terör örgütlerince kandırılmaya en müsait ya da çocuk istismarı konusunda internet üzerinden ikna edilerek tecavüz ya da cinayet dahil birçok eyleme karşı savunmasız olan çocuklarımızla ilgili bir kelime dahi bulunmamaktadır.

Çocuk hakları ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere ülkemizin taraf olduğu sayısız uluslararası antlaşmalar göz önünde bulundurulduğunda, Grubumuzca aşağıda metni bulunan maddenin ihdası bir önerge ile komisyon gündemine getirilmiş fakat iktidar partisinin oylarıyla reddedilmiştir. Reddedilen madde metni aynen “ Bu tasarının amaçları doğrultusunda, doğrudan bir çocuğa ‘bilgi toplumu hizmetleri sağlanması’ ile ilgili olarak, çocuğun kişisel verilerinin işlenmesi ancak çocuğun meşru menfaatinin olması halinde ve açık rızanın çocuğun velisi veya vasisi tarafından verilmesi ve onaylanması durumunda

hukuka uygun olur. Veri sorumlusu mevcut teknolojiyi dikkate alarak doğrulanabilir rıza alınmasıyla ilgili gerekli çabayı gösterir.” hükmünü getirmekteydi.

Aslında en başta korunması gereken çocuklarla ilgili kişisel verilerin korunması ile ilgili önergemizin sadece Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilmiş olması sebebiyle reddedilmiş olması aslında tasarının getirilme amacının kişisel verileri koruma değil, kamuoyunda adlandırıldığı üzere bir “Fişleme Yasası” olduğu kuşkularımız haklı çıkarmaktadır.

Tasarıda çocukların kişisel verilerinin korunması ile ilgili bir düzenleme yapılmadan yasalaşması halinde yasanın baştan ölü doğacağı düşüncesindeyiz.

Yukarıda anlatılan nedenlerle tasarının bu şekilde kanunlaşmasına Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak karşıyız.

Ömer Süha Aldan
Muğla

Namık Havutça
Balıkesir

Mehmet Gökdağ
Gaziantep

Necati Yılmaz
Ankara

Cemal Okan Yüksel
Eskişehir

Zeynel Emre
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

1/541 esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'na ilişkin komisyon muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

TASARIYLA İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRMELER

Komisyonunda görüşülen Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının amacı, “Türkiye’de kişisel verilerin korunmasını sağlayacak bir kanun hazırlamak, 12.09.2010 tarihinde 5982 sayılı Kanunla Anayasa’nın 20’nci maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlamak, AB uyum sürecinde yer alan müzakere fasıllarını gerçekleştirmek, temel hak ve özgürlüklere zarar vermeyecek şekilde veri aktarımının sağlanması” olarak belirtilmektedir.

Birçok ülkede, uzun yıllar önce benzer nitelikte kanunlar çıkarıldığı düşüldüğünde, Türkiye’nin kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenleme yapmakta geç kaldığı ortadadır. Bireylerin temel hak ve özgürlükleri içerisinde yer alan ve Anayasa’nın 20. maddesinde “**(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/2 md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.**” şeklinde yer bulan kişisel verilerin korunmasını talep etme hakkının uluslararası hukuktaki tarihi süreci 1948 Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’ne dayanmaktadır.

Türkiye, temel hak ve özgürlükleri düzenleyen çoğu uluslararası sözleşmede olduğu gibi, 1981 tarihli Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına ilişkin 108 sayılı Avrupa Konseyi Sözleşmesini 28.01.1981 tarihinde imzalamış olmasına rağmen sözleşmeyi iç hukuk yoluyla onama yükümlülüğünü halen yerine getirmemiştir. 1981 yılından 2003 yılına kadar Türkiye söz konusu sözleşmeyi adeta imzalamamış gibi davranmıştır. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin Türkiye’de bir yasal düzenleme yapılması hususu ilk kez 2003 yılının Nisan ayında Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne Katılım Ortaklığı Belgesi’nde kişisel verilerin

korunması yönünde gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilen yasal düzenlemelerden biri olarak gündeme gelmiştir. Ancak yine de o tarihten bu yana yasalaştırma faaliyetleri sonuç bulamamış ve hatta amaca aykırı bir şekilde uluslararası mevzuata aykırı başkaca düzenleme ve eylemler gerçekleştirilmiştir.

Tasarının oluşturulması sırasında başvuru temel hukuki metnin **Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafik Direktifi (95/46/EC) (“Direktif”)** olduğu gerek tasarının genel gerekçesinden, gerekse madde gerekçelerinde yapılan vurgulamalardan anlaşılmaktadır. Ancak tasarının Direktif ve diğer uluslararası mevzuatla yaklaşım ve anlayış olarak hiçbir yakınlığı bulunmamaktadır. Söz konusu tasarı, başına da sürekli AB uyum yasaları çerçevesinde verilerin serbest dolaşımı şeklinde servis edilmiştir. Bu husus dahi tek başına tasarının amacının, kişisel verileri koruyarak bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması olmadığını, sadece AB uyum yasalarından birisini gerçekleştirmek ve zaten mevcut olan “fişleme” işlemlerine yasal bir boyut kazandırmak olduğunu göstermektedir. Kişisel verilerin kişilerin rızası ve bilgisi dışında toplayıp işleyerek vatandaşların aleyhine kullanılmasının, fişlemelerin ve yaratılan devasa mağduriyetlerin kaynağı olan güvenlik ve istihbarat kurumlarının bu alanlardaki faaliyetlerine aynı keyfilik ve özgürlükle hatta bu kez yasal koruma altında yürütmesini mümkün kılan bir düzenleme, açıktır ki vatandaşın kişiliğinin ve onurunun ayrılmaz bir parçası olan “kişisel verileri” değil, tam aksine bu verilerin toplanıp işlenmesini korumaya almaktadır. Tasarı bu yönüyle Anayasanın 20’inci maddesine ve AİHS’nin 8’inci maddesine açıkça aykırıdır. Tasarı, özel yaşama ilişkin hak ihlalleri ve “fişleme” geleneğini sona erdirmek bir yana, hükümetin reform olarak sunduğu ancak temel hak ve özgürlükleri, özellikle de ifade özgürlüğü ve özel hayatın gizliliğini hiçe sayarak, bireyleri yaşamın her alanında, gerçekleştirdikleri her etkinlikte merkezi bir gözetime tabi tutan ve özel alanlarına ait her tür bilginin devletin güvenlik ve istihbarat kurumlarınca toplanması, saklanması ve işlenmesini mümkün kılan, gözetim toplumuna yönelik çaba ve girişimlerinin bir yansıması olup, hiç kuşkusuz totaliter bir toplum arayışının da işaretidir.

Komisyon görüşmeleri sırasında tasarıya ilişkin birçok haklı eleştiri getirilmiş olmasına rağmen, eksikliklerin yeniden gözden geçirilmesi önerileri dikkate alınmamıştır. Sunulan öneriler, iktidar partisi üyelerinin parmak siyaseti ve toptancı ret anlayışı nedeniyle reddedilmiştir. Farklı fikirlerin yeterince tartışılmadığı, akademik tartışmalardan çok siyasi kaygıların güdüldüğü söz konusu tasarı ile ilgili komisyon toplantılarında, bireyin temel hak ve özgürlüklerinden ziyade devlet menfaatini gözetilen bu yasa tasarısı tüm itirazlarımıza rağmen kabul edilmiştir. Söz konusu tasarının belirttiğimiz itirazlar çerçevesinde yeniden ele alınması gerekmektedir.

TASARI MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

• Tasarının 1. Maddesine İlişkin Olarak

Madde ile kanunun amacı belirlenmektedir. Bu hali ile kişisel verilerin korunması ile serbest dolaşımı arasındaki koruma dengesini sağlamak açısından amaç eksik belirlenmiştir. Bu çerçevede, tasarının amaç hükmünde 95/46/EC AB Veri Koruması Direktifine uyum sağlanabilmesi amacıyla, özel hayatın gizliliğini korunması ve verinin serbest dolaşımının engellenmemesi birbirleri ile orantılı iki amaç olarak konumlanmalıdır. Yani verilerin serbest dolaşımının sınırları temel hak ve özgürlükler çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Ayrıca taslak madde, kişisel verileri işleyecek olan kamu kurum ve kuruluşlarını ayrıca belirtmemesi nedeniyle de eksiklik içermekte, kanunun kamu kurum ve kuruluşları tarafından ya da onlara karşı uygulanmayacağı algısı yaratmaktadır.

• Tasarının 3. Maddesine İlişkin Olarak

Direktife göre rıza, ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta ve sadece o işlemle sınırlı olarak verdiği onay beyanıdır. Tasarının 3. maddesinin (a) bendinde yer alan açık rıza tanımı ise, genel anlamı itibariyle düzenlenmiş eksik bir tanımdır. Bu nedenle Direktifteki tanımın kullanılması gerekmektedir.

Anonimleştirme, bir kişinin doğrudan veya dolaylı tespit edilmesini sağlayacak elektronik izlerden ilgili bilginin kaldırılması veya karartılması anlamına gelir. Çağımızdaki teknolojik gelişmeler dikkate alındığında anonimleştirmenin neredeyse mümkün olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Her geçen gün yeni teknolojilerin gelişmesiyle kişilere ait çok sınırlı verilerden veya kişilerin davranış biçimlerinden tümevarım veya benzer yöntemlerle teknolojilerin sağladığı imkânlardan faydalanılarak kişilerin belirlenmesi mümkün olmaktadır. Kişisel verilerin anonimleştirilmesine ilişkin önlemler arttıkça, bu önlemleri ve engelleri aşabilecek teknolojiler de hızla gelişmektedir.

Bu nedenle, kişisel verilerin yüksek maliyetlere katlanmadan ya da aşırı çaba göstermeden gerçek kişilerle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesi anonimleştirme için yeterli bir ölçüt sayılmalıdır. Yüksek maliyet ve aşırı yoğun çabanın ölçütü ise orantılılık ilkesi çerçevesinde belirlenmelidir. Orantılılık ilkesinin tespitine ilişkin başvuru kaynağı ise AB Veri Koruması Direktifin 26'ncı Resitalidir.

Giderek artan sayılarda büyük veri depolarının ortaya çıkması ile herhangi bir “anonimleştirilmiş” veri seti arasında bir kişiyi tespit etme olasılığı artmaktadır, çünkü başka veri setleri arasından veri kullanma olasılığı artmaktadır. Mevcut ve öngörebilen gelecekteki teknolojiye dayanılarak, anonimleştirmenin işe yaramayacağını söylemek doğru olur. Anonimleştirmenin tamamen güvenli bir yol olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu bağlamda, kullanılan teknolojilerde şeffaflık, güvenlik mühendisleri tarafından yapılan açık eş düzey denetimler ve gerekli sorumluluğu içinde barındıran teşhir işlemleri en azından erken uyarı yapılmasını sağlayacak ve standartları yükseltecektir. Yukarıda açıklanan nedenlerle anonim hale getirmenin işlevselliğini yerine getirmesini korumak amacıyla, anonim hale getirmeye ilişkin standartları, koşulları belirleyen ayrıca bir madde eklenmesi yerinde olacaktır.

Maddede yer alan kişisel veri tanımında bulunan, kimliği belirlenebilir kişi kavramının netleştirilmesi, kanun kapsamına kimlerin girip-girmeyeceği hususunda önem arz etmektedir. Bu husus da başta 95/46/EC sayılı direktif olmak üzere uluslararası mevzuatta açıklanmıştır. Direktifin 26’ncı resitalinde yer alan “orantılılık prensibi” belirlenebilir kişi tanımı yapılırken de dikkate alınmalıdır. Burada bir kişinin tespiti orantısız olarak veri sorumlusunun çok fazla zaman ve çabası ile yapılabilecek durumda ise orantılılık ilkesi gereği bu kişinin kimliği belirlenebilir farz edilmemelidir. Veri koruması prensipleri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiler açısından uygulanmalıdır. Bir kişinin kimliğinin belirlenebilir olup olmadığının tespitinde, ilgili kişinin kimliğini belirlemek için başkaları tarafından kullanılacak makul yöntemler hesaba katılmalıdır.

Maddenin (e) bendinde, kişisel verilerin işlenmesi tanımında yer alan “**ya da kullanılmasının engellenmesi**” terimi kaldırılmalıdır. 95/46/EC Sayılı direktifin 2. maddesinin (b) bendinde “blocking” ibaresi var iken Regülasyon Teklifinde bu ibare de tanım metninden çıkarılmıştır. Regülasyon Teklifi metninde teklife ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilen bölüm altındaki “Düzeltilme ve silme” ile ilgili 3.4.3.3 numaralı “blocking” ibaresinin belirsiz olduğu sebebiyle söz konusu ifadeden kaçınıldığı belirtilmektedir. Aynı şekilde, madde metnindeki “**muhafaza edilmesi**” ibaresinin de gerek Direktif’te ve gerekse Regülasyon Teklifinde mevcut olmamasında ötürü çıkarılması uygun olacaktır. Kaldı ki kaydedilme ve depolama terimleri bu hususu karşılamaktadır.

Direktifte veri sorumlusu olabilecek sùjelerin kapsamı daha genişken, tasarının (1) bendinde bu kapsam daha dar tutulmuştur. Kamu kurum ve kuruluşları ile kişisel veri işleme amaç ve araçlarını kullanabilecek diğer kişilerin tanıma dahil edilmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda AB Direktifine daha sıkı bir uyumu getirirken Kanun

tasarısının kendi içerisindeki tutarlılığı açısından da faydalı olacaktır. Zira tasarının gerekçesinin 2nci maddesinde bu kanunun kamu sektörü ve özel sektör ayrımı yapılmaksızın tüm sektörlerle uygulanacağını belirtmektedir. Bu nedenle bu hususun maddeye de yansıtılması gerekmektedir.

- **Tasarının 4. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının 4'üncü maddesinin 2. fıkrasında yer alan kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler AB Direktifinin 6'ncı maddesinden farklılıklar göstermektedir. Tasarının 24 maddesinin (b) bendinde yer alan "Kişisel verilerin anonim hale getirilmek suretiyle tarihsel, bilimsel ve istatistiksel amaçlarla işlenmesi" şeklindeki istisnanın, hukuka uygun bir neden olarak benimsenmesi önerilmektedir. Türkiye'yi bilgi toplumuna ulaştırma hedefi ile; veriden kanun çerçevesi içerisinde maksimum ölçüde istifade etmek ve kişilerin özel hayatının gizliliğine saygı duyarak değer yaratılmasını sağlamak amacıyla genel ilkelere böyle bir fıkra eklenmesinin elzem olduğu düşünülmektedir.

- **Tasarının 5. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarıda kişisel verilerin işleme şartları AB standartlarından daha dar bir kapsamla tanımlanmıştır. AB düzenlemelerinde rıza, veri işlemek için gerekli hukuki dayanaklardan yalnızca biri olup tek hukuki dayanak değildir. "Meşru amaç" kişisel verilerin işlenmesi konusunda bir diğer hukuki dayanak olarak kabul edilmektedir. "rıza" kavramının kullanıcılara ve topluma fayda sağlayacak, veri işleme temelli yenilikçilik göz önüne alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu durum kullanıcıların kimliğinin doğrudan bilinmediği durumlarda özellikle veri temelli inovasyon ve ARGE çalışmaları açısından büyük önem taşımakta olup, İnternet hizmetleri ekosistemi açısından her an herkesin kimliğinin açıkça tanımlanması zorunluluğunu getirebilecektir.

İlgili kişinin, özgür ve bilgilendirilmiş rızası (informed consent) uygun bir metot ile alınabilmelidir. Bu noktada ilgili kişi kişisel verinin işlendiği bağlamdan da haberdar olmalıdır. Alman rıza, aynı ya da benzer amaçtaki diğer tüm veri işleme faaliyetleri için de geçerli olmalıdır. Eğer ilgili kişinin rızası elektronik bir istek ile alınmışsa, bu istek açık ve net olmalı ve bahsedilen servisle sınırlı tutulması zorunluluğu da olmamalıdır.

2. fıkranın d bendinde yer alan "alenileştirme" terimi ile kastedilenin ne olduğu anlaşılammakla birlikte, soyut bu kavram tehlikeli bir nitelik arz etmektedir. Örneğin sosyal medyada bir takım bilgilerini paylaşan kişi ya da bir konferansta fikirlerini belirli bir grupta paylaşan kişi bu bilgileri alenileştirmiş sayılacak mıdır? Sayılacaksa bu verilere güven nasıl sağlanacaktır? Bu verileri kim, nasıl işleyecektir? Kişi belirli bir

hususla ifşa ettiği bilginin alenileştirme sınırlarına girip girmediğini nasıl bilecek ve belirleyecektir? Bu bent ile tasarının aslında temel hak ve özgürlükleri korumaktan ziyade, iktidarın daha fazla kişisel veri elde etmeyi amaçlamasına hizmet etmesinin bir yansıması olarak değerlendirebiliriz. Bu değerlendirme Direktif'in 7. maddesinde alenileştirme teriminin yer almaması dikkate alındığında daha da somutlaşmaktadır. Bu nedenle 2. fıkranın d bendi tasarıdan çıkarılmalıdır.

2. fıkranın e bendinin tanıdığı “meşru menfaat” kavramına dayalı istisna da, yine kanunun asıl amacının kişisel verilerin işlenmesi sağlamak olduğunu göstermektedir. Meşru menfaat gibi soyut ve sübjektif bir kavramın, istisnalar arasında yer alması kişisel verileri kayıt almayı esas, korumayı ise istisna haline getirmektedir.

• **Tasarının 6. Maddesine İlişkin Olarak**

Özel nitelikli kişisel veri tanımı, kanun tasarısının fişlemeye hizmet etmesini sağlamakta ve insanları ötekileştirmek, dışlamak, ayrımcılık yapmak vb. faaliyetlere zemin hazırlamaktadır. 5. maddede kişisel verileri düzenlenmekteyken, ayrıca “özel nitelikli kişisel veri” başlığı altında bir düzenlemenin yapılması, tasarıdan beklenen genel amacı da somutlaştırmaktadır.

Her ne kadar komisyon görüşmelerinde söz konusu madde ile amaçlananın hassas bir takım verilere ayrıcalıklı koruma sağlamak olduğu ve bu nedenle kapsamının geniş tutulduğu iddia edilmişse de, maddede yer alan istisna hükmü, aslında kapsamın genişletilmesinin sebebinin daha çok veriyi işlenebilir hale getirmek olduğunu kanıtlamaktadır.

Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verilerin kaydının neden tutulması gerekebileceği anlaşılabilir değildir. Bu tanımlama ile zaten yapılan ayrımcılığa yasal zemin hazırlanmakta ve kamu tüzel kişilerine herkesi fişleme hakkı verilmektedir. Örneğin bir kişinin alevi olması, lgbti bireyi olması, ya da sendika üyesi olması, kimi neden ilgilendirecektir ve neden kaydı gerekmektedir. Bu nedenle maddenin tasarıdan tamamen çıkarılması ve bu tür hassas verilere istisnasız, kesin bir korumanın sağlandığı bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

Ayrıca madde bu haliyle dahi sorunludur. Şöyle ki;

5. madde ile ilgili “rıza” hususunda yapılan tespitler burada da geçerlidir. Bu nedenle buna uygun değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Ayrıca, 2.fıkrada yer alan “yeterli önlemler” ifadesinin içeriği kanun metni içerisinde doldurulmalıdır. Tasarının

geneline bakıldığında bu türden çok fazla boşlukların olduğu, bir kısmı ile ilgili düzenlemenin yönetmeliklerle yapılacağı belirtilirken bir kısmında bu husus da yer almamıştır.

Bu kadar yeni, gelişmekte olan bir alana ilişkin düzenlemelere ilişkin özellikle istisna niteliği taşıması gereken veri işlenmesine ilişkin düzenlemelerin yönetmeliklere bırakılması Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına ilişkin 13. maddesine de aykırılık teşkil edecektir. Bu nedenle yeterli önlemlerden kastın ne olduğu ayrıntılarıyla açıklanmalıdır.

6'ncı maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan sağlık ile ilgili kişisel verilerin, Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Genel Veri Koruma Tüzüğü) önerisinin 123'üncü maddesinde de belirtildiği üzere, ancak "halk sağlığını ilgilendiren alanlarda" kamu yararı için gerekli durumlarda "veri sahibinin rızası alınmaksızın" işlenebileceği öngörülmektedir. Ancak taslak Sağlık Bakanlığı'na her durumda rıza olmaksızın veri işleme olanağı sağlamaktadır. Bu nedenle söz konusu bendin de tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

• **Tasarının 7. Maddesine İlişkin Olarak**

2. fıkrada geçen "diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır" ifadesi tasarının birçok maddesinde yer almaktadır. Söz konusu ifade Anayasanın 20. maddesine eklenen hükmü de anlamsız kılmaktadır. Şöyle ki; bu kanunun amaçlarından biri de, kişisel veriler ile ilgili mevzuatta yer alan diğer düzenlemeleri de hem Anayasa'ya eklenen hükme uygun hale getirmek hem de bu düzenlemeleri Avrupa Birliği normları çerçevesinde belirli bir kanun altında sadeleştirerek derlemek olmalıdır. Özetle amaç, diğer kanunlarda yer alan hükümleri bu kanunda yer alan esaslara uygun hale getirmek olmalıyken, bunun tam tersinin ifade edilmesi uygulamada birçok çatışmaya ve hak ihlallerine neden olacaktır. Tasarıda yer alan bu ifade, diğer kanunları bu kanunun uygulama alanı dışına itecek, kanundan beklenen amacın gerçekleşmesini engelleyerek, kişisel verilerin korunması hususunda birçok ayrık düzenlemenin var olmasına/olabilmesine neden olacaktır. Bu nedenle kanununda yer alan düzenlemelerin bir anlam ifade edebilmesi için bu tutumdan vazgeçilmesi, bu ve buna benzer hükümlerin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Anonim veri, kişisel veri niteliğinde olmadığı için AB içinde ne birincil ne de ikincil bağlayıcı düzenlemelerde anonimleştirme tekniklerine atıf yapan herhangi bir düzenleme mevcut değildir. Gelişen teknolojiye bağlı olarak değişen bu konuda ikincil düzenlemelerde bu konuya yer vermemek veya teknoloji nötr bir bakış açısıyla süreçler öngörmek yerinde olacaktır. Bu anlamda AB Veri Koruması Direktifi Resital Madde

27'de düzenlenen işleme kuralları verilerin anonim olarak işlenmesi ve veri sahibinin kimliğinin tespit edilemeyecek şekilde saklanması konularında rehberlik etmesi açısından faydalı bir araç olarak kullanılabilir. Verilerin anonimleştirilmesi, verilerin kişisel niteliğinin kaldırılması yoluyla bireylerin kişisel verilerinin korunması ve gizliliğinin korunması olarak belirtilen taslak kanunun amaçlarına ulaşılmasını sağlamaktadır. Buna bağlı olarak sektörün kişisel verilerin anonimleştirilmesine ilişkin olarak güncel ve güvenli metotları kullanabilmesinin anonimleştirme tekniklerinin burada sınırlı şekilde sayılması nedeniyle engelleneceği düşünülmektedir.

- **Tasarının 8. Maddesine İlişkin Olarak**

Söz konusu bu madde aslında işlenen tüm kişisel verilerin aktarılabilceğini düzenlemektedir. Madde düzenlenirken, kişisel verilerin işlenebilmesi ve aktarılabilmesini adeta tüm temel hak ve özgürlüklerden daha üstün tutulmuştur. Örneğin burada özel hayatın gizliliğinin ön planda tutulması gerekmektedir.

7. madde ile ilgili olarak “diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır” ifadesine ilişkin açıklamalar bu hüküm için de geçerlidir.

- **Tasarının 9. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının 8. maddesi tespit edilen sorunlar ve sorunlara ilişkin ifadeler bu hüküm için de geçerlidir.

Yabancı ülke bağlamında, veri sahibi kişinin hakları, devletlerin çıkarlarına, devletlerarası pazarlıkların kaderine bağlı kılınmaktadır. Verilerin paylaşılabilmesi için maddede yer alan, “ilgili yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması”; kişisel verinin aktarılacağı ülkede yeterli korumanın bulunmaması durumunda ise, söz konusu “ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı taahhüt etmesi” gibi doğrulanması imkansız koşulların, ülkeler arası ilişki ve pazarlıkların sonucuna göre yetkililerin, bireylerin kişisel verilerinin aktarılması hususunda tam bir serbestlikle hareket etmelerine imkan sağlamak için maddeye eklendiği gözden kaçmamaktadır.

- **Tasarının 10. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarının bir önceki halinde yer alan 2. fıkra hükmünün bu tasarıdan neden çıkarıldığı anlaşılamamıştır. Tam olarak aydınlatma yükümlülüğün yerine getirilmesinden ve bireylerin kişisel verilerine ilişkin bilgilere sahip olabilmesi açısından söz konusu “Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ya da anonim hale getirilmesi halinde veri sorumlusu, ilgili kişiyi ayrıca bilgilendirmekle yükümlüdür” hükmünün tasaruya eklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, maddeye kişisel verilerin doğrudan ilgili kişi haricinde bir kaynaktan elde edildiği durumlara özgü bir fıkra eklenmesi ve bilgilendirme yükümlülüğünün doğrudan elde edilen açık rıza çerçevesinde edinilen kişisel veriler için uygulanması ve veri sorumlusunun böyle bir durumda bu yükümlülüğü mümkün ve gerçekleştirilebilir ölçüde yerine getirmesi sağlanmalıdır.

- **Tasarımın 11. Maddesine İlişkin Olarak**

Kişilerin rızası dışında, kanun ya da sözleşmelerle de meşrulaştırılmayan ve olumsuz sonuçlar meydana getirecek kişisel veri işlemlerine de itiraz etme hakkı getirilmesi, kişinin kendisi dışında işlenen verilere ilişkin denetimini sağlamak açısından önem arz etmektedir.

- **Tasarımın 12. Maddesine İlişkin Olarak**

Madde ile veri sorumlusuna kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini sağlamaya yönelik gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu yükümlülük Borçlar Kanunu'nun 65. ve 71. maddeleri arasında düzenlenen "kusursuz sorumluluk" müessesine benzerdir. Bu bağlamda Borçlar Kanunu'nun adam çalıştırmanın, çalışanını seçerken, işiyle ilgili talimat verirken, gözetim ve denetimde bulunurken, zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmesi halinde sorumluluktan kurtulacağını düzenleyen 66. maddesinin 2. fıkrasına benzer bir istisna öngörülebilir. Ayrıca, Yargıtay'ın "kusursuz sorumlu olduğu iddia edilen tarafın, olayla zarar arasındaki illiyet bağının mücbir sebep, zarar görenin veya 3. kişinin tam kusuru ile kesildiğini kanıtlamak suretiyle sorumluluktan kurtulabileceği yönündeki kararlarındaki lafzına uygun bir hükmün öngörülmesi yerinde olacaktır.

Ayrıca 5. bent bağlamında, Regülasyon Teklifi'nin 31. maddesinin 1. fıkrasında kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ihlallerde bildirim süresi 24 saat olarak öngörülmüştür. Bu çerçevede, madde metninde yer alan "en kısa süre" ibaresi yerine "24 saat" ifadesinin eklenmesi hem AB normlarına uyum hem de maddeye somutluk kazandırmak adına önem taşımaktadır.

- **Tasarımın 13. Maddesine İlişkin Olarak**

Maddede yer alan "Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir." ifadesinden kastedilenin ne olduğu anlaşılammaktadır. Hak arama özgürlüğü, kişisel verilerin korunmasını talep etme

hakkı ve sosyal devlet ilkeleri bir arada değerlendirildiğinde, kişinin bu hakkının ücretle sınırlandırılması kabul edilebilir değildir. Bu tür bir şikayet işlemi ne gibi bir maliyet gerektirebilir ve kurul bunu nasıl ve neye göre belirleyecektir. Söz konusu hükmün madde metninden çıkarılması, kişilerin adil yargılanma haklarının sağlanabilmesi açısından gereklidir.

- **Tasarının 14. Maddesine İlişkin Olarak**

Maddenin 3.fıkrasının burada yer almasına gerek yoktur zira tazminat hakları ve şartları Türk hukukunun genel hükümlerinde yer almaktadır.

- **Tasarının 16. Maddesine İlişkin Olarak**

Maddede tanımlanan veri koruma sicili, Kişisel Verileri Koruma Kurulu Genel Sekreterliği tarafından veri sorumlularının kişisel verileri işlemeye başlamadan önce kaydolmalarının zorunlu olduğu bir veri tabanının oluşturulması aracılığıyla veri sorumlularının ön incelemeye ve kontrole tabi tutulması şeklinde tasarlanmıştır. Oysa Avrupa Komisyonu'nun veri siciline ilişkin yeni yaklaşımı tam aksi yöndedir. Buna göre temel prensip, bildirim usulüne tabi ön inceleme ve kontrol mekanizmalarının oluşturulması değil, herhangi bir bildirimde bulunmaksızın serbest faaliyette bulunan veri sorumlularının sonradan denetimlerinin sağlanmasına yönelik mekanizmaların tasarlanmasıdır. AB'de veri sorumlularının Direktif'teki ilke ve yükümlülükleri hayata geçirebilmeleri için uygun ve efektif tedbirleri alması ve uygulaması gerekliliğini ifade eden "hesap verilebilirlik" ilkesi, bu tür kayıt sistemleri kurulması yerine, iyi bir veri koruması yönetimi için veri sorumlularının sorumluluklarını artıran ve veri sorumluları üzerinden işleyecek "sorumluluk esaslı mekanizmaların" amaca daha çok hizmet edeceğini vurgulamaktadır. Bu nedenle söz konusu maddenin tasarıdan kaldırılması gerekmektedir.

- **Tasarının 17. Maddesine İlişkin Olarak**

Tasarı'nın 17. maddesi veri korumasına ilişkin suçları düzenlemekte ve TCK'ya atıfta bulunarak hürriyeti bağlayıcı cezalar getirmektedir. Söz konusu düzenlemeler TCK kapsamında yer almaları nedeniyle ayrıca burada bir düzenleme yapılmasına gerek yoktur.

Madde metninde, söz konusu para cezalarının ihlali oluşturan fiil temel alınarak mı yoksa ihlal edilen hüküm alınarak mı belirleneceği, başka bir deyişle aynı hükmü ihlal eden birden fazla fiil neticesinde tek bir para cezasına mı, her bir fiil için ayrı ayrı

para cezalarına mı hükmedileceği belirsizdir. Bu hususun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

- **Tasarının 18. Maddesine İlişkin Olarak**

Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarı kapsamındaki diğer veri sorumluları ile eşit düzeyde sorumluluğa sahip olmasının amaçlandığı tasarının gerekçesinde yer almaktadır. Bu çerçevede, hem bu hususun pekiştirilmesine yönelik olarak tasarıda yer alan “veri sorumlusu” tanımına yapılması tavsiye edilen eklemeye, hem de tasarının 24. maddesi ile kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan istisnai yetkilerin daraltılmasına ilişkin tavsiyeler birlikte değerlendirildiğinde, madde çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının idari para cezalarından muaf tutulması tutarsızlık yaratacaktır. Bu sebeple, kamu kurum ve kuruluşlarının kişisel verilerin işlenmesine ilişkin bir aykırılık gerçekleştirmesi ve bu aykırılığın Kurul tarafından tespiti halinde, ilgili kişinin idari dava usulü çerçevesinde açabileceği tam yargı davasının ötesinde bir tazminat güvencesine ihtiyaç duyabileceği düşünülmektedir.

4. fıkrada yer alan düzenleme İdari Yargılama Usulü Kanunu içerisinde açıkça düzenlendiğinden, burada tekrar düzenlenmesinin bir anlamı yoktur.

- **Tasarının 21. Maddesine İlişkin Olarak**

Kurul üyelerinin doğrudan Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi yerine, kişisel verilerin korunması alanının paydaşları tarafından önerilecek adaylar arasından seçilmesi; aranan tecrübe kriterlerine “kişisel verilerin korunması”, “mahremiyet”, “bilgi gizliliği/güvenliği” gibi konularda mesleki tecrübe sahibi olunmasının eklenmesi, Kurul’da yer alacak akademisyenlerin bilgi teknolojileri alanında akademik yetkinliğe sahip olmaları önerilmektedir.

Direktif’in 62. resitalinde üye devletlerin denetim kurumlarının görevlerini tamamen bağımsız olarak icra etmelerinin bireylerin kişisel verilerinin işlenmesiyle ilgili olarak korunmaları bakımından gerekli olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda Kurul’un tam bağımsızlığının sağlanması adına Kurul üyelerinin yalnızca Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilen bir yapı olarak oluşturulması yerine, sektör temsilcilerinin, avukatların, özel sektörün, akademisyenlerin ve yargı mercilerinin de göstereceği adayların yer alabileceği bir yapı olarak oluşturulması uygun olacaktır. Ayrıca Başkan ve İkinci Başkan’ı da kurul üyelerinin kendisi seçmesi gerekir. Ancak tasarı hükümetin çıkarları doğrultusunda, iktidara bağımlı bir kurul oluşturmayı amaçlamaktadır. Tasarıdaki düzenleme ile iktidarın kurula hükmetme çabası içerisinde olduğu kaygısı oluşmaktadır.

Ayrıca 9. fıkrada yer alan düzenleme de yine kurula hükmetme çabası içerisine girildiğini göstermektedir. Söz konusu soruşturma izninin Başbakanlıkça verilmesi gerektiğine dair hükmün, kişisel verilerin korunması hususunda hesap sorulabilirlik açısından tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

• **Tasarının 25. Maddesine İlişkin Olarak**

Taslakta daire başkanlıklarının sayısının yediye geçemeyeceği söylenmiş ancak içeriği, görev tanımları Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle olacağı belirtilmiştir. Teşkilatlanmaya ilişkin hükümlerin düzenleyici işlemlerle yapılması hususu Anayasa Mahkemesi tarafından da tartışılmış ve sonuç olarak bu durumun hukuka aykırı olduğuna karar verilmiştir. Bu nedenle, daire başkanlıklarının neler olduğu, çalışma usul ve esaslarına ilişkin kanun içerisinde ayrıca düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

• **Tasarının 28. Maddesine İlişkin Olarak**

28.madde istisnaları içermektedir. Söz konusu istisnalar, tasarının belirtilmiş amacına ve anayasaya aykırı olup çelişmektedir. Tasarı açısından üzerinde durulması gereken en önemli noktalardan biri; (ç) bendinde yer verilen ve kamuya hemen her türlü amaçla son derece geniş bir kişisel veri işleme yetkisi veren hükümdür. Bu durum Tasarısı'nın daha ilk hükmü ile yani amacı ile çelişmektedir.

Bu hüküm kontrolü mümkün olmayan, kanunun korumayı amaçladığı temel hak ve özgürlükleri anlamsızlaştıracak nitelikte, “fişleme” de dahil olmak üzere her türlü amaç ile kullanılabilir çok geniş muafiyetler içermektedir. Hatta bu yetkiler örneğin Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nun ek-7'nci maddesinde tanınan önleyici istihbarata ilişkin hükümden dahi daha geniş muafiyetler sağlamaktadır. Hiçbir AB üyesi ülkede bu denli sınırsız muafiyet tanıyan bir istisna hükmü yer almamakta, aksine muafiyetler temel hak ve özgürlükler kapsamında mümkün oldukça dar tutulmaktadır.

Söz konusu madde, diğer maddelerdeki hakkın özünü ortadan kaldıran geniş istisnalara ek olarak, tasarının önceki kısımlarında tanır görüldüğü bütün hakları adeta genel bir istisna parantezine alıp, bir kez de kategorik biçimde iptal etmektedir. Düzenleme sayesinde tasarı çerçevesinde getirilen kuralların hiçbiri “esas olarak” kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanmayacak olup, istisnai olarak uygulanacak bir hal almıştır. Yani kanun tasarısı bu haliyle, tam da amaçlandığı üzere, özel kişi ve kurumlara sınırlı olarak uygulanabilecektir.

Hukuki düzenlemelerde istisna, esas hükme ayırksı durumlar olduğu için mümkün oldukça somut bir biçimde ve esas hükmün anlamını bozmayacak içerikte

olmalıdır. Aksi taktirde esasen korunmak istenen menfaatin, istisna karşısında bir anlam ifade etmesi beklenemez.

Tasarı bireyi korumak için özel sektöre kısıtlamalar getirmekte, oysa aynı dengeyi birey-devlet arası ilişkide gözetmeksizin, Anayasa'nın 20/3. maddesinde kişisel verilerin korumasının temel bir insan hakkı olarak düzenlenmiş olmasına ve Anayasa Mahkemesi'nin içtihatlarının da bu doğrultuda olmasına rağmen, devlet kuruluşlarının bu kısıtlamalardan muaf olmasına sebebiyet verebilecek istisnalar öngörmektedir.

Anayasanın orantılılık ilkesinin göz önünde bulundurulması önerilmektedir. Kamu kurumları bireylerin kişisel verilerinin en çok kullanıldığı yerlerdir. Yer verilen geniş istisnalar kamu kurumlarının kişisel veri işlemesine zemin hazırlamakta ve bu durum bireylerin kişisel verileri için gereğinden fazla risk yaratmaktadır.

2. fıkranın (c) ve (d) bendi de yukarıda belirtilen aykırılıkları içermektedir. Bu denli soyut ve geniş bir istisna kanunun varlığını sorgulatacak niteliktedir.

Alenileştirmeye ilişkin dile getirilen hususlar bu madde için de geçerlidir.

TASARIDA YER ALMAYAN EKSİK HUSUSLAR

Tasarı'da yer almayan ancak AB Regülasyon Tasarısında yer alan kavramlardan biri takma adlı veri (pseudonymous data) kavramıdır. Kavram özetle şunu ifade etmektedir: "takma adlı veri" ek bilgiler kullanılmadan belirli bir veri sahibi ile ilişkilendirilemeyen ve söz konusu ek bilgilerin ayrı olarak, ilişkilendirilmeyi önleyici önlemler altında saklandığı kişisel veriler anlamına gelmektedir. Eğer veri sorumlusu tarafından işlenen veri, sorumlunun bir kişiyi doğrudan belirlemesine izin vermiyorsa ya da takma adlı veri oluşturuyorsa, veri sorumlusu yalnızca bu kanuna uyumluluk sağlamak için ilgili kişiyi belirlemek amacıyla söz konusu ek bilgileri alamaz ya da işleyemez. Tek başına kullanıldığında, herhangi bir ek bilgi olmadan, bir bireyi tanımlayamayan ancak en fazla bireyleri tanımlamadan birbirinden ayırabilen veriler gibi veri tipleri de koruma gerektirmektedirler. Çünkü bu veriler ile tekrar tanımlayabilme mümkün hale gelmektedir. Ancak veri sorumlularının alacağı yeterli organizasyonel ve teknik önlemler verinin dolaylı olarak tanımlayabilir kalmasını sağlamaktadır.

Direktifte takma adlı veri olarak adlandırılan bu tür kişisel veriler risk bazlı yaklaşım ve sorumluluk açısından iyi bir örnektir. Çünkü verinin takma adlı veri olarak kalmasını sağlamak amacıyla veri sorumlusu verilerin tamamen ilişkilendirilebilir hale gelmesini engellemek amacıyla gereken tüm makul önlemleri almak zorunda kalacaktır. Takma adlı veri, kişisel veriyi anonim hale getirmeyip bir kimliksizleştirme yöntemi

olarak, veri odaklı inovasyon açısından da son derece önemli olup, veri sorumlusu olarak karşımıza çıkacak KOBİ'lere ve genç girişimcilere veri işlemek açısından fayda sağlayacaktır. Takma Adlı Veri tanımı Madde 3'te yer alan tanımlara eklenmelidir.

Tasarıda yer almayan bir diğer husus, aracı hizmet sağlayıcılarıdır. Aracı hizmet sağlayıcılar, internet üzerinde sundukları hizmetler vasıtası ile üçüncü tarafları bir araya getirmekte ya da taraflar arasındaki işlemleri kolaylaştırmaktadırlar. Aracı Hizmet Sağlayıcılar, üçüncü tarafların internet üzerinde sundukları içerik, ürün ve hizmetlere yer sağlamakta, iletmekte ve endekslemektedirler.

Aracı Hizmet Sağlayıcılara ilişkin İstisnalar: Aracı hizmet sağlayıcılar, hizmet sundukları elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek veya bu içerik veya içeriğe konu mal ve hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin veya durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerle, 1/541 esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'na muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

12.02.2016
Mizgin Irgat
Bitlis

MUHALEFET ŞERHİ

1/541 Esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'na ilişkin Adalet Komisyonu muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın ilk görüşmesi 27.1.2016 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonunda yapılmıştır. Komisyonda Tasarı'nın özellikle temel hakların korunması, oluşturulacak kurulun tarafsızlığı ile teknik düzenlemelerin uygulamada farklı yorumlara yol açmayacak biçimde ele alınarak yeniden düzenlenmesi amacıyla alt komisyona havale edilmesi kararlaştırılmış ancak alt komisyonda yapılan değişiklikler bu gayeye hizmet eder yeterlilikte olmamıştır. Tasarının adalet Komisyonundaki nihai görüşmesinde de söz konusu eksiklikler tam manasıyla giderilmemiştir.

TASARININ GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Anayasa'nın 20'nci maddesinin 3. fıkrası; "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." Hükmünü amirdir.

Kişisel verilerin korunması Anayasa'da düzenlenmiş temel bir haktır. Bu konuda bugüne kadar çerçeve bir yasa düzenlenmemiş olsa da iç hukukumuzda çeşitli alanlarda yapılmış dağınık düzenlemeler bulunmaktadır. Türkiye, kişisel verilerin izinsiz paylaşıldığı, yasal olmayan dinleme ve izlemelerle, özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiği bir ülke durumundadır. İnsanlar telefonda, işte ve evde dinlenildikleri, hastane, vergi, noter, telekomünikasyon ve benzeri resmi ya da özel veri işleyicileri ile muhatap olduklarında kendilerine ait kişisel bilgilerin kaydedildiği kuşkusuyla ve endişesiyle yaşamaktadır.

Toplumda bir korku imparatorluğuna dönmüş olan bu durumun, süratle onarılmasını zorunlu görmekteyiz.

Nitekim Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamemizde, "Bilgi güvenliğinin sağlanması stratejik öneme sahip olup; bilgiye erişimin, paylaşılmasının ve korunmasının güvenliği için gerekli hukuki, kurumsal ve teknolojik altyapı oluşturulacaktır. Kişisel, kurumsal ve ulusal bilgilerin güvenliğinin sağlanmasında yönetici, kullanıcı, üretici, satıcı, uygulayıcı, denetleyici ve düzenleyici tarafların sorumluluk içinde hareket etmesi sağlanacaktır.

Ülkemizde, özellikle sosyal güvenlik, adres, kimlik, seçmen, vergi kayıtları gibi kritik kişisel verileri, bilgi ve belgeleri işleyen, sunan ve saklayan kamu görevlileri ile bankalar, finans kuruluşları, elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları, noterler vb gibi önemli bilgi işleyen, taşıyan ve saklayan kuruluşların bilgi ve iletişim güvenliğini temin edecek bir altpapıya sahip olmaları sağlanacaktır.

Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanması engellenecek ve vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatının gizliliğini teminat altına alan koruyucu tedbirler alınacak, faillerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulması sağlanacaktır” denilmektedir.

Bu tasarının yasalaşması ile Anayasal bir zorunluluk yerine gelirken bir taraftan da diğer kanunların uygulanması sırasında yaşanan sıkıntıların, tereddütlerin ve karmaşanın da son bulması “Kişisel Verilerin Korunması” hususunun bir çerçeve düzenlemeye kavuşturulması beklenmektedir.

Bununla birlikte;

Tasarıya bakıldığında bir Anayasal temel hakkın ifası bakımından ve tasarıda yer verilen amaç bakımından düzenleme yerinde olmakla birlikte; gerek oluşturulan normlar, gerekse de teşekkül ettirilen Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Kuruluna ilişkin düzenlemeler, temelde kanun tasarısının amacı ve temel ilkelerinde belirtilen kişisel verilerin korunması anlayışından uzaklaştığı, istisnaların yer yer muğlak ifadelerle uygulamada tereddütlere yol açabilecek ve farklı uygulamaları beraberinde getirebilecek bir nitelik arz ettiği, bir temel hakkın tesisi için düzenleme yapılırken vatandaşların başka bir hakkının ihlaline de sebep olabileceği anlaşılmaktadır.

Kurulması öngörülen Kişisel Verileri Koruma Kurumunun tarafsızlığı ana unsurlardan birisi olmakla birlikte, Kurum karar organı olarak teşekkül ettirilen Kurul üyelerinin nitelikleri ve seçilmeleri başta olmak üzere bazı hususlar tarafsızlık ilkesi ile uyusmamaktadır. Yine Tasarının bütününde tam olarak ne yapılmak istendiğinin, kurumun görev, yetki ve sorumluluğuna dair kafa karışıklıklarının olduğu, teşkilat, personel ve kadro düzenlemesinden kaynaklı sorunlar bulunduğu görülmüştür.

Düzenlemenin uluslararası sözleşmeler ve yabancı ülke düzenleme ve uygulamaları dikkate alınarak yapılmış olması sebebiyle yer yer tercümelerden kaynaklı uyumsuzluk ve belirsizlikler bulunmaktadır.

TASARININ MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

İç hukukumuzdaki yetersizlik nedeniyle maddelerin de diğer ülkelerdeki uygulamalar dikkate alınarak düzenlendiği görülmektedir.

1,2 ve 3.maddelerde amaç, kapsam ve tanımlar düzenlenmiş olup amaç Anayasa'nın 20. Maddesinin 3. Fıkrasına paralel şekilde düzenlenmiş, kapsamda belirtilen “veri kayıt sisteminin parçası olmayan” ancak depolanan kişisel verilerin durumu açıklığa kavuşturulmamış, ayrıca Tasarı içinde yer alan bazı kavramlar kendi maddesi içinde yeterince ayrıntılandırılmadığı gibi tanımlar içinde de yer verilmemiştir. Bu nedenle bazı kavramlar tasarının tümüne bakıldığında belirsizliğini korumakta ve uygulamada aksaklıklara sebep olabilecek niteliktedir. Veri kayıt sisteminin parçası olmayan ancak bir şekilde toplanan kişisel verilerin korunması önemli bir konu olmakla birlikte kapsam dışındadır. Komisyon görüşmeleri sırasında örneğin avukat, doktor, vb.nde toplanan verilerin genel hükümler ve ceza kanunu çerçevesi içinde konulabileceği ve değerlendirilebileceği ifade edilmiştir. Ancak bu konunun Tasarıda kişisel verilerin

korunması doğrultusunda açıklığa kavuşturulmamış olması, ileride telafisi imkansız istismların ortaya çıkmasına yol açabilecektir.

“Açık rıza” tasarının en önemli kavramı olup, açık rızanın nasıl ve hangi araçlarla verilebileceği belirli değildir. Tasarının bir çok maddesinde atıf yapılan bu kavramın kişi iradesini istismar edecek boşluklar bırakılmadan netleştirilmesi gerekmektedir.

4.madde kişisel verilerin işlenmesindeki genel ilkeleri belirlemiş olup bu maddeye ilgililerin haklarında yapılan işlemlere ilişkin olarak bilgilendirilmesi ve bu yönüyle açıklığa dair bir ilkenin de konulması gerekmektedir. Her ne kadar ilerleyen maddelerde bu yönde hükümler olsa da “temel ilkeler” arasında yer alması açıklık ve bilgi edinme hakkının gereği olarak değerlendirilmektedir.

5, 6, 7, 8 ve 9. maddelerde kişisel verilerin işlenme şartları, özel nitelikli veriler ve işlenme şartları, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin üçüncü kişilere ve yurtdışına aktarılması hususları düzenlenmiştir. 5. Maddedeki fiili imkansızlık meselesi ileride bu maddeye atıf yapan maddeler de dikkate alındığında belirsizlik oluşturmakta ayrıca 2.fıkranın (f) bendinde yer alan veri sorumlusunun meşru menfaati kavramı belirsiz ve istismara açık bir hüküm niteliğindedir.

6. Maddede özel nitelikli kişisel verilerin neler olduğu sayılmış olmakla birlikte hem sayılan hususlar mahiyeti itibariyle birbiriyle denk değildir, hem de bu özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesini gerektirecek durumun ne olabileceği, hangi durumun bu bilgilerin işlenmesi için zorunluluk getireceği konusu net değildir. Madde ile insanların dini, mezhebi, etnik kökeni, siyasi görüşü, felsefi inancı, cinsel tercihi gibi bilgilerin işlenebilecek olması, bu kanunun amaçta ve temel ilkelere belirtilen esasların aksine bir fişleme kanunu mu olduğu sorusunu akla getirmektedir. O sebeple bu maddenin, koruma yaparken bir yandan da istismara yol açmayacak ve hiçbir tereddüde yer vermeyecek şekilde yeniden yazılması zorunludur.

6, 7, 8 ve 9. Maddelerde yer verilen “yeterli önlemler” gibi belirsizliğe yollama yapan kavramların içinin doldurulması, ayrıca saklı tutulan diğer kanunlardaki hükümlere genel olarak atıf yapmak yerine, hangi hükümler bu kanunun amacına uygun olarak saklı tutulacaksa onların kanun tasarısında tadat edilmesi gerekmektedir.

10, 11 ve 12. Maddeler haklar ve yükümlülükleri düzenlemiştir. 10. madde ile veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü düzenlenmiştir. Her ne kadar veri sorumlusu tanımlarda kısaca tarif edilmişse de veri sorumlusu konusu kendisine atfedilen görev ve sorumluluk dikkate alındığında ayrıntılandırılmaya muhtaçtır.

Kim olduğu, hiyerarşideki bağlılık ilişkisi, yetki devri yapıp yapamayacağı, kamu ya da özel sektörde, sivil toplum kuruluşlarındaki yapılanmaları ile sorumlulukları, ayrıca özel bir cezai sorumluluk ya da muafiyeti, kendilerine yapılan isnat ve iftiraya karşı korunması ve benzeri hususlardaki eksiklikler, bunun ayrı bir madde olarak düzenlenmesini gerekli kılmaktadır.

Tasarıda, bazı bilgilerin kişiler tarafından rızaen açıklansa bile zincirleme olarak başkalarının bilgilerinin açığa çıkması ve işlenmesi durumunu da ortaya çıkarabileceği

durumlarda diğerk kişilerin hakkını koruyan bir hususa yer verilmemiştir. Yine yurtdışına bilgi aktarımı meselesi kişisel bir tercih olmakla beraber milli güvenlik meselesi boyutuyla da değerdendirilmelidir. Geçmişte ölkemizde yaşanan “gen” transferi girişimleri dikkate alındığında yurt dışına bilgi aktarımı konusu daha korumalı hale getirilmelidir.

13, 14, 15 ve 16. Maddeler başvuru, şikayet ve sicille ilgilidir. 17 ve 18. Maddelerde ise suçlar ve kabahatlerle ilgili hususlar düzenlenmiştir. Bu bölümlerde meriyette olan ceza, tazminat ve disiplin hükümleri de dikkate alındığında fiil, müeyyide gibi hususlarda birliktelik oluşturacak düzenlemelerin veya değışikliklerin de yapılması, yargının karar vermede bu güne kadar tereddüde düştüğü konularda yol gösterici olma adına çerçeve bir düzenleme olması gerekmektedir.

16’ncı maddede öngörölen veri sorumluları siciline kayıt zorunluluğuna Kurulca objektif kriterler getirilmek suretiyle istisna getirilebileceğine ilişkin hükmün değıştirilmesi gerekmektedir. Şöyle ki Kurula bu denli hassas bir konuda geniş bir yetki verilmesi yerine söz konusu istisnaların Kanunda açıkça ifade edilmesi uygun olacaktır.

19 - 26. maddeler ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat düzenlenmektedir.

Tasarının 19’uncu maddesinde idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisi olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kurulacağından bahsedilmiştir. 21’inci maddede ise Kurumun karar organının Kişisel Verileri Koruma Kurulu olduğu ifade edilmiştir. Yedi kişilik söz konusu Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulunca atanırken üç üyenin ise Cumhurbaşkanınca atanır olması izaha muhtaçtır. Nitekim Tasarının 30’uncu maddesiyle 5018 sayılı Kanununa ekli III sayılı cetvele eklenen anılan Kurum, düzenleyici ve denetleyici kurumlarla aynı kategoride değerdendirilmiştir. Ancak bu atamalar diğerk düzenleyici ve denetleyici kurumlarda kurul üyeliklerine yapılan atamalardan farklı bir usuldür.

Kurul üyelerinin tamamının, başkan ve ikinci başkanın Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından seçiliyor olması, Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Cumhurbaşkanının Anayasa’da verilen seçim görevleri dışında bu yönde bir görevi yokken bu düzenlemeyle yeni bir uygulama getiriliyor olmasını doğru bulmuyoruz. Uluslararası normlar ve uygulamalar da dikkate alındığında sadece Kurumun işleyişinin değil Kurul üyelerinin seçiminin de Kurumun görevleri, tarafsızlık ve bağımsızlığıyla uyumlu olması gerekmektedir.

Seçilecek Kurul üyelerinin sadece kamu veya özel sektörde on yıl çalışmış olma şartı yeterli değildir. Kritik bir görev ifa edecek bu Kurumun karar organında görev yapacak üyelerin belirli bir birikime sahip olmaları, eğitim düzeylerinin Kurumun görev, yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olması, deneyimlerinin de yine bu işlerle ilgili olarak edinilmiş olması gerekmektedir. Kurul üyelerinin başta öğrenim şartları olmak üzere tüm nitelikleri ve atama kriterleri somutlaştırılmalıdır. Kurumun görev alanının hukuk ve mühendislik ile ilgili olması sebebiyle Kurul üyelerinin bir kısmının bu alanlardan olma zorunluluğu getirilmesi, ayrıca tarafsızlık ve bağımsızlığı desteklemek adına üyelerin Yargıtay ve Danıştay’ın, TÜBİTAK, YÖK, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve TOBB’un kendi aralarından seçecekleri üyelerden teşekköl etmesi yerinde olacaktır. Ayrıca Kurum

başkan yardımcısı ve daire başkanlarının atama kriterlerine de ayrıntılı bir şekilde düzenlemede yer verilmelidir.

Kurulması öngörülen Kurumun "ilişkili kuruluş" statüsünde olması öngörülmektedir. İlişkili kuruluş statüsünde bulunan kurumlar, her ne kadar merkezi idareden ayrı bir konuma ve özelliğe sahip olsalar da, Anayasa'nın 123'üncü ve bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kuruluşların teşkilatlanmalarına ilişkin esas ve usullerin düzenlendiği 3046 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde bir bütün olduğu belirtilen "idare" kapsamında yer almaktadırlar.

3046 sayılı Kanunun "Bağlı ve ilgili kuruluş birimleri" başlıklı 33 üncü maddesinde de, bağlı ve ilgili kuruluşlardaki danışma, denetim ve yardımcı birimlerin görevlerinin, bakanlık merkez teşkilatındaki benzer birimlerin görevleri esas alınarak kanunla belirleneceği hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca, ödenekler hizmet birimlerine tahsis edilmekte yani, birimlere harcama yapma yetkisi verilmekte olup, bahsedilen Kanunun 4'üncü ve 7'nci maddelerinde de, kamu idarelerinin görev, yetki ve sorumluluklarının, ilgili kanunlarında açık olarak tanımlanacağı ve kaynakların dağıtımında esas alınacağı belirtilmiştir.

Taslakta kurumun hizmet birimlerine genel olarak değinilmekle yetinildiği ve bunların görevlerine ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği, Taslağa ekli Kurum personelinin gösterildiği Cetvelde de bu birimlere tahsis edilecek kadroların isimlendirilmeden görev unvanlarının düzenlendiği görülmektedir. Sadece 25 inci maddenin (1) numaralı fıkrasında yapılan düzenlemeden ve Taslağın ekinde yer alan Kadro Cetvelinden zımnen Kurumda Başkanlık, Başkan Yardımcılığı, Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği bulunacağı anlaşılmaktadır.

Görüleceği üzere, hem Taslağın 25 inci maddesinde, kurumun hizmet birimlerine ve bunların görev, yetki ve sorumluluklarına yer verilmemiş, hem de bu maddede atıfta bulunulan Daire Başkanlıklarının görevleri tanımlanmadığı gibi Kadro Cetvelinde de isimlendirilmeden kadro unvanları düzenlenmiştir.

Oysa konuya ilişkin, emsal yargı kararları da dikkate alınarak söz konusu Kurumun bünyesinde yer alması planlanan hizmet birimlerinin ve bunların görev, yetki ve sorumlulukları ile teşkilat yapısına uygun kadroların kanunda açıkça gösterilmesi gerekmektedir.

Tasarının 26 ve 27. Maddelerinde uzman ve uzman yardımcılığı ile kurum personelinin mali ve sosyal hakları düzenlenmektedir.

Bir kariyer meslek olarak düzenlenen Kişisel Verileri Koruma Uzman ve Uzman Yardımcılığına atanacaklarda aranacak şartların, genel hükümlerle birlikte kurumun görev alanı ile uyumlu öğrenim ve diğer niteliklerin bu kanunda yer alması gerekirdi.

Diğer taraftan Kanun Tasarısı ile Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline yapılacak ödemelerin, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemelerle aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesi öngörülmektedir.

Ancak, 375 sayılı KHK'nın söz konusu maddesi 666 sayılı KHK ile düzenlenmiş olup, bu maddeye ilişkin olarak açılan davalarda ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddialarından Anayasa Mahkemesine intikal edenler konusunda, iptal kararları verilmektedir. Anayasa Mahkemesi, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin dava konusu edilen ibarelerin iptalini, 666 sayılı KHK'nın dayandığı Yetki Kanununun personele ilişkin mali hakların düzenlenmesine imkan vermediği gerekçesine dayandırmıştır. Bu çerçevede, söz konusu maddede yer alan “uzman unvanlı meslek personeli” ibareleri iptal edilmiştir.

Bu itibarla, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin bazı hükümlerinin veya tamamının iptalinin de ilerleyen zamanda söz konusu olabileceği düşünülerek, Kişisel Verileri Koruma Kurumunun personelinin özlük haklarının bu maddeye atıf yapmadan, bu kanunda tadat edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan kanun ile toplam kadro sayısını geçmemek üzere Kurul kararı ile kadrolarda değişiklik yapılabileceği ifade edilmekte olup, bu hüküm kanunla ya da Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulması mümkün olabilecek teşkilatlar çerçevesinde ihdas edilebilecek kadro ünvanlarının da Kurul kararı ile yapılabileceği bir durumu ortaya çıkartmaktadır ki bu hükmün de belirtilen çerçevede düzeltilmesi zorunlu bulunmaktadır.

28-31'inci maddelerde çeşitli hükümler düzenlenmiş, bir de geçici maddeye yer verilmiştir. Bu kapsamda istisnalar, kurum bütçesi, değiştirilen ve eklenen hükümler ve yönetmelik çıkarma yetkisine yer verilmiştir.

Özellikle istisnaların Tasarının geneline ilişkin değerlendirmede de vurgulandığı gibi bu kanunun amacı ve temel ilkelerini geçersiz kılabilecek şekilde geniş tutulmasının, bu kanunun kişisel bilgilerin yasa yoluyla yayılmasına yol açabileceği endişesini oluşturmaktadır. Bu nedenle istisnaların somuta irca edilerek yazılması yerinde olacaktır.

Ayrıca bu güne kadar muhtelif yasa ve yasanın verdiği yetkiye dayanarak alt düzenleyici işlemlerle yapılmış ve bu kanuna da uygun olan uygulamaların bu kanuna uygun hale getirilmesi sırasında korunması, uygun olmadan kaydedilen verilerin ise mutlaka yenilenmesi gerekmektedir.

Tasarıda önemli bir eksiklik de çocuklara ilişkin koruyucu bir düzenlemenin yer almamış olmasıdır. Bu nedenle Avrupa Parlamentosu ve Konsey Genel Veri Koruma Tüzüğünde de belirtilen çocuğun kişisel verilerinin işlenmesi hususunda, işlemeye ilişkin rızanın, çocuğun velisi veya vasisi tarafından verilmesi ve onaylanması durumunda verilmiş olacağı bir hukuka uygunluğun düzenlenmesi yerinde olacaktır.

SONUÇ

Adalet Komisyonunda kabul edilen 1/541 Esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısını Anayasal bir temel hakkın yerine getirilmesi ve amacı bakımından olumlu değerlendirmekle birlikte, geneline ve maddelerine ilişkin olarak yukarıda yer verilen hususların düzeltilmeden, bu şekli ile yasalaşmasına karşı olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Celal Adan
İstanbul

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU
TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,

b) Anonim hale getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesini,

c) Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU
TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,

b) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

c) Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel ilkeler

MADDE 4- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.

c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.

ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 5- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel ilkeler

MADDE 4- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.

c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.

ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 5- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmenin zorunlu olması.

f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni,

siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel veriler, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemler alınmaksızın hiçbir şekilde işlenemez.

(3) Özel nitelikli kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(4) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın özel nitelikli kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Siyasi parti, vakıf, dernek veya sendika gibi kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tabi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla kendi üyelerine ve mensuplarına yönelik verileri işlemesi.

c) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

ç) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.

d) Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmenin zorunlu olması.

f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni,

siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aşağıdaki hallerde işlenebilir:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

(4) Özel nitelikli kişisel veriler, ikinci ve üçüncü fıkrada sayılan hallerde, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şartıyla işlenebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hale getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması

MADDE 8- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın üçüncü kişilere aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

Kişisel verilerin yurtdışına aktarılması

MADDE 9- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurtdışına aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler, 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

a) Yeterli korumanın bulunması,

b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurtdışına aktarılabilir,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi

MADDE 7-(1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hale getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kişisel verilerin aktarılması

MADDE 8- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması

MADDE 9- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler, 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

a) Yeterli korumanın bulunması,

b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri,

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması halinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri,

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması halinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurtdışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri,

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri,

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,

ç) Yurtiçinde veya yurtdışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması halinde bunların düzeltilmesini isteme,

e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,

f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,

g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması halinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarına sahiptir.

Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler

MADDE 12- (1) Veri sorumlusu;

a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,

c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,

c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,

ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,

e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,

f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,

g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarına sahiptir.

Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler

MADDE 12- (1) Veri sorumlusu;

a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,

c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve kendi şahsi çıkarları için kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi halinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Sicil

Veri sorumlusuna başvuru

MADDE 13- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.

(2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi halinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması halinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Kurul şikâyeti

MADDE 14- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetinde bulunabilir.

(2) 13 üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.

(3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Veri Sorumluları Sicili

Veri sorumlusuna başvuru

MADDE 13- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.

(2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Kurul şikâyeti

MADDE 14- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetinde bulunabilir.

(2) 13 üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.

(3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları

MADDE 15- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

(2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.

(3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, veri sorumlusu Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri onbeş gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

(4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.

(5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması halinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

(6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi halinde, Kurul bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması halinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

(7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması halinde, veri işlenmesinin veya verinin yurtdışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.

(2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Sicile kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları

MADDE 15- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

(2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.

(3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, veri sorumlusu Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri on beş gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

(4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.

(5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

(6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde, Kurul bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

(7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.

(2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler gözönüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Sicile kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.

(3) Sicile kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:

a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.

c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.

ç) Kişisel verilerin aktarılabilceği alıcı veya alıcı grupları.

d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.

e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.

f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhal Başkanlığa bildirilir.

(5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ncı madde hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hale getirmeyenler Türk Ceza Kanununun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

Kabahatler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk Lirasından 100.000 Türk Lirasına kadar,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.

(3) Veri Sorumluları Siciline kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:

a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.

c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.

ç) Kişisel verilerin aktarılabilceği alıcı veya alıcı grupları.

d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.

e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.

f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.

(5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ncı madde hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

Kabahatler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk Lirasından 1.000.000 Türk Lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk Lirasından 1.000.000 Türk Lirasına kadar,

ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk Lirasından 1.000.000 Türk Lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

(4) İlgililer, Kurulca verilen idari yaptırım kararlarına karşı idare mahkemelerinde dava açabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

**Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat
Kişisel Verileri Koruma Kurumu**

MADDE 19- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum Başbakanlıkla ilişkilidir.

(3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.

(4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

Kurumun görevleri

MADDE 20- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

**Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat
Kişisel Verileri Koruma Kurumu**

MADDE 19- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum Başbakanlıkla ilişkilidir.

(3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.

(4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

Kurumun görevleri

MADDE 20- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,

b) İhtiyaç duyulması halinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle işbirliği yapmak.

c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, toplantılara katılmak.

ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

MADDE 21- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, yedi üyeden oluşur. Kamu veya özel sektörde en az on yıl görev yapanlar arasından Bakanlar Kurulunca dört, Cumhurbaşkanınca üç üye seçilir.

(3) Üyelerin, en az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmaları ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

(4) Kurul üyeliğine seçileceklerin muvafakatleri aranır.

(5) Kurul Başkan ve İkinci Başkanı, üyeler arasından Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(6) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Süresi biten üyelerin yerine bir ay içinde seçim yapılır ve yeni

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,

b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak.

c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak.

ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

MADDE 21- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, yedi üyeden oluşur. Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(3) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.

b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.

c) Herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak.

ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

üyelerin seçilmesine kadar eski üyeler görevlerine devam eder. Üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması halinde, bir ay içinde seçim yapılır. Bu şekilde seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(7) Seçilen üyeler ilk toplantının başında aşağıdaki şekilde yemin ederler:

“Görevimi tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.”

(8) Üyeler, kanunlarda belirlenenler dışında resmi veya özel başka bir görev alamaz ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamazlar.

(9) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir.

(10) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(11) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak onbeş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hallerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

(4) Kurul üyeliğine seçileceklerin muvafakatleri aranır. Üye seçiminde, Kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimi bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

(5) Kurul Başkan ve İkinci Başkanı, üyeler arasından Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(6) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, bir ay içinde seçim yapılır. Bu şekilde seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(7) Seçilen üyeler Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda “Görevimi Anayasaya ve kanunlara uygun olarak, tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ederler. Yargıtaya yemin için yapılan başvuru acele işlerden sayılır.

(8) Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

(9) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(10) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(11) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(12) Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.

b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.

c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.

ç) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.

d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.

e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.

f) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.

g) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek.

ğ) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.

h) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.

ı) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak.

i) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.

b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.

c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.

ç) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.

d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.

e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.

f) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak.

g) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak.

ğ) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.

h) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek.

ı) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.

i) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.

j) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak.

k) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.

l) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kurulun çalışma esasları

MADDE 23- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul, en az beş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Kurul üyeleri çalışmaları sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

(6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

(7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Başkan

MADDE 24- (1) Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kurulun çalışma esasları

MADDE 23- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul, en az beş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Kurul üyeleri çalışmaları sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

(6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

(7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Başkan

MADDE 24- (1) Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarını idare etmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek.

c) Başkan Yardımcısını, Daire Başkanlarını ve Kurum personelini atamak.

ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.

f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak.

g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.

ğ) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.

h) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

Başkanlığın oluşumu ve görevleri

MADDE 25- (1) Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık, dördüncü fıkrada sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir. Daire başkanlıklarının sayısı yediyi geçemez.

(2) Başkan tarafından, Kuruma ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere bir Başkan Yardımcısı atanır.

(3) Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanları; en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, on yıl süreyle kamu hizmetinde bulunan kişiler arasından Başkan tarafından atanır.

(4) Başkanlığın görevleri şunlardır:

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarını idare etmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek.

c) Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personelini atamak.

ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.

f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak.

g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.

ğ) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.

h) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

Başkanlığın oluşumu ve görevleri

MADDE 25- (1) Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık, dördüncü fıkrada sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir. Daire başkanlıklarının sayısı yediyi geçemez.

(2) Başkan tarafından, Kuruma ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere bir Başkan Yardımcısı atanır.

(3) Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanları; en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, on yıl süreyle kamu hizmetinde bulunan kişiler arasından Başkan tarafından atanır.

(4) Başkanlığın görevleri şunlardır:

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak.
- b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekretarya işlemlerini yürütmek.
- c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek.
- ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.
- d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.
- e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak.
- f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak.
- g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak,
- ğ) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak.
- h) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.
- ı) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek.
- i) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek.
- j) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak.
- k) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.
- (5) Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak.
- b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekretarya işlemlerini yürütmek.
- c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek.
- ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.
- d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.
- e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak.
- f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak.
- g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak.
- ğ) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak.
- h) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.
- ı) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek.
- i) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek.
- j) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak.
- k) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.
- (5) Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları

MADDE 26- (1) Kurumda, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlardan 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı kadrosuna atanana bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır.

Personele ve özlük haklarına ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Kurum personeli, bu Kanunla düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Kanuna tabidir.

(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

(3) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine tabidir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanana bu görevleri sona erenler veya bu görevlerinden ayrılma isteğinde bulunanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık, derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınır. Bunlardan bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevlerde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları

MADDE 26- (1) Kurumda, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlardan 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı kadrosuna atanana bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır.

Personele ve özlük haklarına ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Kurum personeli, bu Kanunla düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Kanuna tabidir.

(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

(3) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine tabidir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanana bu görevleri sona erenler veya bu görevlerinden ayrılma isteğinde bulunanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık, derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınır. Bunlardan bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevlerde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atananların, önceki kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin kesilmesi kendilerine kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirmez. Bu durumda olanların kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesi gereken hizmet süreleri, Kurul Başkanı ile Kurul üyesi olarak geçen hizmet süreleri ile birleştirilir ve emeklilik ikramiyesi ödenecek süre olarak değerlendirilir.

(4) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahalli idarelerde, mahalli idarelere bağlı idarelerde, mahalli idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde görevli memurlar ile diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurumda görevlendirilebilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin, Kurumda geçirdikleri süreler, kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Bu şekilde görevlendirilenlerin sayısı Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde onunu aşamaz ve görevlendirme süresi iki yılı geçemez. Ancak ihtiyaç halinde bu süre bir yıllık dönemler halinde uzatılabilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atananların, önceki kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin kesilmesi kendilerine kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirmez. Bu durumda olanların kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesi gereken hizmet süreleri, Kurul Başkanı ile Kurul üyesi olarak geçen hizmet süreleri ile birleştirilir ve emeklilik ikramiyesi ödenecek süre olarak değerlendirilir.

(4) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelere bağlı idarelerde, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde görevli memurlar ile diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurumda görevlendirilebilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin, Kurumda geçirdikleri süreler, kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Bu şekilde görevlendirilenlerin sayısı Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde onunu aşamaz ve görevlendirme süresi iki yılı geçemez. Ancak ihtiyaç hâlinde bu süre bir yıllık dönemler hâlinde uzatılabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(5) Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Toplam kadro sayısını geçmemek üzere 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla unvan ve derece değişikliği yapma, yeni unvan ekleme ve boş kadroların iptali Kurul kararıyla yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hallerde uygulanmaz:

a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklere uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.

b) Kişisel verilerin anonim hale getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin milli savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbarî faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama ve infaz mercileri ile disiplin soruşturma ve kovuşturma makamları tarafından ilgili kanun hükümleri uyarınca işlenmesi.

(2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Sicile

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(5) Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Toplam kadro sayısını geçmemek üzere 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla unvan ve derece değişikliği yapma, yeni unvan ekleme ve boş kadroların iptali Kurul kararıyla yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hallerde uygulanmaz:

a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklere uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.

b) Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbarî faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

(2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri aşağıdaki hallerde uygulanmaz:

a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi için gerekli olması.

Kurumun bütçesi ve gelirleri

MADDE 29- (1) Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Kurumun gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları.

b) Kurula ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler.

c) Alınan bağış ve yardımlar.

ç) Gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler.

d) Diğer gelirler.

Değiştirilen ve eklenen hükümler

MADDE 30- (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı Cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu”

(2) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kişilerin” ibaresi “Kişisel verinin, kişilerin” şeklinde, “bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri aşağıdaki hallerde uygulanmaz:

a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

Kurumun bütçesi ve gelirleri

MADDE 29- (1) Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Kurumun gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları.

b) Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler.

c) Alınan bağış ve yardımlar.

ç) Gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler.

d) Diğer gelirler.

Değiştirilen ve eklenen hükümler

MADDE 30- (1) 5018 sayılı Kanununun eki (III) sayılı Cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu”

(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kişilerin” ibaresi “Kişisel verinin, kişilerin” şeklinde; “bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır” ibaresi “olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hükmüne göre cezalandırılır” ibaresi “olması durumunda birinci fıkraya uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“f) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.”

(4) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- (1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin kişisel verileri işlenebilir.

(2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve finansmanı amacıyla Bakanlık, birinci fıkraya kapsamında elde edilen verileri olarak işleyebilir.

(3) Bakanlık, ikinci fıkraya gereğince toplanan ve işlenen verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

(4) Kişisel sağlık verisi kaydı tutulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, bu Kanun uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) 5237 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “çocukları” ibaresi “çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve” ibaresi “veya” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

“(4) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

(5) 5237 sayılı Kanuna 245 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 245/A maddesi eklenmiştir.

“Yasak cihaz veya programlar

MADDE 245/A- (1) Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

(6) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığıının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(7) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- (1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir.

(2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkrada kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir.

(3) Bakanlık, ikinci fıkrada gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

(4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, bu Kanun uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığıının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun

yayımlı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyeleri seçilir ve Başkanlık teşkilatı oluşturulur.

(2) Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Sicile kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirilir. Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhal silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir.

(4) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.

(6) İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen bir üye altı yıl; diğer dört üye ise dört yıl görev yapar.

(7) Kuruma bütçe tahsis edilene kadar;

a) Kurumun giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

b) Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Başbakanlıkça sağlanır.

(8) Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekretarya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun

yayımlı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyeleri seçilir ve Başkanlık teşkilatı oluşturulur.

(2) Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirilir. Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhal silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(4) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.

(6) İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen bir üye altı yıl; diğer dört üye ise dört yıl görev yapar.

(7) Kuruma bütçe tahsis edilene kadar;

a) Kurumun giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

b) Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Başbakanlıkça sağlanır.

(8) Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekretarya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ CETVEL

(1) SAYILI CETVEL
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU
KADRO LİSTESİ

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	7
GİH	Hukuk Müşaviri	1	1
GİH	Hukuk Müşaviri	3	3
AH	Avukat	6	4
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	5	10
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	7	20
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı	9	60
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	6	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	9	2
GİH	Memur	5	5
GİH	Memur	7	5
GİH	Memur	9	5
GİH	Memur	11	5
GİH	Memur	13	5
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	5
GİH	Sekreter	5	3
GİH	Sekreter	8	7
GİH	Santral Memuru	9	1
GİH	Şoför	11	4
TH	Teknisyen	6	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	9	2
YH	Hizmetli	11	10
	TOPLAM		195

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ CETVEL

(I) SAYILI CETVEL
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU
KADRO LİSTESİ

SINIF	UNVAN	DERECE	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	7
GİH	Hukuk Müşaviri	1	1
GİH	Hukuk Müşaviri	3	3
AH	Avukat	6	4
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	5	10
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	7	20
GİH	Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı	9	60
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	6	2
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	9	2
GİH	Memur	5	5
GİH	Memur	7	5
GİH	Memur	9	5
GİH	Memur	11	5
GİH	Memur	13	5
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	5
GİH	Sekreter	5	3
GİH	Sekreter	8	7
GİH	Santral Memuru	9	1
GİH	Şoför	11	4
TH	Teknisyen	6	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	9	2
YH	Hizmetli	11	10
	TOPLAM		195

